SANDOKAN

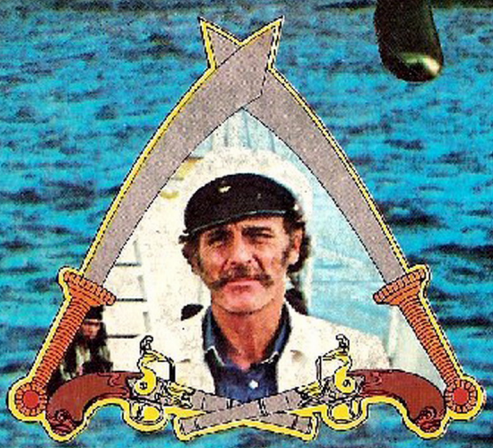

FIGURINE PANINI

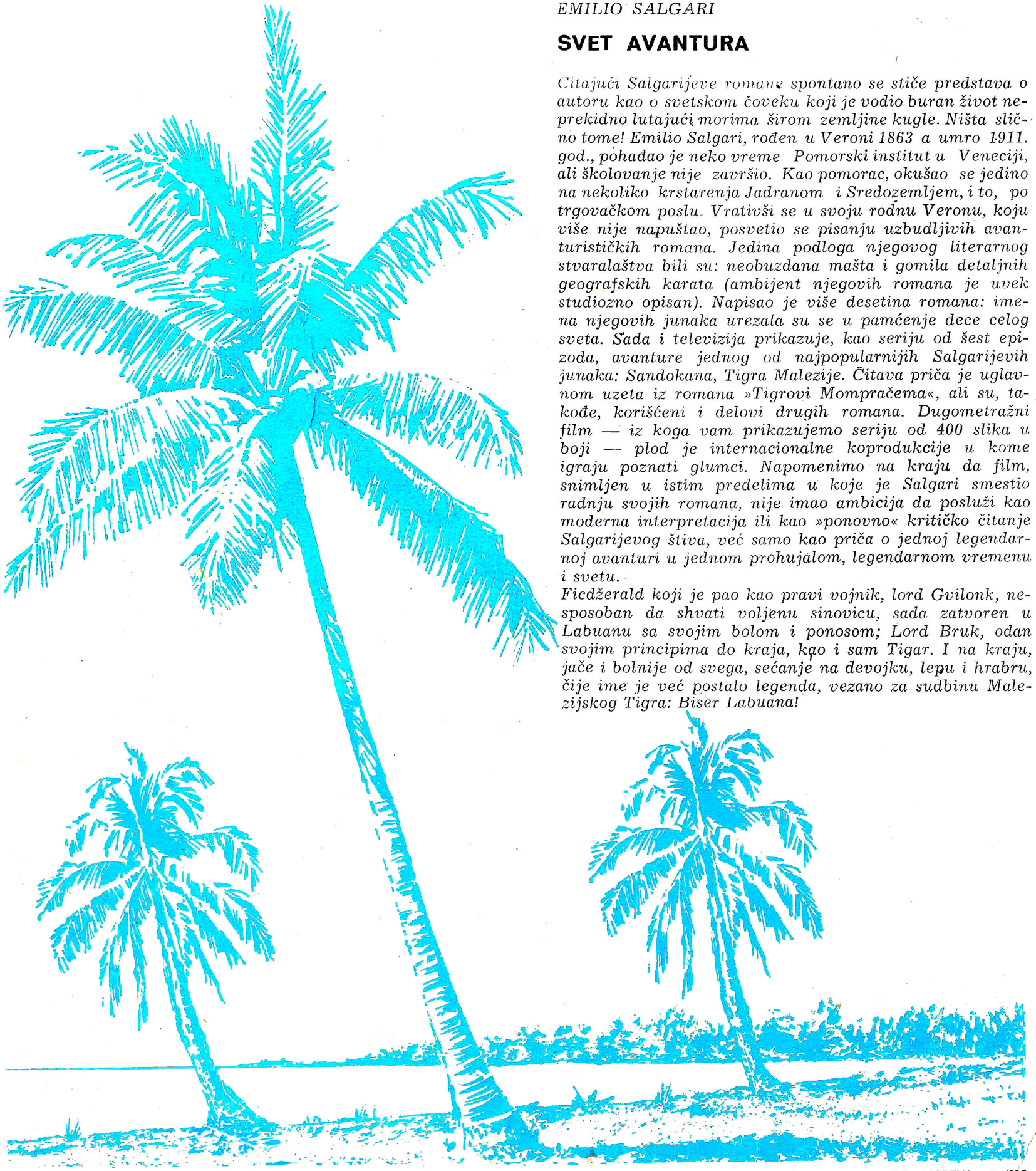

EMILIO SALGARI

SVET AVANTURA

Čitajući Salgarijeve romane spontano se stiče predstava o autoru kao o svetskom čoveku koji je vodio buran život neprekidno lutajući morima širom zemljine kugle. Ništa slično tome! Emilio Salgari, rođen u Veroni 1863 a umro 1911. god., pohađao je neko vreme Pomorski institut u Veneciji, ali školovanje nije završio. Kao pomorac, okušao se jedino na nekoliko krstarenja Jadranom i Sredozemljem, i to, po trgovačkom poslu. Vrativši se u svoju rodnu Veronu, koju više nije napuštao, posvetio se pisanju uzbudljivih avanturističkih romana. Jedina podloga njegovog literarnog stvaralaštva bili su: neobuzdana mašta i gomila detaljnih geografskih karata (ambijent njegovih romana je uvek studiozno opisan). Napisao je više desetina romana: imena njegovih junaka urezala su se u pamćenje dece celog sveta. Sada i televizija prikazuje, kao seriju od šest epizoda, avanture jednog od najpopularnijih Salgarijevih junaka: Sandokana, Tigra Malezije. Čitava priča je uglavnom uzeta iz romana »Tigrovi Mompračema«, ali su, takođe, korišćeni i delovi drugih romana. Dugometražni film — iz koga vam prikazujemo seriju od 400 slika u boji — plod je internacionalne koprodukcije u kome igraju poznati glumci. Napomenimo na kraju da film, snimljen u istim predelima u koje je Salgari smestio radnju svojih romana, nije imao ambicija da posluži kao moderna interpretacija ili kao »ponovno« kritičko čitanje Salgarijevog štiva, već samo kao priča o jednoj legendarnoj avanturi u jednom prohujalom, legendarnom vremenu i svetu.

Ficdžerald koji je pao kao pravi vojnik, lord Gvilonk, nesposoban da shvati voljenu sinovicu, sada zatvoren u Labuanu sa svojim bolom i ponosom; Lord Bruk, odan svojim principima do kraja, kao i sam Tigar. I na kraju, jače i bolnije od svega, sećanje na devojku, lepu i hrabru, čije ime je već postalo legenda, vezano za sudbinu Malezijskog Tigra: Biser Labuana!

© 1976 sacis SANDOKAN

BY EDIZIONI PANINI - MODENA - © 1976

SANDOKAN

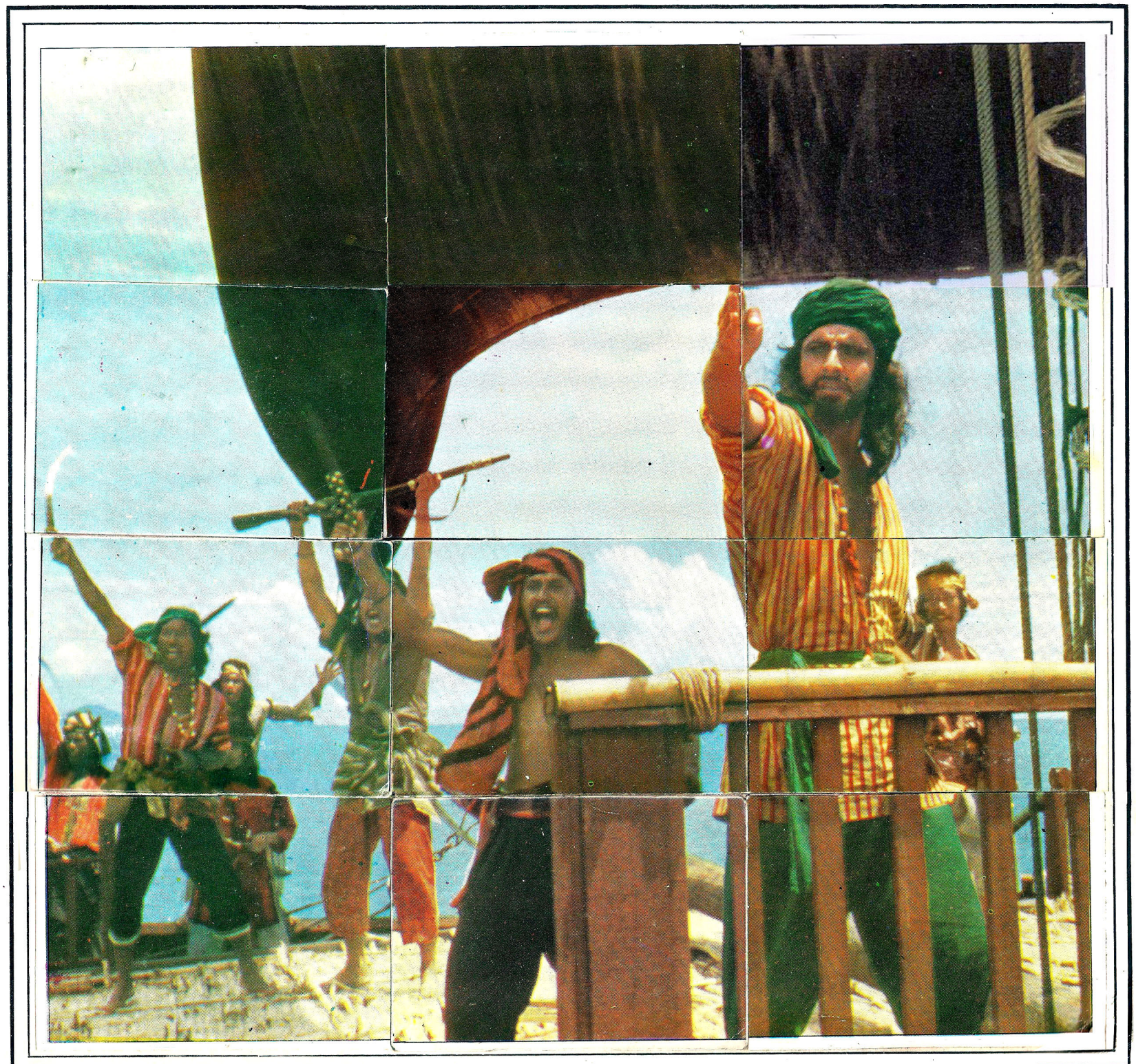

1-12 — SANDOKAN I NJEGOVI TIGROVI

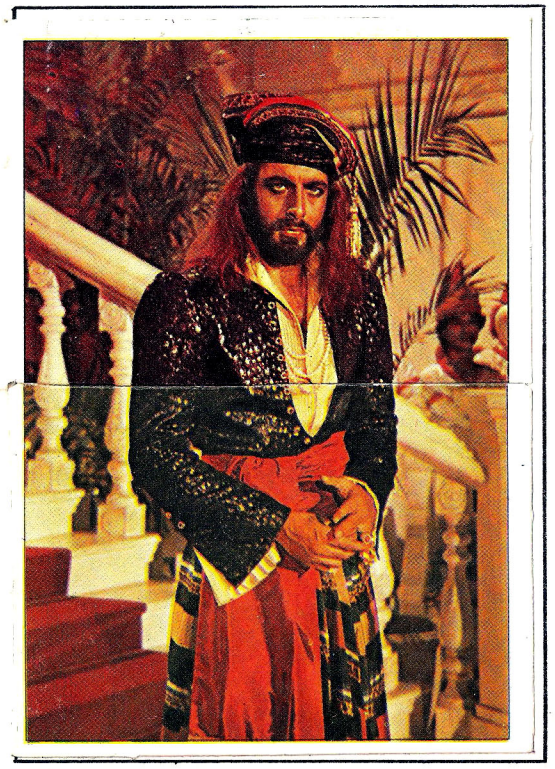

13-14 — SANDOKAN — Dobio je nadimak »Malezijski tigar« zato što se na čelu svojih odanih »tigrova« otisnuo na mora da napada i pljačka engleske i holandske brodove, sveteći se onima koji su mu poubijali rodbinu, oduzeli kraljevstvo, a njega samog naterali da živi kao odmetnik.

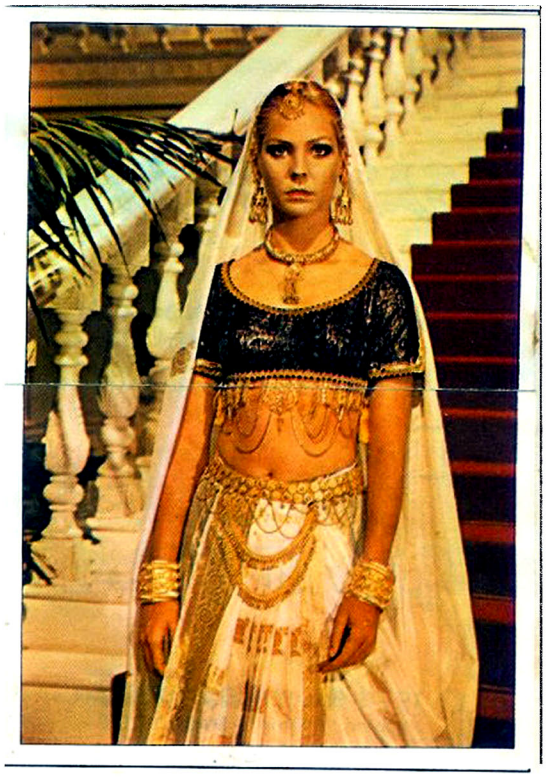

15-16 — MARIJANA — Rođena u Napulju. Otac joj je bio Englez, a majka Italijanka. U jedanaestoj godini ostala je siroče. Živi u Labuanu kod strica, lorda Džemsa Gvilonka. Zbog dobrote i izuzetne lepote, nadaleko poznata kao »Biser Labuana«.

Salgarijevi junaci

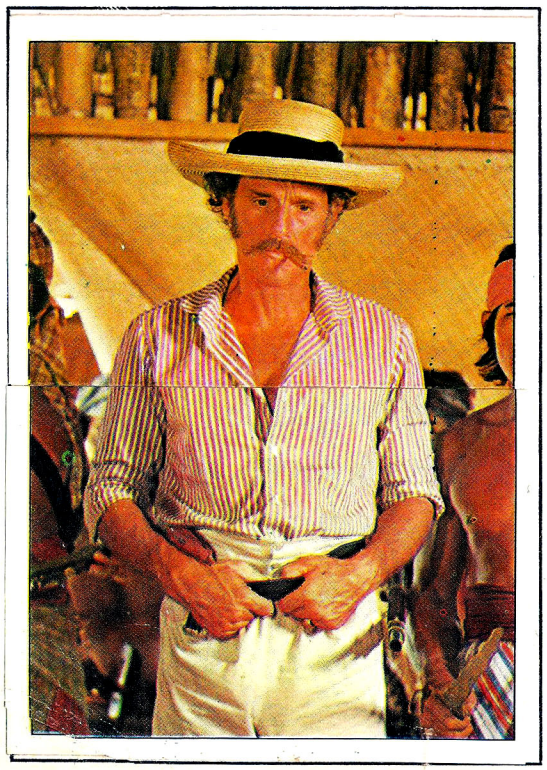

17-18 — JANEZ — Portugalac plemićkog porekla. Lutajući svetom, stigao i u Mompračem gde je sreo Sandokana i ubrzo postao njegov najbolji prijatelj. Avanturist tajanstvene prošlosti, pošten i hrabar, spreman da se upusti u svaki rizik.

19-20 — LORD BRUK — Istorijska ličnost, Džems Bruk (1803 — 1868) posvetio se borbi protiv gusara sa Bornea, zbog čega je od brunejskom sultana dobio titulu »Radža od Saravaka«. Bio je surov, ali je imao posebna merila o časti i poštenju.

21 — VILIJAM FICDŽERALD - Sjajan mornarički oficir. Hrabro je podneo sudbinu kada je saznao da Marijana ne želi da se uda za njega.

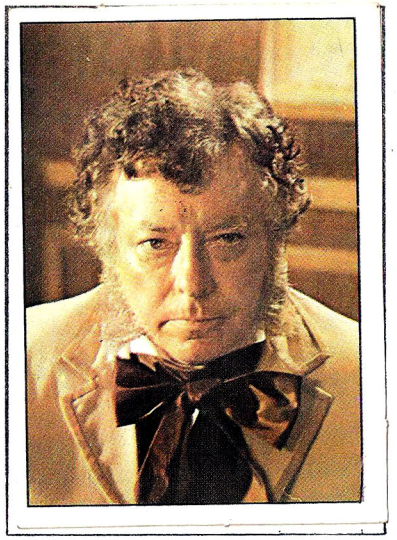

22 — LORD GVILONK — Predstavnik indijske kompanije u Labuanu. Hladan čovek koji se ipak brižno stara o svojoj sinovici Marijani.

23 — LUSI — Mlada Engleskinja koja je izabrala da živi u Labuanu. Oduševljena je tamošnjim stanovnicima i prirodom. Velika Marijanina prijateljica.

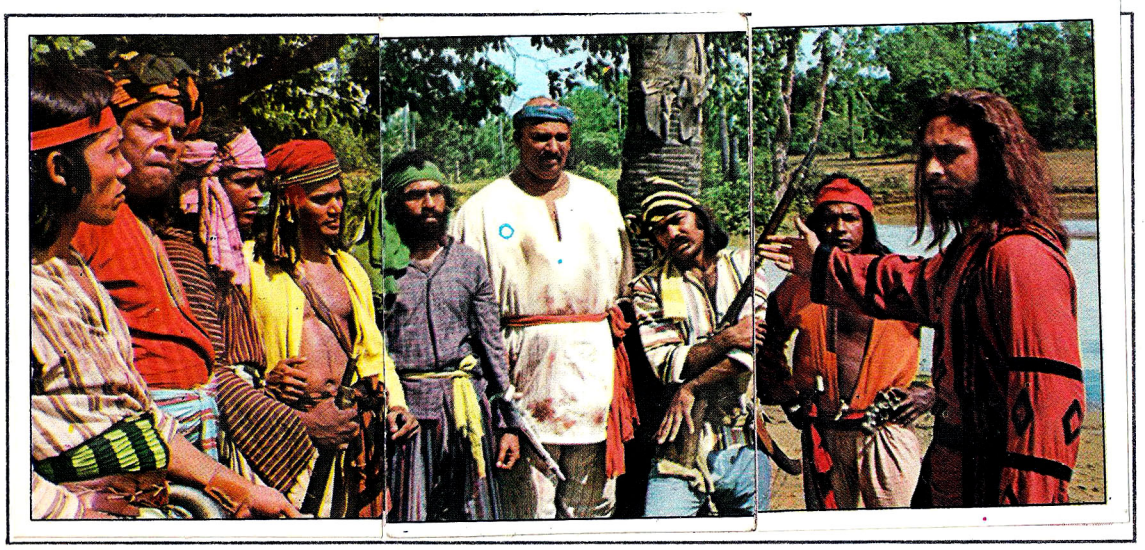

TIGROVI

24-26 — Pod Sandokanovim vođstvom nalazi se oko dvesta pedeset ljudi, pripadnika raznih ratničkih naroda: Malezijanaca, Tajlanđana, Indusa, Filipinaca, Javanaca. Ti ljudi, koji su se odazvali Sandokanovom pozivu, doveli su sa sobom na Mompračem svoje porodice i spremni su da uz svog vođu poginu u borbi. Ljudi bez otadžbine i prošlosti: Mompračem je njihov jedini dom.

27 — GUSARSKA ZASTAVA — Glava tigra na crvenom polju sa sjajnim očima i zubima spremnim da ščepaju žrtvu; zastrašujući Sandokanov znak!

28 — MOMPRAČEM — Stenovito ostrvo, udaljeno stotinak milja od Bornea. Sandokan ga je pretvorio u neosvojivu tvrđavu.

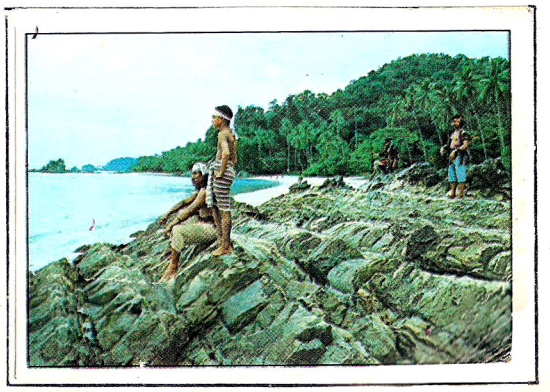

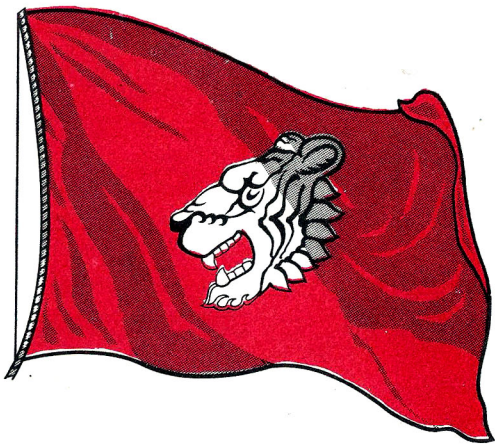

Otmica

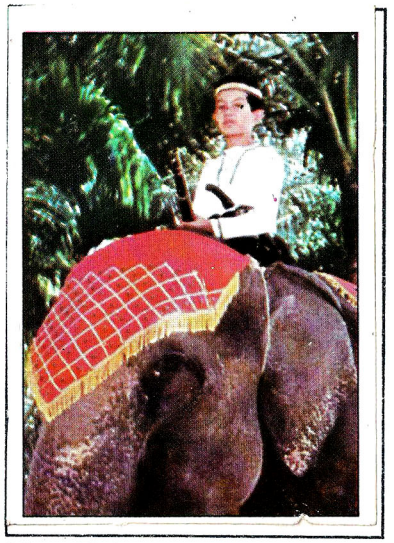

29 — Nalazimo se u prekrasnom vrtu kraljevske rezidencije jedne od državica na granici Saravaka. Prestolonaslednik princa Nisa . . .

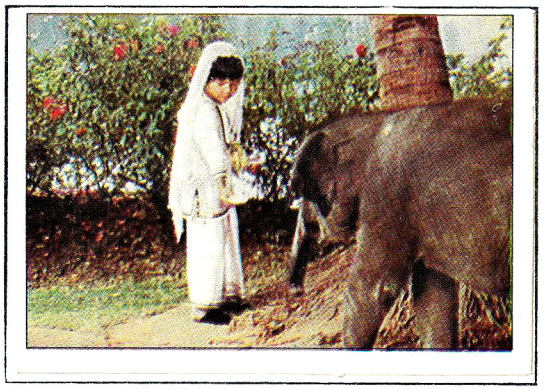

30 — . . . Igra se sa svojom sestricom pod budnom pažnjom posluge. Pošto su ostali bez roditelja, deca su poverena na staranje stricu, regentu prestola, sve do Nisinog punoletstva.

31 — Na nekoliko metara u žbunju opasnost vreba brata i sestru: nekoliko naoružanih i maskiranih ljudi vreba povoljnu priliku za otmicu.

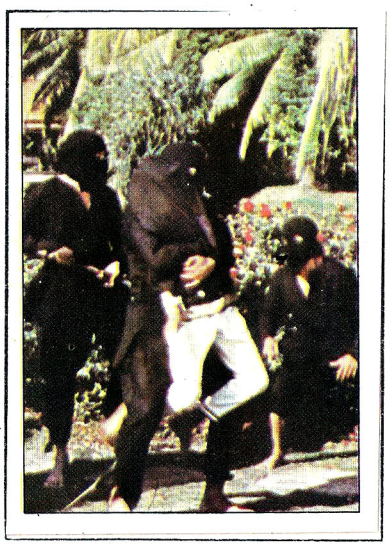

32 — I dok jedan od njih ubija najbližeg stražara, ostali se bacaju na princa Nisu, hvataju ga i odvode.

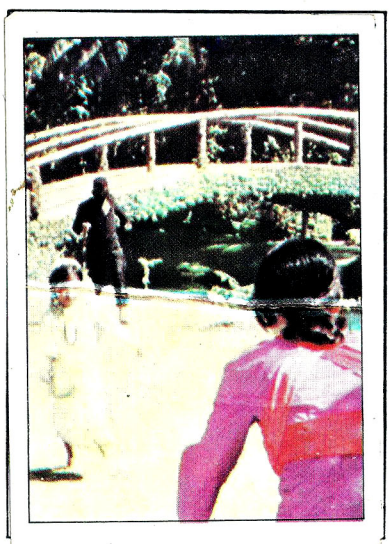

33 — Njegova sestra bezi prema guvernanti, a za njom juri jedan od otmičara. Mlada žena se hrabro suprotstavlja . . .

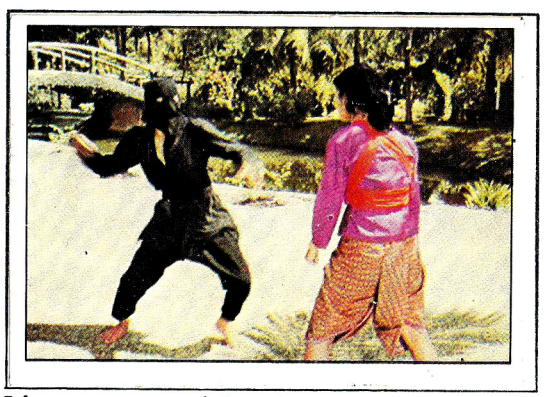

34 — . . . napadaču. Iznenađen neočekivanim otporom, čovek je zbunjen, ali strela hitnuta s leđa prekida borbu. Guvernanta pada mrtva.

35 — Na sličan način završava još jedan čuvar koji je dotrčao čuvši dečje zapomaganje. Otmica je očigledno izvršena da bi se regent ucenio, ali, ko stoji iza tog zlodela?

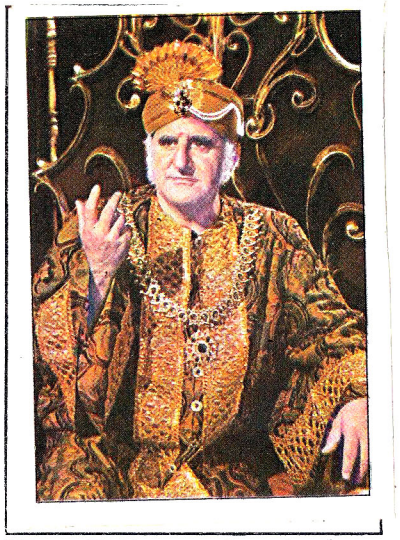

36 — Prijemna dvorana kraljevske palate Saravaka, na prestolu sedi lord Džems Bruk, »Beli radža«, nepomirljivi neprijatelj gusara.

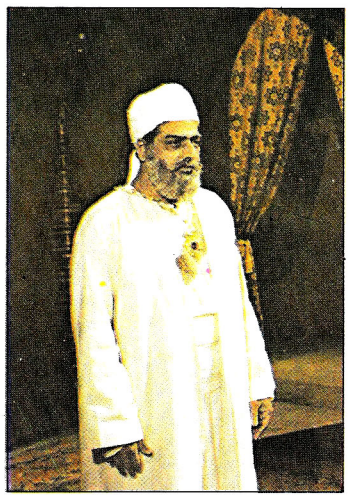

37 — Ispred njega je stric otete dece, koji pokušava da izbegne plaćanje novog nameta, odnosno, odbija da potpiše ugovor po kome...

38 — ... osamdeset odsto bogatstva njegove države treba da pripadne indijskoj kompaniji. Stari regent zna da je ugovor cena koju treba da plati za vraćanje otete dece, ali ipak traži još jedan dan za razmišljanje.

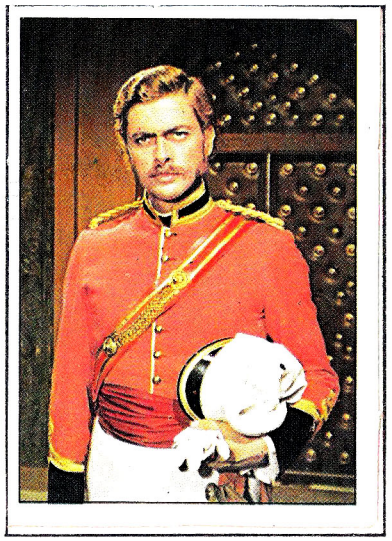

39 — Tek što je regent izašao, u salu ulazi ser Vilijam Ficdžerald, mornarički pukovnik, došao iz Engleske.

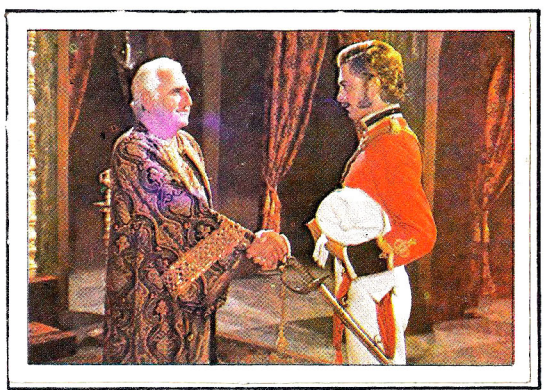

40 — Bruk je doputovao po nalogu predsednika engleske vlade lorda Palmerstona, da sprovede istragu o specifičnim metodama koje »Beli radža« primenjuje...

41 — ... u borbi protiv gusara i radi sklapanja ekonomskih ugovora povoljnih po Englesku. Ispitivanje se nastavlja napolju. Bruk ne poriče optužbe, već pokušava da dokaže...

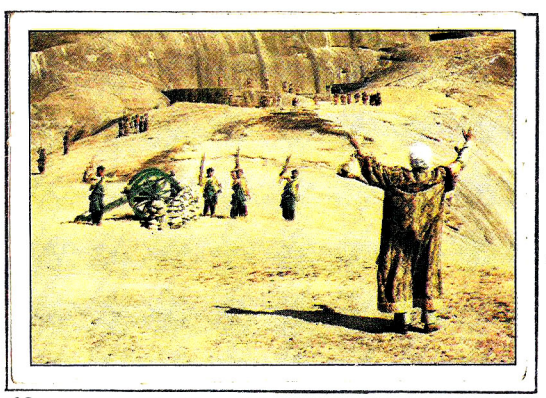

42 — ... Ficdžeraldu da samo onaj koji potpuno poznaje prirodu ovih krajeva i karakter njihovog stanovništva, može da odlučuje o metodama koje treba primeniti u određenim situacijama. »Među podanicima — kaže on — žive...

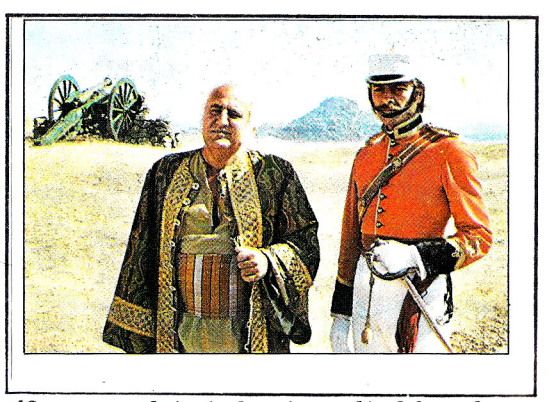

43 — ... dajaci, lovci na ljudske glave, skloni gusarenju. Mnogi od njih su obešeni, neki bičevani. Moji vojnici stvarno ponekad koriste surova sredstva. Jedino tako...

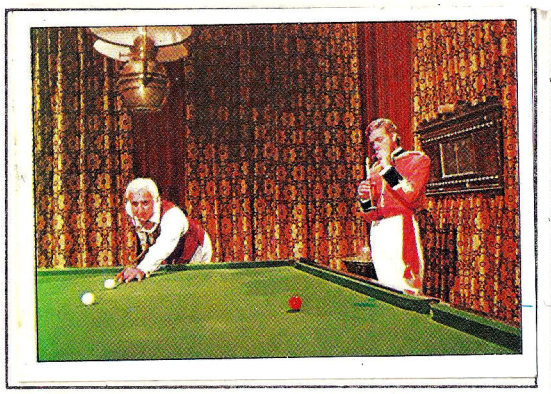

44 — ... sprečavam da dođe do mnogo opasnijih situacija po nas«. Uveče, u bilijarskoj sali kraljevske palate, Bruk nastavlja razgovor i upoznaje Ficdžeralda sa otmicom mladog princa i princeze

45 — Ali, lorda Bruka čeka neprijatno iznenađenje. Navrativši sa Ficdžeraldom u sobu gde su zatvoreni princ i princeza, otkriva da su deca nestala!

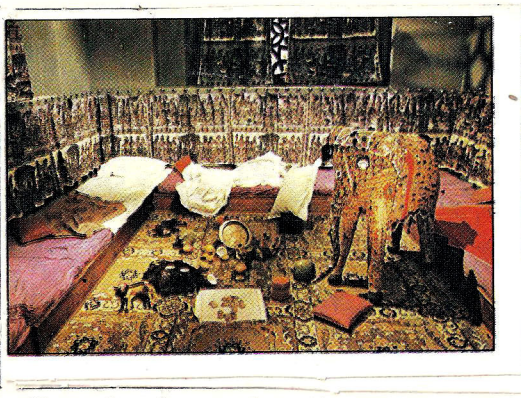

46 — Stražar pred vratima nije ništa čuo, ali se sve brzo razjašnjava. Čuvar u vrtu, smrtno, ranjen, u ropcu izgovara: »To je učinio Tigar ...«

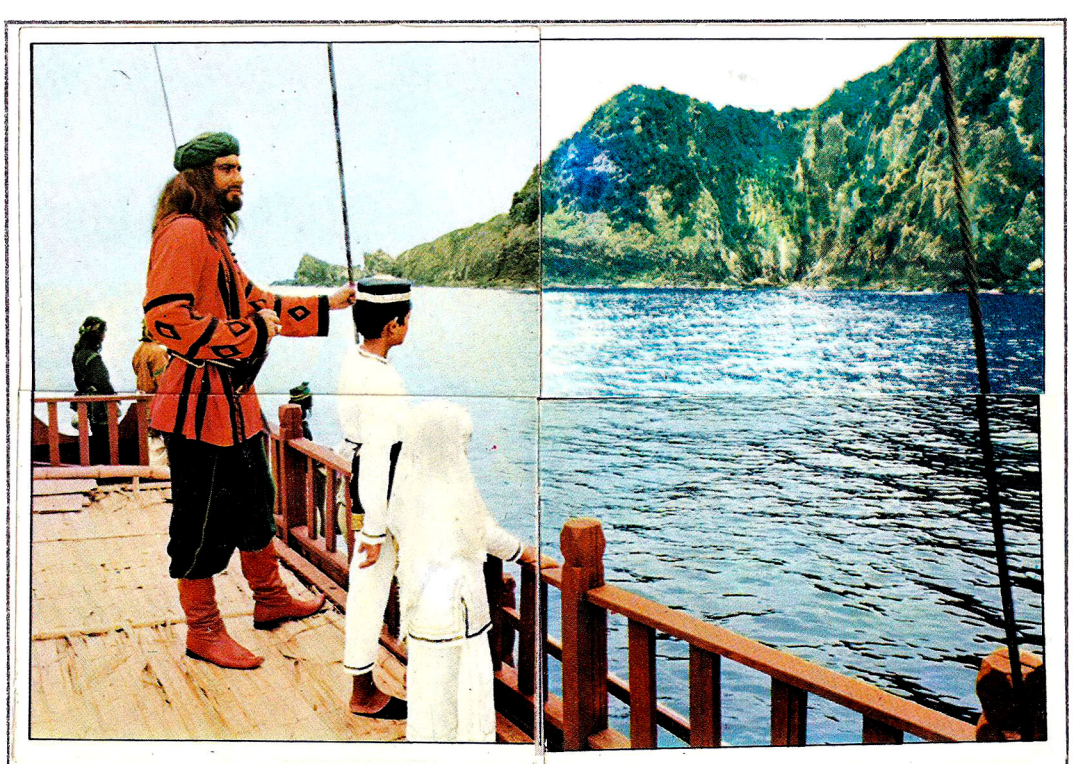

47/50 — Za to vreme jedan jedrenjak na otvorenom moru seče talase. Na komandnom mostu čovek i dvoje dece: Sandokan i princ i princeza. »Zadrži nas na Mompračemu, kod tebe. Moja sestra se plaši!« kaže Nisa. »Vi ste kraljevići — odgovara Sandokan — i treba da se vratite u svoje kraljevstvo. Oslobodio sam vas od onog zlog čoveka, a straha treba da se oslobodite sami!«

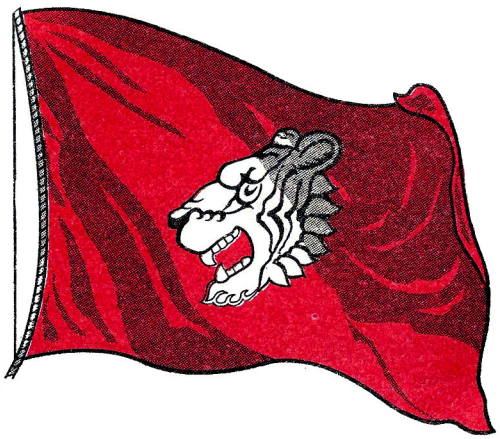

Mompračem – neosvojiva tvrđava

51 — »Ali, ti će šopet doći — želi da zna devojčica — ako te pozovemo?« »Naravno — uverava je Sandokan — a sada ću vas upoznati sa svojim ljudima, kako vam ne bi niko naneo zlo!«

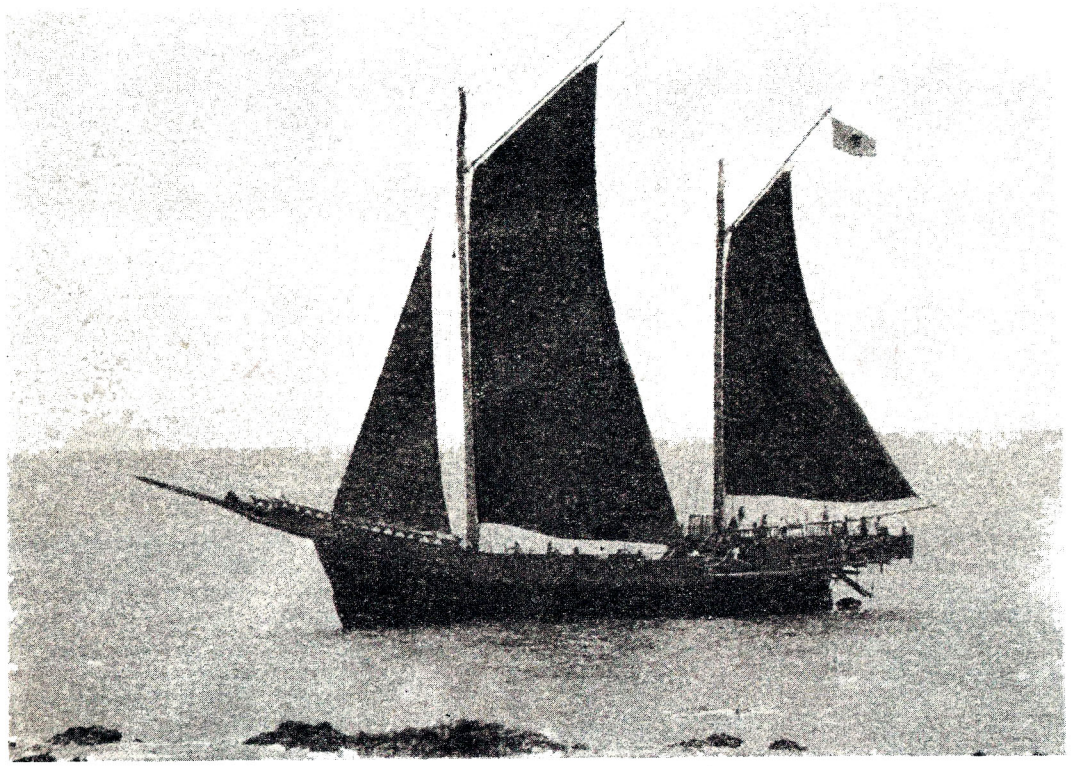

51 — »Ali, ti ćeš opet doći — želi da zna vici oduševljenja: brod je stigao pred Mompračem i stanovnici ostrva se raduju povratku Tigra i njegovih drugova.

53 — Iskrcavanje se pretvara u veliko slavlje. Na putu prema svojoj pećini, Sandokan radosno pozdravlja ove ljude koji ga dočekuju sa toliko topline.

54 — U dnu stepenica, na ulazu u Tigrovu pećinu, čovek koji se odelom i držanjem razlikuje od ostalih, steže Sandokana u čvrst zagrljaj: to je Janez de Gomera.

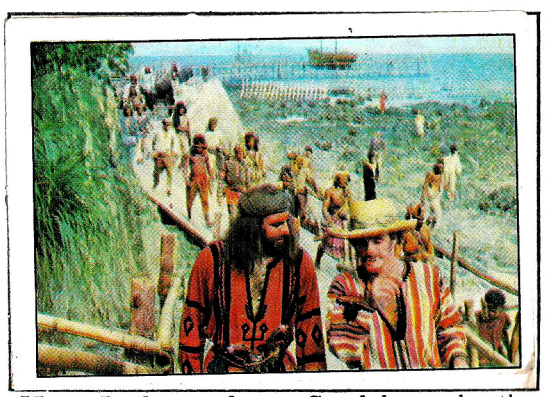

55 — Posle pozdrava Sandokan ukratko upoznaje Janeza sa uspešnim ishodom poduhvata. »Brukova ucena se izjalovila. Deca su spasena«. Sa svoje strane, Janez obaveštava prijatelja . . .

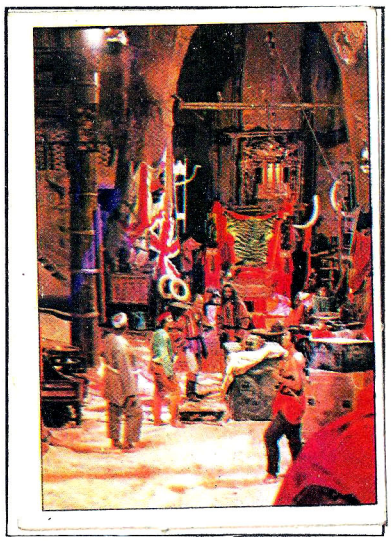

56 — ... da je potopio holandski brod sa tri jarbola i zadobio bogat plen. U razgovoru njih dvojica stižu u pećinu koja pruža fantastičnu sliku ...

57 — ... neprocenjivog bogatstva: nakit, slikarska platna, gobleni, skupoceno posuđe. U plenu sa broda Sandokan primećuje neobičan muzički instrument. Pa od zarobljenog holandskog kapetana ...

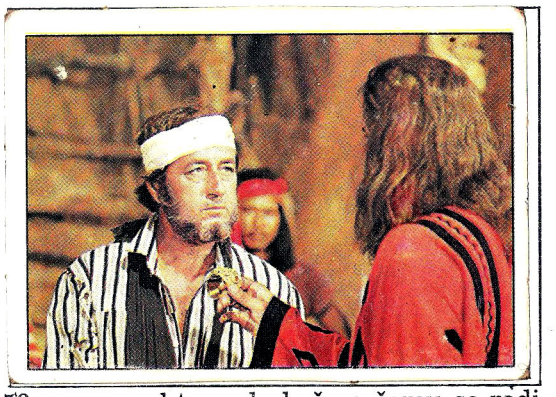

58 — ... zahteva da kaže o čemu se radi. Kapetan Van Doren, objašnjava da je to harmonijum namenjen njegovoj ženi koju zovu »Biser Labuana«. Sandokan daje kapetanu nakit ...

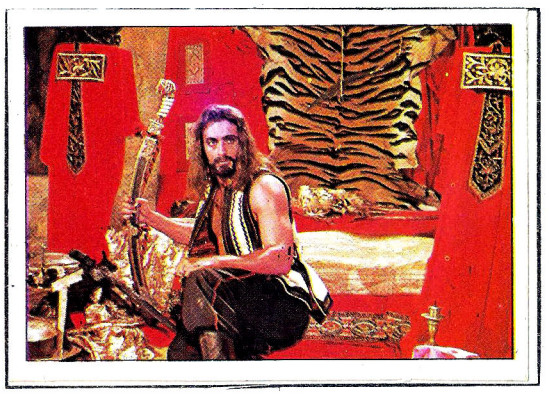

59 — ... kao odštetu za uništen brod, a zatim ga oslobađa. Kada je ostao sam, Sandokan razmišlja o kapetanovim rečima: »Biser Labuana«, najlepša bela žena na celoj južnoj hemisferi: ledi Marijana Gvilonk!

60 — Sandokan prima izveštaj koji mu podnosi Koa, čovek poslat u Labuan da izvidi snagu odbrane ostrva. On slikovito priča kako je video mnogo brodova ...

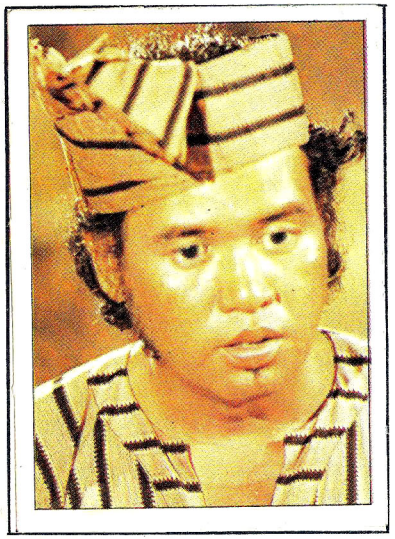

61 — ... koji istovaraju svoj teret u sedištu kompanije, a zatim se odmah vraćaju: »Zbog toga — zaključuje Koa — ostrvo nije zaštićeno s mora!«

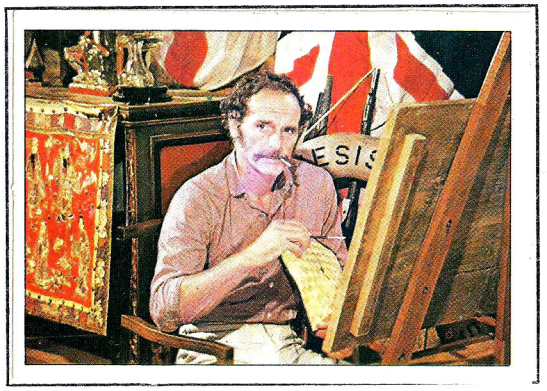

62 — Janez, koji baš crta kartu Labuana i okoline, uverava Sandokana da je za uspešan napad na sedište Kompanije, potrebno najmanje pedeset brodova i dve hiljade ljudi.

63 — Ali Tigar ga ne sluša: njegove misli su obuzete pričom kapetana Van Dorena o lepoti ledi Marijane, »Bisera Labuana« ... »direktan napad je neizvodljiv — mrmlja on — ali iskrcavanje noću iz jednog broda ima izgleda na uspeh!«

Dvoboj na moru

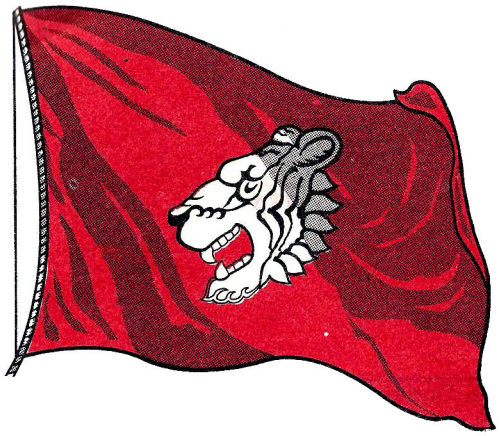

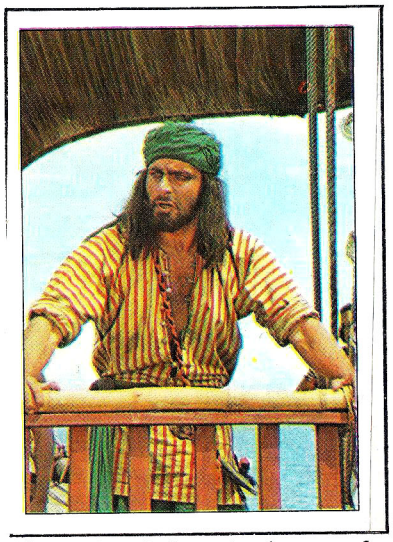

64 — Sandokan je doneo odluku... već sledećeg dana evo ga na brodu koji se sprema za polazak.

65 — Sa sobom vodi i Koa, ali njega je prosio svako oduševljenje. Bezvoljno i bez reči učestvuje u pripremama za polazak.

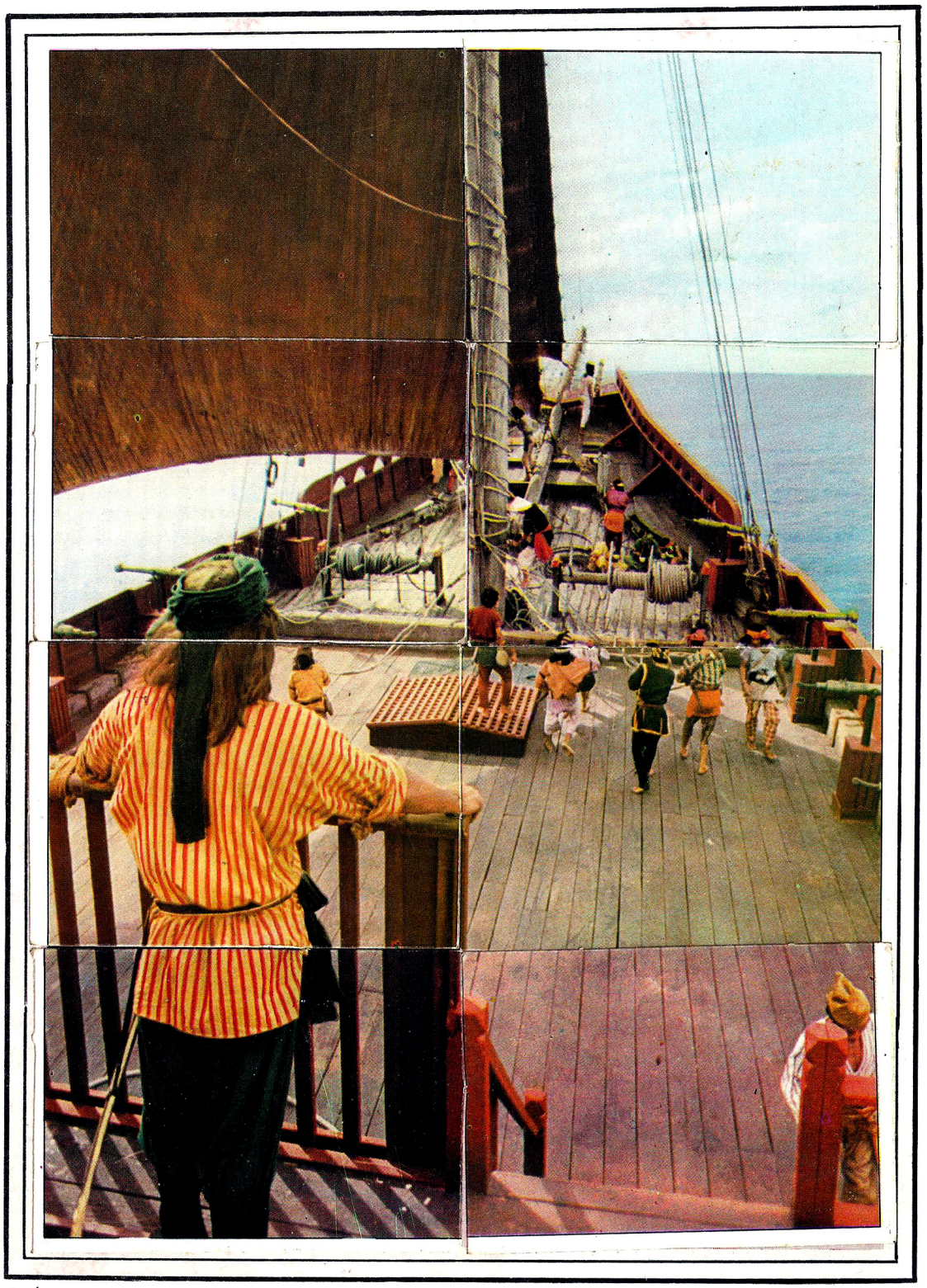

66/73 — Posle nekoliko časova jedrenjak napušta Mompračem. Nepomično stojeći na komandnom mostu, Sandokan kao da ne gleda radove na pramcu. U stvari, on je u mislima već u Labuanu gde živi naj lepša bela žena južne hemisfere, o čijoj lepoti se priča na mnogim morima. Sandokan ne zna da li će uspeti da vidi lepu Marijanu, ali oseća da su njihove sudbine na neki način povezane...

74 — Iznenada se sa osmatračnice zaori: »Brod sa desne strane!« Bila je to neka vrsta kineske džunke. Začudo, ležala je na vodi nepokretna.

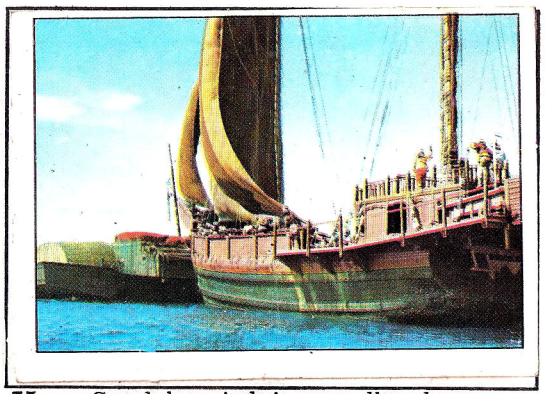

75 — Sandokan izdaje naredbu da se napadne brod koji verovatno prevozi teret za indijsku kompaniju. Izgleda da će to biti lak plen.

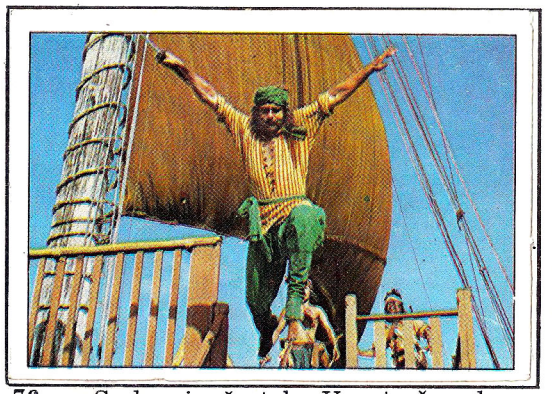

76 — Sudar je žestok. Uz strašnu lomljavu, jedrenjak se zario u bok džunke. Ispustivši svoj bojni poklič, Sandokan skače na džunku. Njegovi »tigrovi« ga prate u stopu.

77/82 — Ali, džunka predstavlja klopku: ispod palube, desetine vojnika — kipaja čekaju Ficdžeraldov znak da se bace na gusare. Klopku je smislio lord Bruk, pošto je u Labuanu uhvatio Koa i nagovorio ga na izdaju. Iako ne odobrava ovakav postupak »Belog radže«, Ficdžerald kao oficir mora da se prihvati neželjenog zadatka. Sem toga, nije u pitanju obična bitka, već šansa da se uhvati ili ubije strašni vođa gusara, Malezijski Tigar!

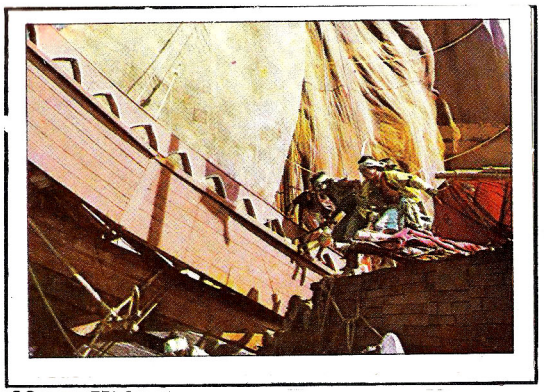

83 — Videvši kipaje da izlaze na palubu, na džunku skaču i oni gusari koji su ostali uz topove. Borba je izuzetno surova: kipaji se bore . . .

84 — . . . za obećanu nagradu, a gusari za svoje živote. Usred bitke, Sandokan se bori kao lav. Njegova veština . . .

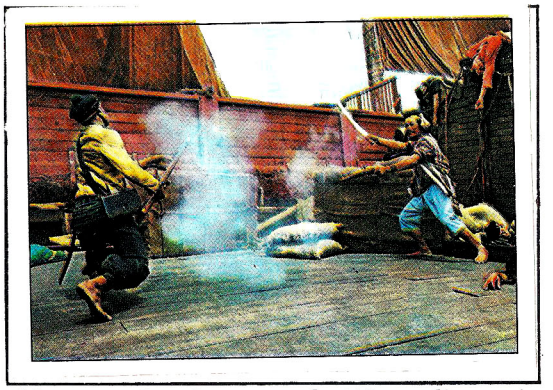

85 — . . . i snaga su nedostižne, ali neprijatelj je brojno višestruko nadmoćan. Kako skupo prodaju svoju kožu, gusara je sve manje, padaju jedan za drugim u neravnopravnoj borbi.

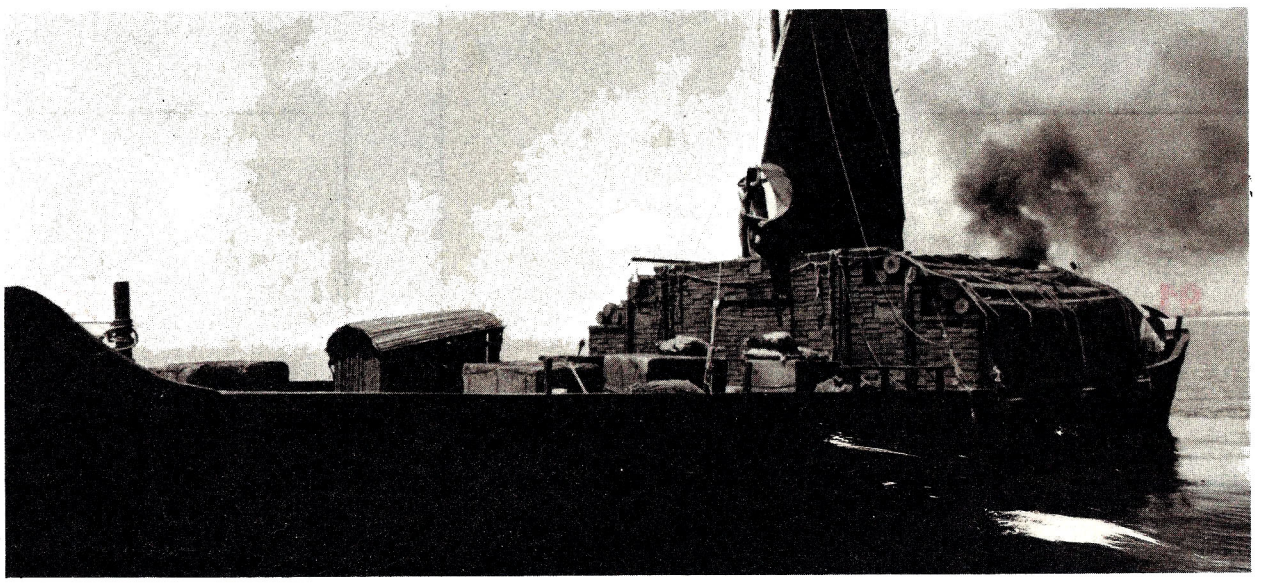

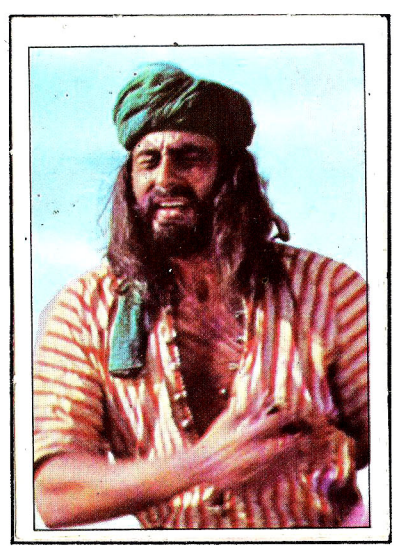

86 — Među poslednjima pada Sandokan, pogođen metkom izdajnika Koa. Tigar, koji se u tom trenutku nalazio uz ogradu, pada . . .

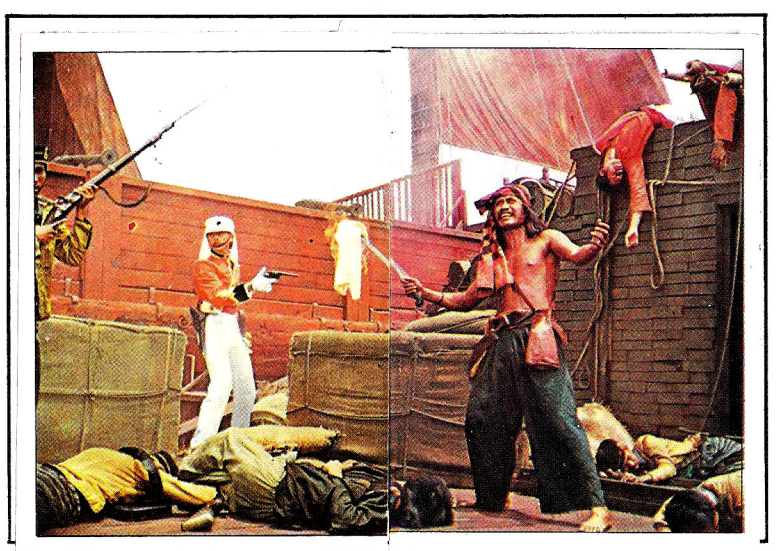

87—88 — . . . u more. Bitka je završena: videvši da su ostali bez vođe, »tigrovi« se predaju. Koa se ubija, jer ne može da podnese sramotu izdaje. Vilijam Ficdžerald razgleda poprište. Dobio je bitku . . .

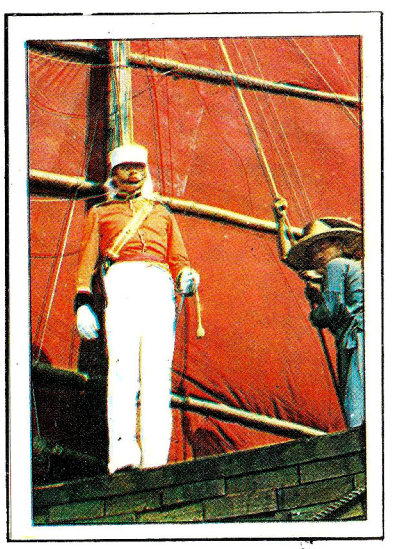

89 — . . . ali po visokoj ceni. Pobeda uz pomoć izdaje nad hrabrim i časnim neprijateljem, nimalo ga ne raduje.

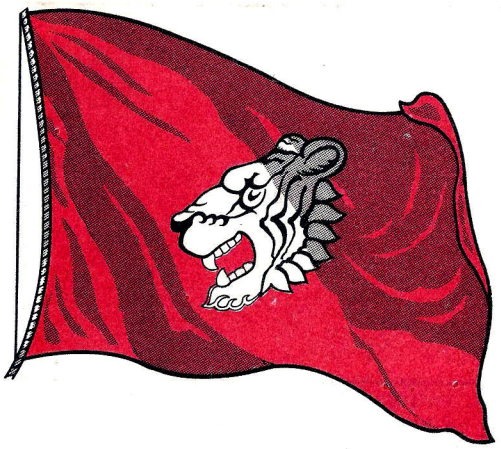

Biser Labuana

90 — Da li su prošli časovi ili dani od bitke na moru? Teško ranjeni Sandokan uspeo je da se dočepa obale Labuana, ali potpuno iscrpen, bez svesti, pada na zemlju.

91 — Malo dalje, gluvonemi Malezijac Daro, jedan od sluga lorda Gvilonka, pokušava da osvoji naklonost devojke Monoe, ali se ta idila naglo prekida: Daro je primetio . . .

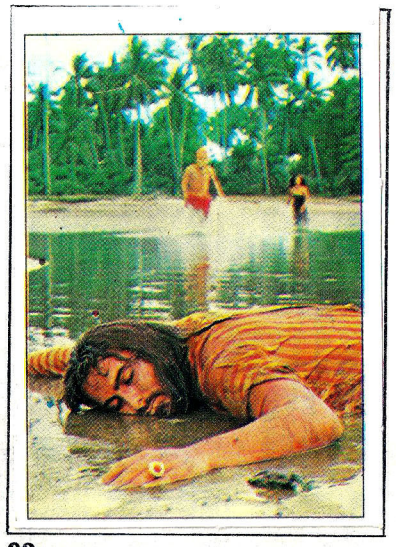

92 — . . . brodolomca na obali i, praćen Menoom, žuri k njemu. Pošto je čovek bez svesti, prenosi ga u vilu svog gospodara.

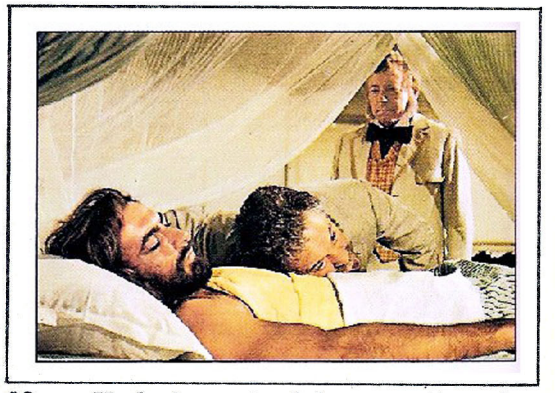

93 — Kada je nastradalog smestio u krevet, lord Gvilonk ga je poverio brizi svog starog prijatelja doktora Kirbija, koji je smesta pristupio pažljivom pregledu. Povrede mladog čoveka . . .

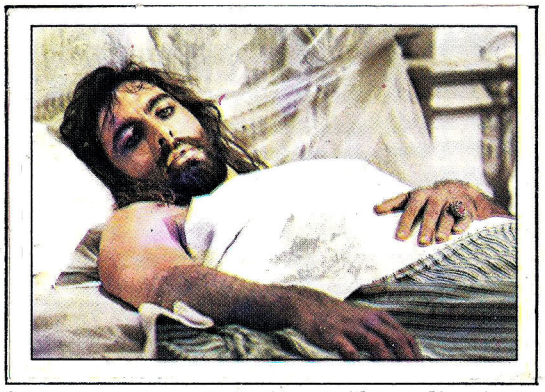

94 — . . . su očigledno teške, ali njegov snažni organizam je srećno prebrodio krizu. Najzad, došao je dan kada se Sandokan budi iz nesvesti. Za vreme bunila . . .

95—96 — . . . stalno mu se priviđala prekrasna devojka duge plave kose. Uostalom, da li je to bila samo varljiva slika, oblikovana u groznicom raspaljenoj mašti? Ne, lepotica koja je provela dane brižno i požrtvovano se boreći za Tigrov život bila je stvarnost. Evo je i sad pored njega i opominje ga da ne govori, kako se ne bi umorio. To je ona, »Biser Labuana« . . .

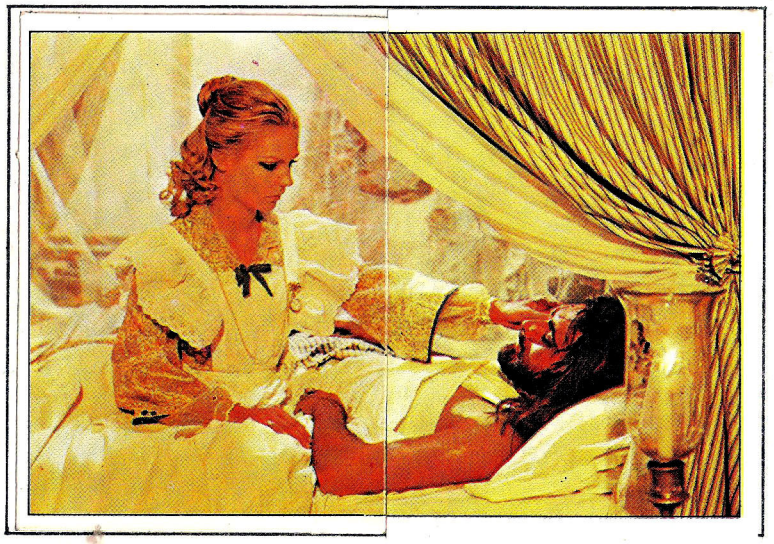

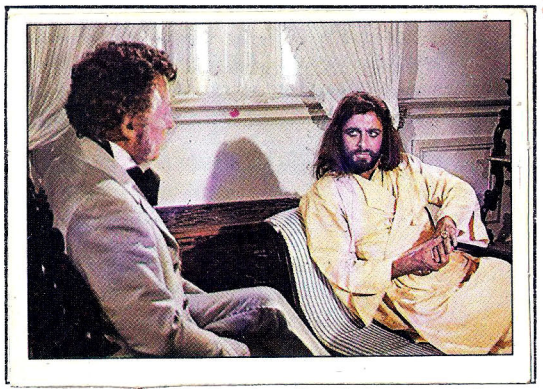

97 — Lordu Gvilonku Sandokan se tokom oporavka predstavljao kao brat sultana od Šaje, i da je ranjen pao u more prilikom napada gusara na njegov brod.

98 — Sandokan se sprijateljio i sa čovekom koji ga je našao na plaži: do toga je došlo kada je Daro, otkriven kako krade cigare, potražio spas od pobesnele posluge u Sandokanovoj sobi!

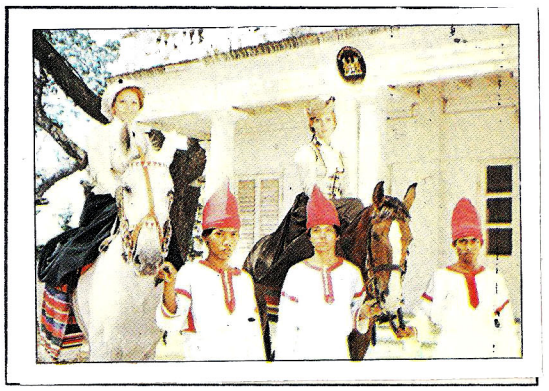

99 — Tek što je Daro izašao iz sobe, Tigrovu pažnju privlače ženski glasovi iz dvorišta: Marijana polazi na uobičajeno jutarnje jahanje sa Lusi, mladom ženom koja živi u Labuanu.

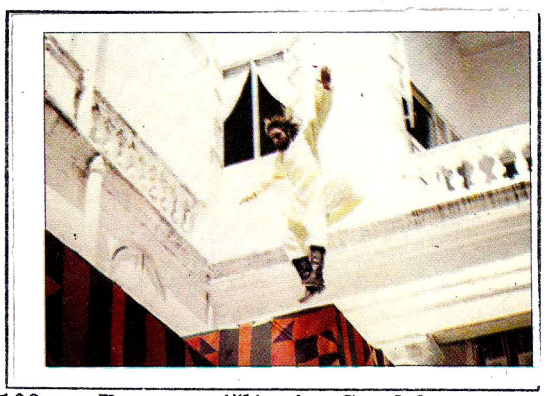

100 — Bez razmišljanja, Sandokan otvara prozor i skače u vrt. U štali uzjahuje jednog od konja i neprimećen kreće za Marijanom.

101 — Marijanina šetnja ima određen cilj: stigavši do ivice jednog šumarka, devojke skaču na zemlju, a zatim ona sama polazi prema kolibi od granja i slame. Tu živi . . .

102/105 — . . . i meditira stari mudrac. Marijana, zbunjena čudnim osećanjima od kada je upoznala Sandokana, želi danas više nego ikad da razgovara sa starcem: »Vratila sam se. Svaki put kad razgovaram s tobom, vrati mi se mir. Na koji način postižeš da se tako osećam?«

106 — »Pokušavam da shvatim boga!« odgovara mudrac. »Zar je to moguće?« pita Marijana. »Moguće je jedino da se pokuša. Moj bog je Trimurti: ima tri imena, a jedinstvenu snagu«.

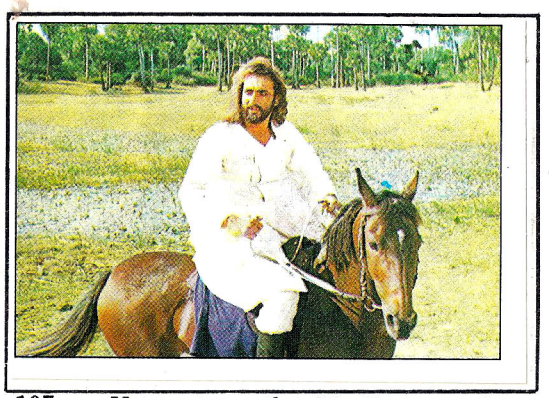

107 — U tom trenutku Marijana se okrenula privučena nekom tajanstvenom snagom. Nekoliko metara od nje sedi Sandokan. Njih dvoje izmenjaju dug, značajan pogled bez reči . . .

. . . i ono što je ranije za nju bila samo obična razonoda, pretvara se u ljubav prema narodu zemlje u kojoj živi. Između devojke i meštana javlja se obostrana simpatija, koja Marijanu sve više udaljuje od njenog konvencionalnog evropskog shvatanja i vaspitanja. Jasne mudračeve reči, vatreni pogled neznanca koga je danima negovala, dobrota ovog siromašnog naroda, sve to kao da priprema mladu devojku za sudbinu koja je očekuje.

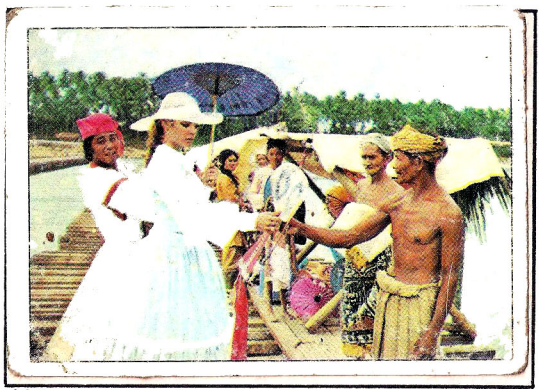

108 — Sutradan, Marijana u društvu sa Menoom i Daroom odlazi na labuansku tržnicu. To je za nju uvek zabavno i interesantno, ali devojka ovog puta oseća nešto drugo . . .

109 — Razgovara sa prodavcima, kreće se kroz masu, zagleda pažljivo proizvode zanatstva, jedne stare i raskošne civilizacije . . .

110 — Dugo Sandokanovo odsustvo iz Mompračema i priče o tragičnom sukobu na moru, navode Janeza da napusti ostrvo i potraži svog prijatelja u Labuanu.

111 — Sa njim su krenuli Sambiliong i još dva čoveka. Njihovo iskrcavanje nije promaklo pažnji patrole koja čuva taj deo obale. Vojnici postavljaju zasedu Janezu i njegovim drugovima.

112 — Peščane dine sakrivaju pogled na neizbežni sukob. Vojnici se uskoro vraćaju, ali, trenutak . . . tu nešto nije u redu. U uniformama su Janez i »tigrovi«! Nije ni potrebno govoriti o ishodu borbe.

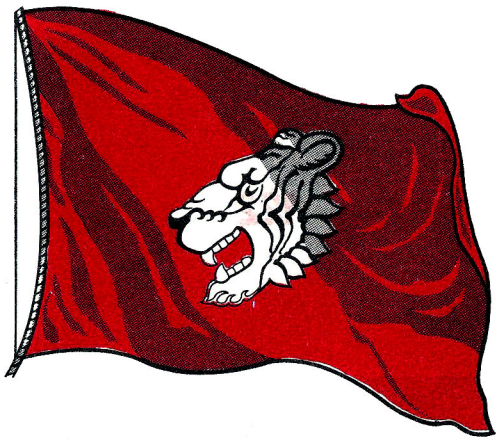

Događaj na obali

113 — Priprema se bal u kući lorda Gvilonka povodom proslave osamnaestog rođendana njegove sinovice. Marijana se priprema u svojoj sobi.

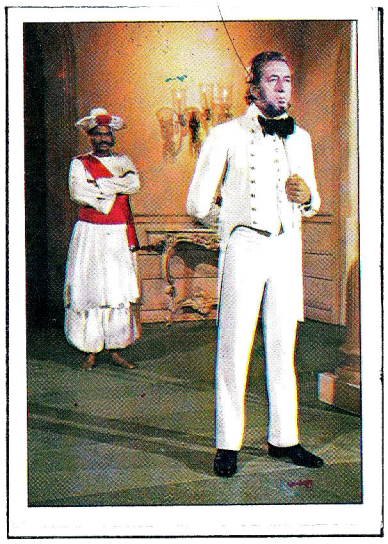

114 — Među gostima je i Sandokan, koji je u međuvremenu ozdravio. Odjednom Sandokan pretrnu: pred njim stoji kapetan Van Doren. Dva čoveka . . .

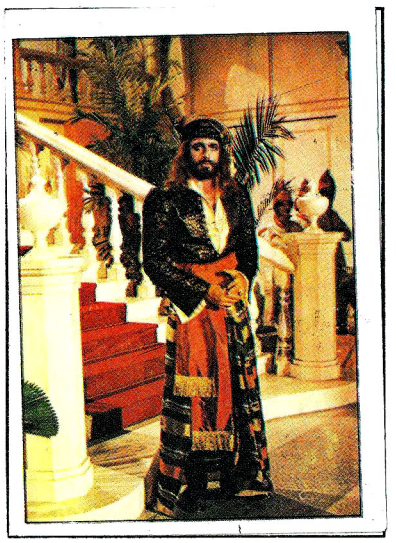

115 — . . . se dugo gledaju. Jedna reč i Sandakan je izgubljen. Ali, Van Doren kao častan čovek ćuti, jer ne zaboravlja da mu je vođa gusara poklonio život.

116 — »Radujem se što sam te dobro ocenio, prijatelju — šapuće Sandokan, dok Van Doren prilazi Lordu Gvilonku da se pozdravi. Za to vreme stižu ostali gosti i u sali je već veoma živo.

117 — Gvilonk prilazi Lusi i doktoru Kirbiju koji posmatraju prisutne. To su uglavnom Evropljani, vlasnici plantaža sa svojim sinovima i kćerima, ali i pripadnici lokalnog plemstva.

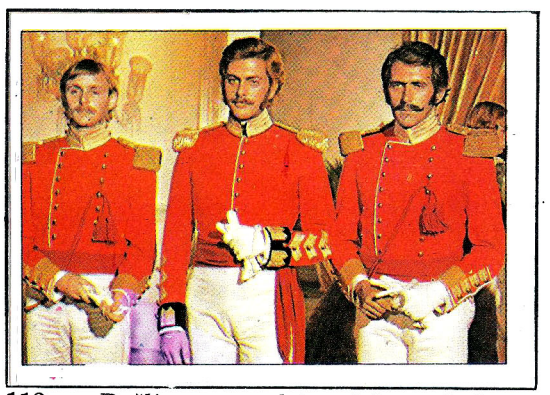

118 — Došli su predstavnici engleskog garnizona, kao što je Vilijam Ficdžerald sa svoja dva druga. Odmah pada u oči da se dve grupe, to jest, Evropljani i domoroci, nerado . . .

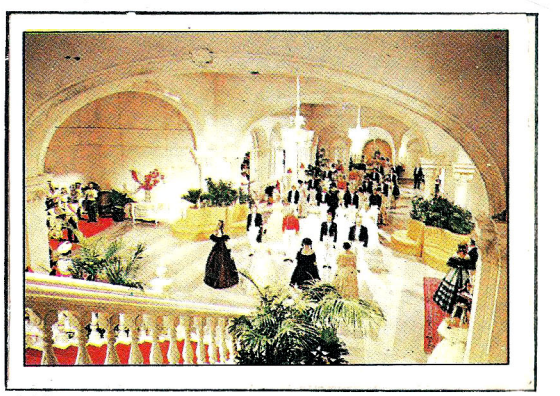

119 — mešaju međusobno. Kao da je kakav nevidljivi zid podelio selo na dva dela. Zasvirala je muzika i bal počinje.

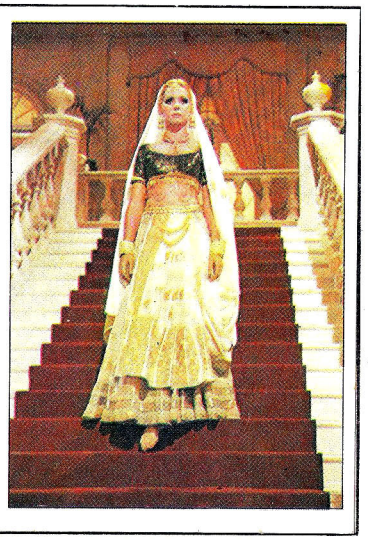

120 — Najzad, na stepeništu se pojavljuje Marijana. Njen dolazak nije potrebno najavljivati. Svaki razgovor je prekinut . . .

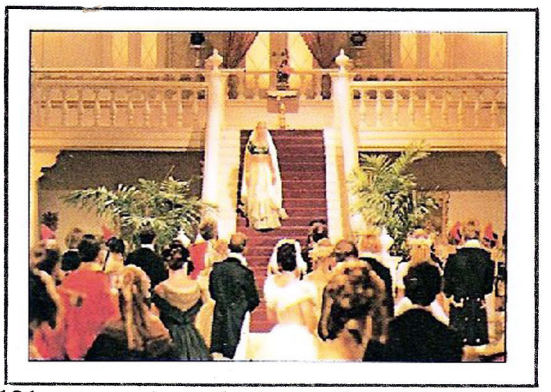

121 — . . . i posle trenutka tišine, salu ispunjava žamor, pun zaprepašćenja Marijana na sebi nosi istočnjačku odeću. Skandalozno za shvatanja engleskog društva.

122 — Sandokan je kao skamenjen. Netremice prati devojku koja silazi niz stepenice. Za njega istočnjačka odeća na Marijani ima određeno značenje . . .

123 — Dok se Lusi i doktor Kirbi, koji godinama poznaju Marijanu zabavljaju takvom devojčinom hrabrošću, lord Gvilonk je očigledno uznemiren. Udaljivši se od ostalih zvanica, brzo prilazi svojoj sinovici:

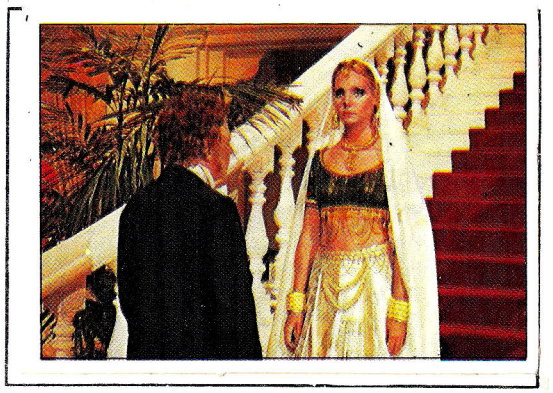

124 — . . . zahtevajući od nje da promeni toaletu, ali je prinuđen da se udalji jer ga neko od prisutnih pozva. Marijana kao da nije čula: njen pogled ukršta se sa . . .

125 — . . . Sandokanovim. Tigar skida skupoceni prsten, stavlja ga na Marijanin prst i šapuće: »Ovo je znak zahvalnosti, ledi! Znam da ste me negovali i danju i noću . . .

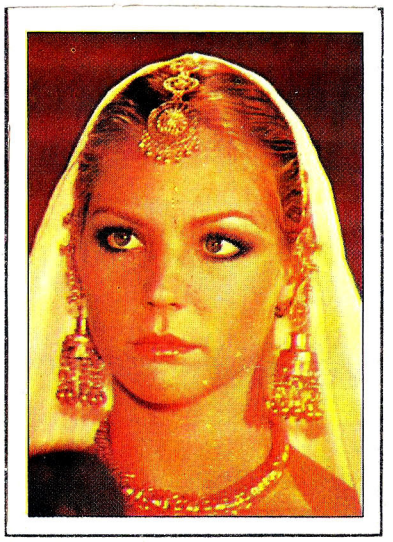

126 — . . . dok sam ležao u bunilu!« Marijana i dalje gleda Sandokana, skida prsten i odgovara toplim, treptavim glasom: »Visočanstvo.

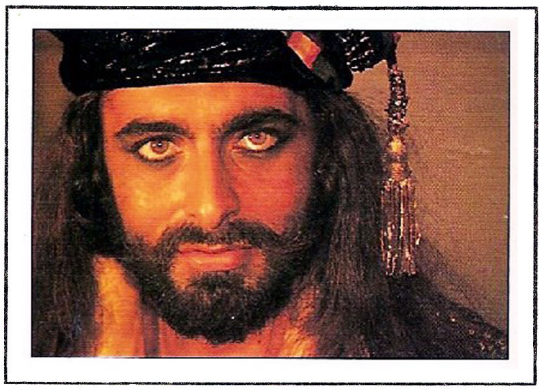

127 — . . . za ženu sa zapada, pokolonjen prsten ima određeno značenje. Ne mogu da ga primim«. Ugledavši Ficdžeralda, ona odlazi praćena Sandokanovim pogledom.

128/139 Ser Vilijam poziva Marijanu na igru i devojka prihvata poziv, nadajući se da će tako zaboraviti neobično uzbuđenje koje je osetila u trenutku kada joj je Sandokan stavljao prsten na ruku. »Prešao sam dug put da bih vas sreo. Dugujete mi jednu ovakvu igru i u Londonu! Hoćete li zapamtiti?« Mladi oficir priča Marijani o svojim susretima u Londonu, očekujući da će u njenim očima ugledati neke tragove simpatije. Da ima moć čitanja njenih misli, strašno bi se razočarao. Shvatanje oficira engleske vojske tog vremena, daleko je i od pomisli da bi žena njegove rase i obrazovanja, mogla da gaji ma kakvo posebno interesovanje za jednog domoroca, pa makar on bio i plemenitog roda.

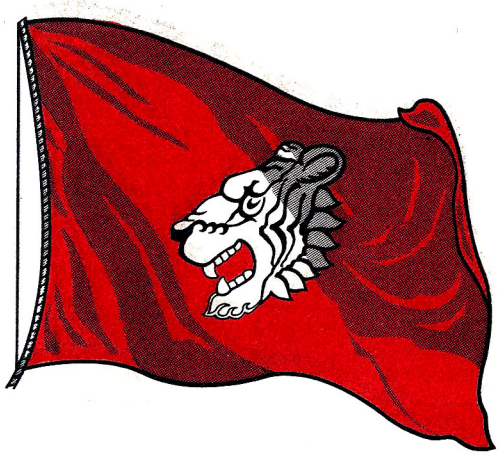

Lov na čoveka

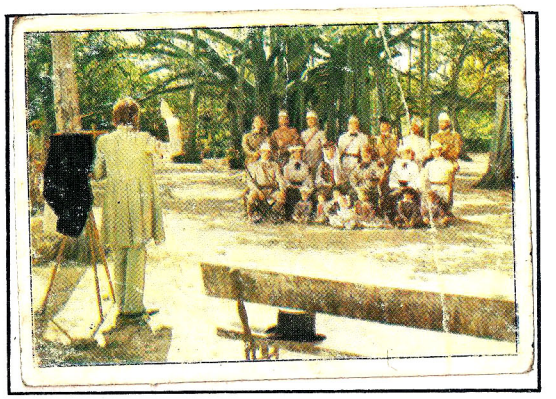

140 — Sledećeg jutra, mnogi gosti sa sinoćnjeg bala, dolaze opet u kuću lorda Gvilonka gde se priprema lov na tigrove. Pre polaska, učesnici u lovu fotografišu se za uspomenu...

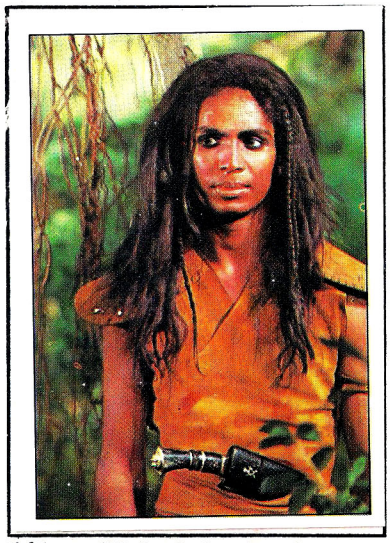

141 — Malo izdvojen iz grupe hajkača, stoji mladi Indus: To je Tremal Nauk, legendarno ime među lovcima...

142 — ...na Borneu i u Indiji. Gvilonk sa zadovoljstvom obaveštava Ficdžeralda i doktora Kirbija da je uspeo da ga angažuje. Sa Tremal Naikom lov mora da uspe!

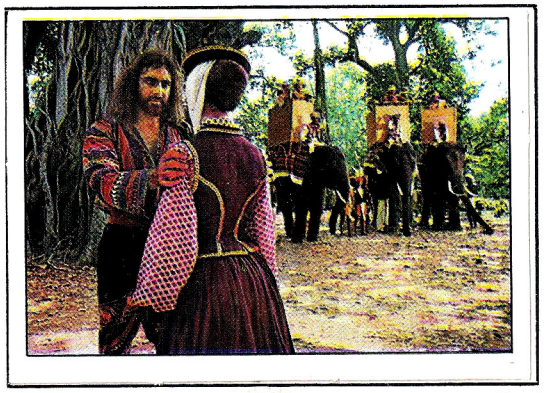

143 — Pred polazak, Sandokan prilazi Marijani: »U mojoj zemlji, ako čovek ubije tigra za voljenu ženu, znači što i poklonjen prsten na Zapadu: Ja ću ubiti tigra za Vas, ledi!«

144/147 — Lov počinje. Slonovi kreću u čestar. Jedan deo hajkača već je otišao u šumu da bi tigrove isterao iz jazbina i naterao prema lovcima. Najveći broj hajkača je na slonovima, a neki su odabrali jahanje na konjima. Ipak, trojica od njih idu peške. Tremal Naik želi da ubije tigra daleko od očiju lovaca, jer je ubeđen da smrt životinje ne sme da bude predmet ljudske zabave; Sandokan, za koga tigrova koža predstavlja obećanje dato Marijani; Ficdžerald, koji je čuo šta je Sandokan prošaputao Marijani, ne želi da bude gori od jednog domoroca.

148 — Na čelu grupe slonova je onaj na čijim leđima je lord Gvilonk uznemiren razgovorom Marijane i Sandokana: njihovo prijateljstvo mu postaje sumnjivo.

149 — Ficdžerald, koga je Tremal Naik zadivio svojim odbijanjem da ubije tigra pred ljudima, nudi ovome svoj karabin. »Nije važno oružje, nego čovek!« odgovara lovac.

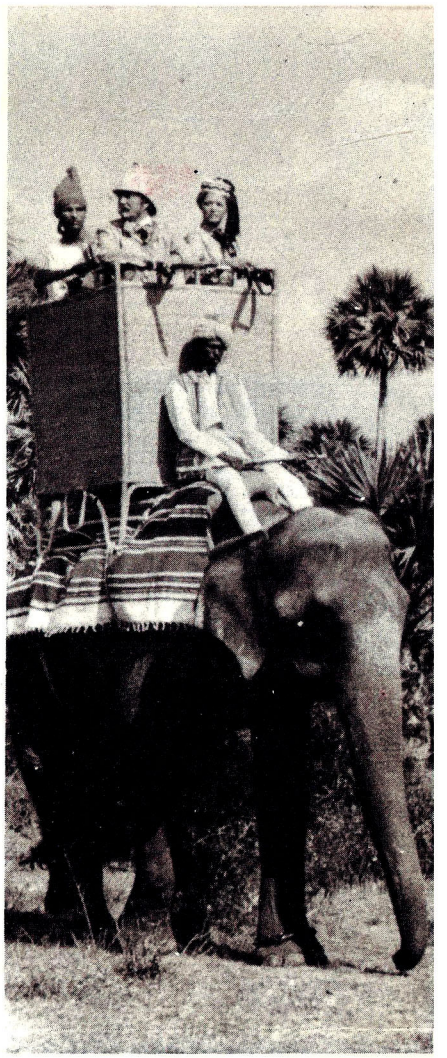

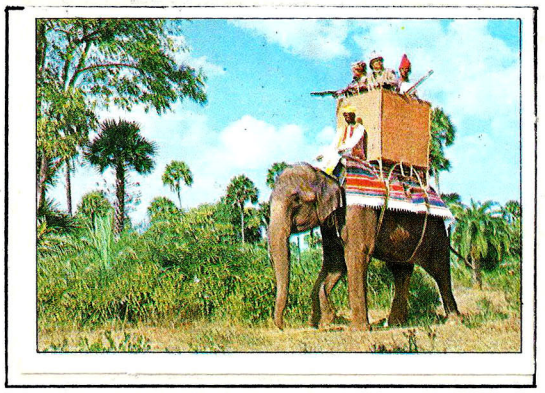

150 — Lusi i doktor Kirbi posmatraju kako se Tremal Naik udaljuje. »Taj begunac je u pravu — kaže Kirbi — smrt ne sme da bude predmet zabave, pa iako je u pitanju životinja!«

151 — Marijana, kojoj je obezbeđeno mesto u korpi pored strica, u poslednjem trenutku je odlučila da jaše na konju. Sandokanovo obećanje ju je uznemirilo pa želi da ostane sama sa svojim mislima.

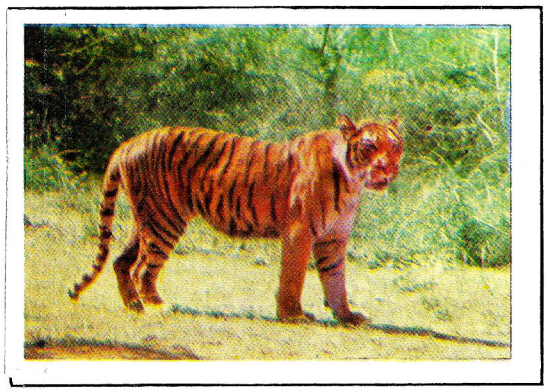

152 — Trud hajkača ubrzo daje plodove. Isteran iz šumskog čestara, na proplanku se pojavljuje prvi tigar. Tih, oprezan, spreman da se baci na svoje progonitelje . . .

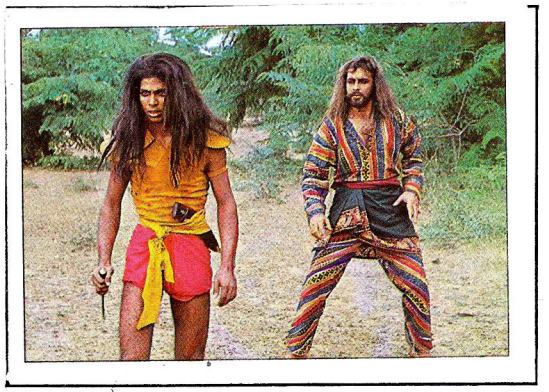

153 — Pred njim, isto tako strašni, stoje Tremal Naik i Sandokan, oni su istovremeno stigli na proplanak. Sandokan je spreman da se povuče: prvi tigar pripada mladom Indusu.

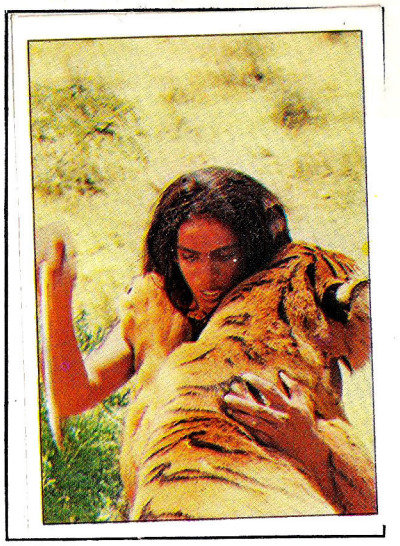

154 — Tremal Naik, nepomično čeka napad i jednim jedinim udarcem dugog noža ubija životinju.

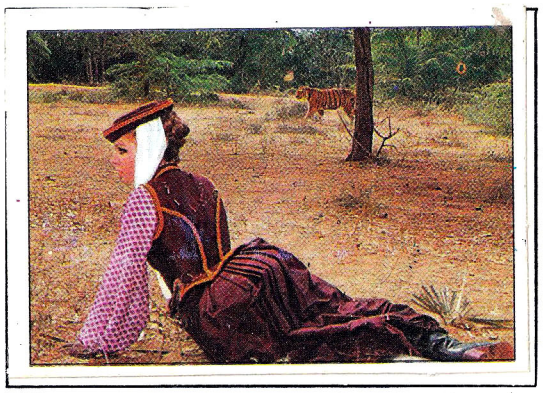

155 — U istom trenutku strašan vrisak skreće Sandokanovu pažnju: Marijana, koju je uplašeni konj zbacio iz sedla, bespomoćno leži na nekoliko metara od tigra koji joj prilazi!

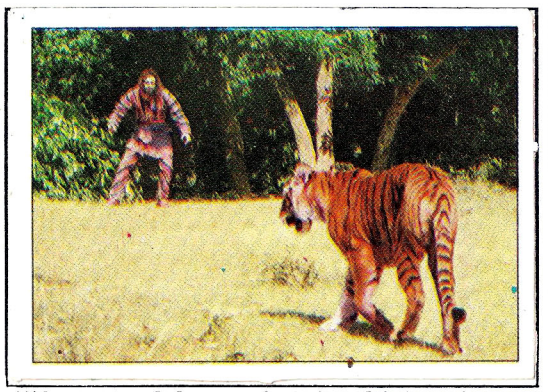

156 — Sandokanov bojni poklič nadjačao je tigrovu riku. Čovek i zver se netremice posmatraju, spremni za borbu na život i smrt.

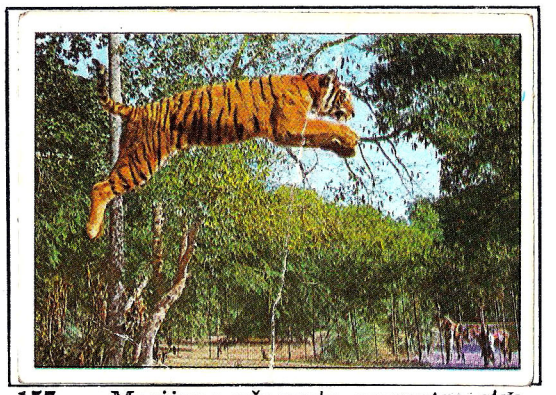

157 — Marijana užasnuta posmatra strašnu scenu. Tigrov skok je munjevit i iznenadan, ali ne dovoljno brz za Sandokana: trzaj u stranu, udarac nožem i borba je završena.

158 — Sandokan stoji pred Marijanom. Oseća da pred njom ne može da skriva svoju tajnu: »Tebe ne mogu da lažem! Ja sam gusarski vođ. Moje ime seje strah i podseća na...

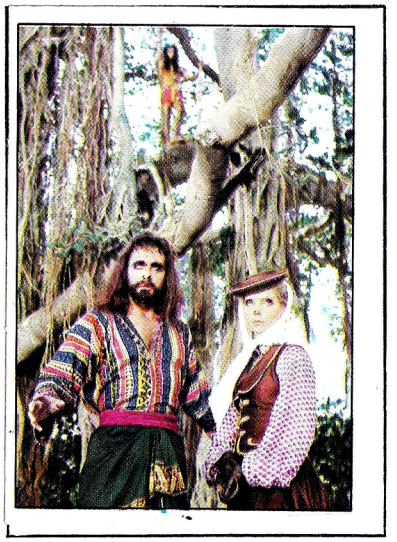

159 — ...vatru i smrt, ali je to ime pravog princa koji je postao gusar da bi povratio oni što ste mu vi, Englezi oteli...«

160 — Jedan glas prekida Sandokana; Ficdžeraldov glas: »Sandokane, ostavi devojku. Prepoznao sam te po pokliču, istom onom kao kad si skočio na moj brod!«

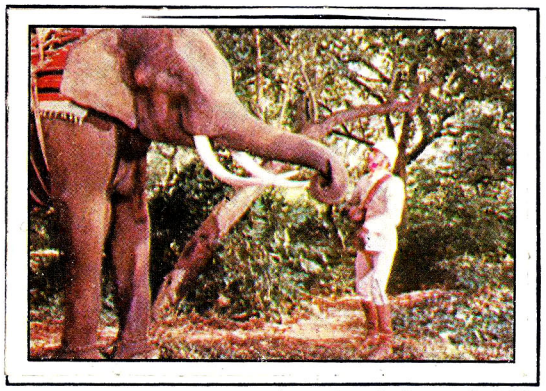

161 — U tom trenutku Sandokan dobija saveznika! Jedan od slonova otima surlom Ficdžeraldu pušku iz ruke, to koristi »tigar« da se izgubi u džungli.

162 — Tamo, među drvećem, očekuje ga prijatelj. To je Tremal Naik koji je zviždukom naredio slonu da stupi u akciju. »Izuzev mene, samo jedan čovek sme da se suprotstavi tigru sa nožem u ruci. Beži, Sandokane!«

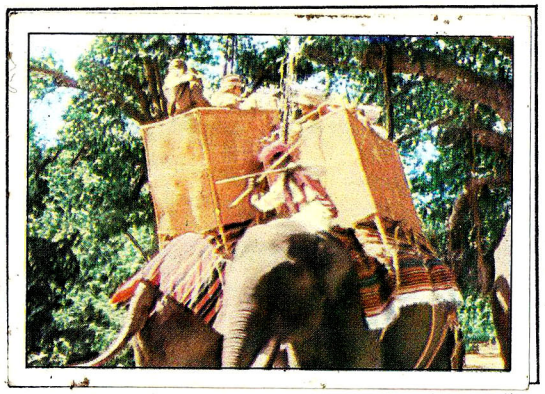

163 — I, dok Sandokan odmiče u označenom pravcu, Tremal Naik zviždućima izaziva bes slonova, što stvara zbrku i paniku među lovcima.

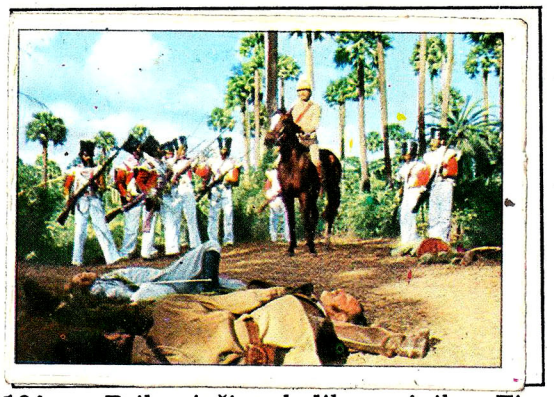

164 — Prikupivši nekoliko vojnika, Ficdžerald kreće u poteru. Ubrzo nailazi na pravi trag: tela stražara koji su imali hrabrosti da se suprotstave Melezijskom Tigru!

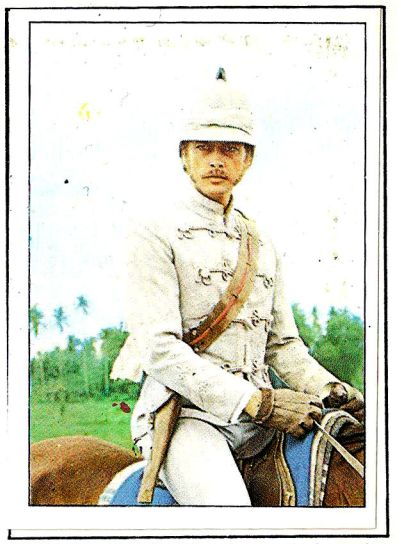

165 — Međutim, strašni prizor ne zaustavlja poteru. On ubrzo stiže do jednog pirinčanog polja u ovoj oblasti.

166/169 — Pirinčana polja su takođe pod kontrolom indijske kompanije. Na Ficdžeraldovo pitanje, seljaci odgovaraju da celog jutra nisu videli nikog, osim stražara kompanije. Ficdžerald sa vojnicima odlazi, nastavljajući poteru. Nije mogao da zamisli da se čovek koga traži nalazi samo nekoliko metara od njega u senci velikog šešira, nagnut nad vodom... kako ne znaju ko je on, seljaci su pomogli Sandokanu: za njih je dovoljno to što ga progone engleski vojnici. Svaki neprijatelj kolonijalnih, njihov je prijatelj.

170 — Među seljacima Sandokan sreće Doroa, koji je napustio Labuan, i krenuo svojima. Daro je čudan... veoma govorljiv! »Bio sam gluv i nem četiri meseca — objašnjava smejući se — i sad treba da...

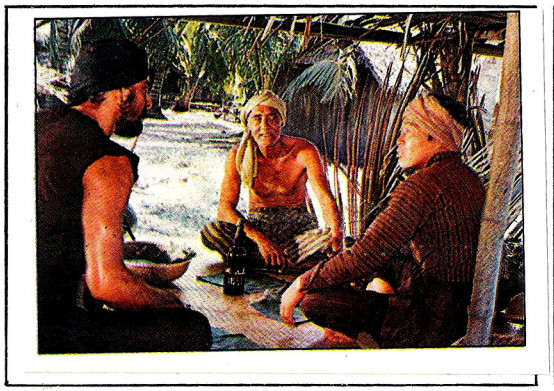

171 — ...nadoknadim izgubljeno vreme! U izvesnim sredinama zdravije je biti nem i bez osećanja«. U kolibi Daroovog prijatelja, Sandokan saznaje da su se nekoliko belaca...

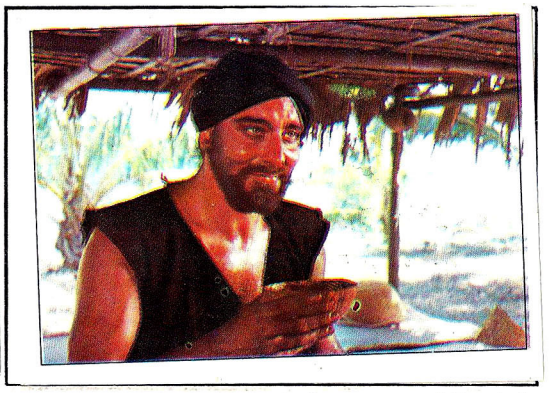

172 — ...iskrcali u Labuanu, pobili jednu patrolu i traže sad nekog svog prijatelja. Sandokan pogađa da je to Janez i odlučuje da ga potraži, ploveći niz reku.

173 — Jedna od Daroovih prijateljica koja odlično poznaje okolinu, ponudila se da poveze Sandokana svojim čamcem. Plovidba se odvija brzo, rekom koja protiče kroz veličanstvenu vegetaciju.

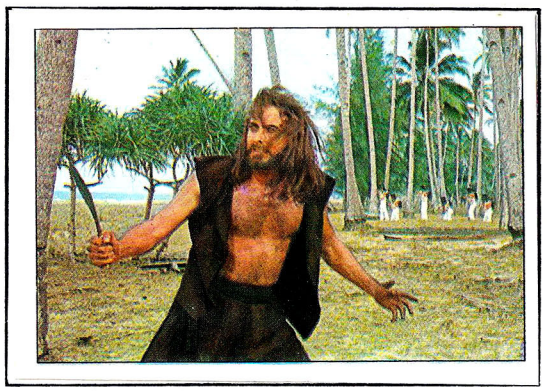

174 — Pošto su stigli do ušća reke, Sandokan ostavlja devojku, ali već posle nekoliko koraka našao se opkoljen vojnicima. Tigar je spreman da im se suprotstavi. S obzirom na broj protivnika...

175 — ...ishod borbe bio je očigledan, ali se u poslednji trenutak pojavljuje Janez sa »tigrovima«! Iznenađeni vojnici pokušavaju da odgovore na vatru, ali su brzo nadjačani.

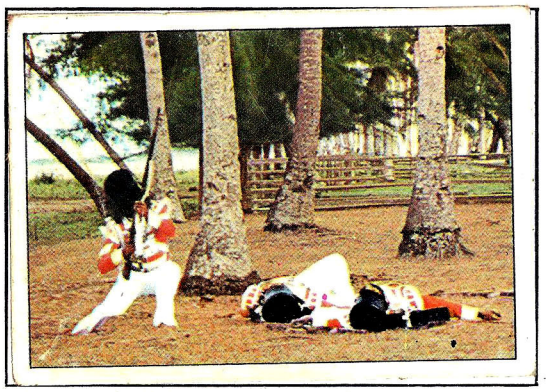

176 — Jedni pogođeni padaju. Drugi se daju u bekstvo. Bitka je završena. Sandokan obaveštava Janeza o Marijani i o svojoj nameri da se vrati u Labuan i na silu otme devojku.

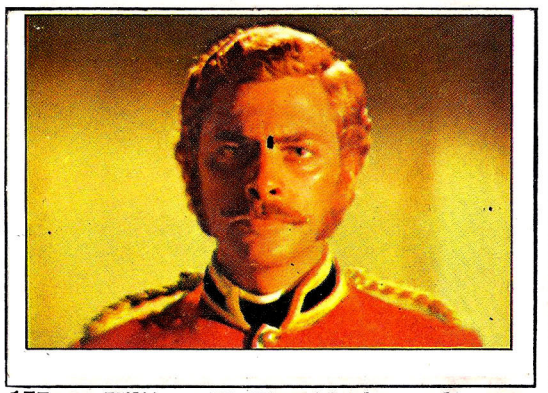

177 — Vilijam Ficdžerald obustavlja poteru i vraća se nazad da o svemu obavesti lorda Gvilonka: »Gusar je uspeo da pobegne iz Labuana na barci: video sam njegovu zastavu!«

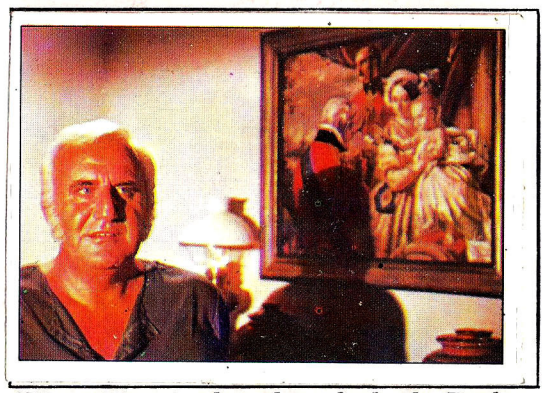

178 — Vest je dospela i do lorda Bruka: »Biće sportski da odemo i da ga uhvatimo u njegovoj jazbini. Na ovaj ili onaj način, on će nam pasti šaka. A onda, teško njemu«.

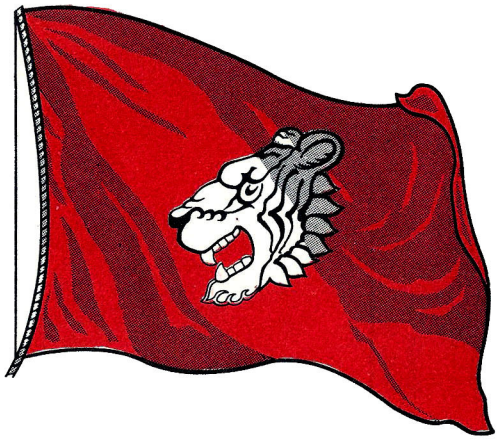

Marijanino bekstvo

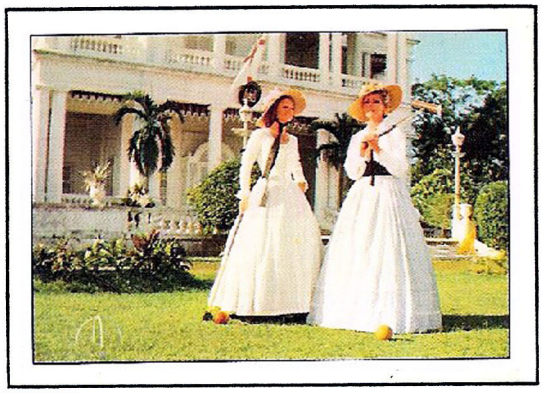

179 — Prošlo je nekoliko dana od proteklih događaja. Jutro je, a Marijana i Lusi igraju kriket u vrtu Gvilonkove vile. Međutim, Marijani nije mnogo stalo do igre...

180 — Oseća se nesigurnom, nesposobnom da vidi sopstvenu budućnost i uzalud traži savet od svoje prijateljice: Lusi ne može da joj odgovori ništa drugo, osim da odgovor potraži u sebi samoj.

181 — Došao je trenutak da se razjasni odnos sa serom Vilijamom, koji je od lorda Gvilonka već tražio ruku njegove sinovice. »Ser Vilijame — kaže Marijana — znam za vaš predlog...

184/186 — »Ovde je sve drukčije« kaže Marijana. »Osim mojih osećanja — odgovara Ficdžerald — koja se neće promeniti. U ljubavi i u ratu ja sledim jedan jedini put«.

182 — ...treba mi vremena da razmislim, da se priviknem. »Ima trenutaka — mrmlja Ficdžerald — kada i neverovatne stvari postaju moguće. Kao na moru, kada se dohvatimo prave struje i...

183 — ...povoljnog vetra. Ali, samo je jedan trenutak kao onaj daleki bal u Londonu... ovo nije pravi trenutak: vetrovi su utihnuli, a struje se razilaze u raznim pravcima«.

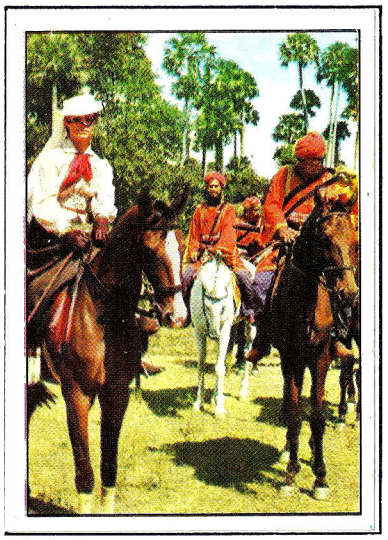

187 — Još jednom Marijana oseća potrebu da razgovara sa mudracem. Lord Gvilonk joj to dozvoljava, ali uz jaku pratnju.

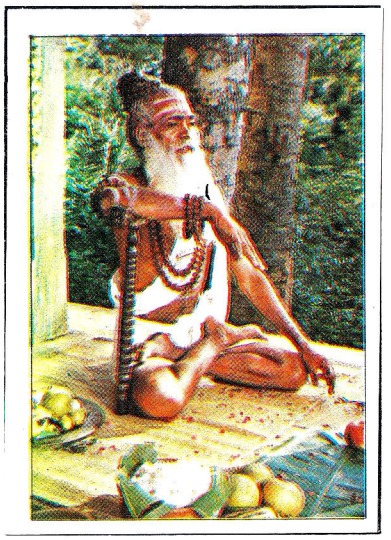

188 — Mudrac joj govori: »Radost i bol idu zajedno... raduj se, devojko, uživaj u ovim poslednjim trenucima svog detinjstva, jer su...

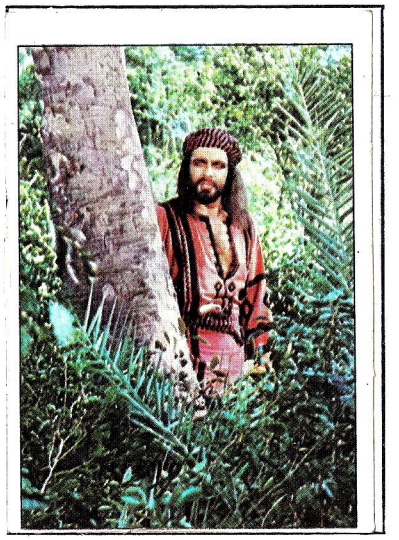

189 — ...bogovi odlučili da postaneš žena!« U tom trenutku, Marijana se osvrće. Pred njom, na nekoliko koraka među drvećem, stoji Sandokan!

190 — Sledećeg trenutka, Sandokan uz svoj poznati poklič kreće u napad, hvatajući se u koštac sa prvim vojnikom koji mu se suprotstavlja.

191/196 — »Napred, »tigrovi« Mompračema!« Na Sandakanov poziv, grupa gusara koji su bili skriveni u čestaru džungle, izleće na proplanak i uz stravičnu viku juri prema vojnicima iz Marijanine pratnje. I ovog puta »tigrovi« nisu razočarali svog vođu koji ih je učinio slobodnim ljudima. Oni su spremni da za njega žrtvuju svoje živote. Ali, vojnici, iako iznenađeni, prihvataju borbu i tu dolazi do izražaja sva prednost vojne obuke i discipline. Njihova paljba je ubitačna. Mnogi gusari padaju od njihovih metaka...

197/202 — Puške su umukle. Gusari i vojnici engleskog garnizona, sukobili su se prsa u prsa. U takvoj borbi prednost imaju gusari: ubrzo je otpor vojnika srušen. Sandokan je naredio da preživelih neprijatelja ne sme da bude: on lično juri i ubija poslednjeg begunca. Nije iz svireposti, već iz razloga bezbednosti: a ako bi i jedan vojnik preživeo, gusari bi ubrzo za petama imali poteru što bi moglo da dovede u opasnost Marijanin život, a Sandokan to najmanje želi.

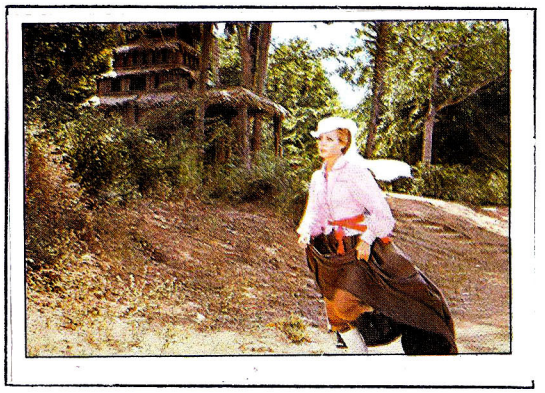

203 — Marijana mrzovoljno posmatra bitku. Vika, pucnjava i prolivena krv je izbezumljuju; ona beži da ne bi gledala beživotna tela koja leže svuda naokolo.

204 — Sandokan je predvideo njenu reakciju, on je stiže i steže u zagrljaj: »Došao sam da te povedem. Hoćeš li sa mnom?« Odgovor je grčevit jecaj: »Da! Da! Vodi me! Vodi!«

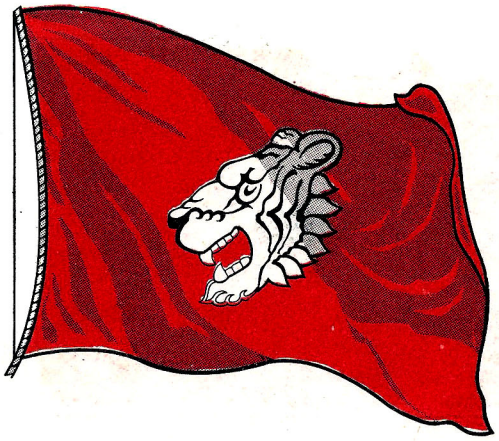

Tigar se predaje

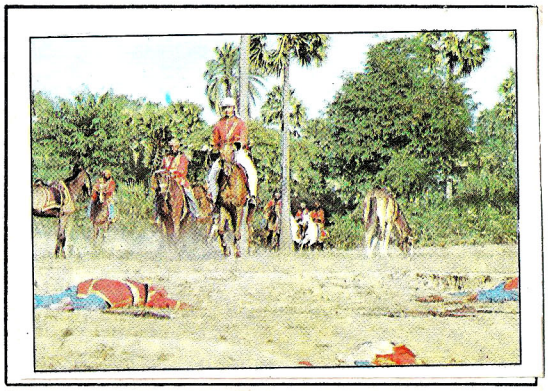

205 — Nekoliko časova kasnije, Gvilonk zabrinut za Marijanu, šalje Ficdžeralda sa vojnom patrolom da je traže. Na proplanku pored hrama oni pronalaze tela svojih drugova.

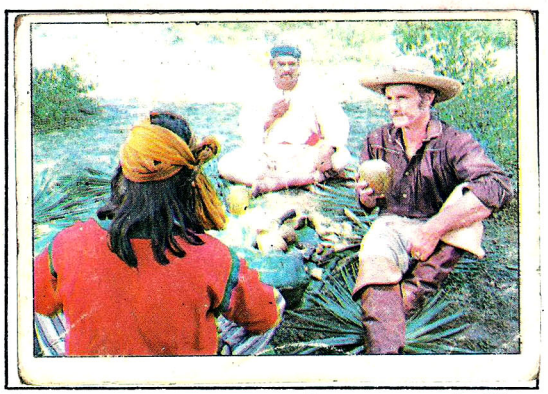

206 — U isto vreme, Janez sa nekoliko gusara očekuje povratak Sandokana i njegove grupe. Zadatak im je da štite ukrcavanje na plaži Labuana. Kratka zakuska na mestu sastanka . . .

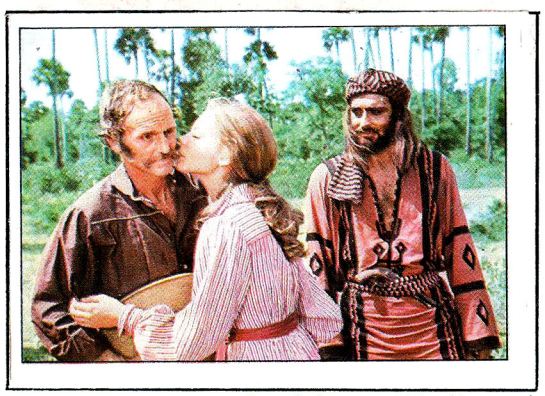

207 — . . .i evo Sandokana, Marijane i »tigrova« koji su preživeli bitku. Janez je smesta osvojen devojčinom neposrednošću, koja ga pozdravlja poljupcem.

208 — Ali, nema vremena za gubljenje: iz daljine se čuje lavež krvoločnih pasa koje koristi lord Gvilonk da bi ušao gusarima u trag. Pošto su Sandokan i Marijana otišli, Janez i drugovi . . .

209 — . . .mažu se krvlju ubijene divlje svinje i trče u suprotnom pravcu. Namera im je da odagnaju pse od traga Sandokana i Marijane. Prvi koga psi stižu. . .

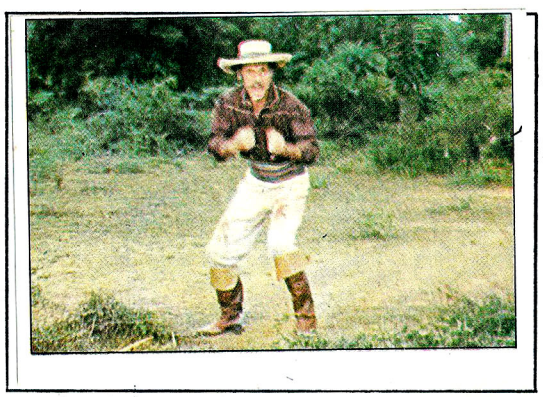

210 — . . .je Janez. Umesto da beži dalje, on se zaustavlja na ivici proplanka odakle razdražuje pse i izaziva ih da ga napadnu. Čudnovat postupak: da li je u pitanju hrabrost . . .

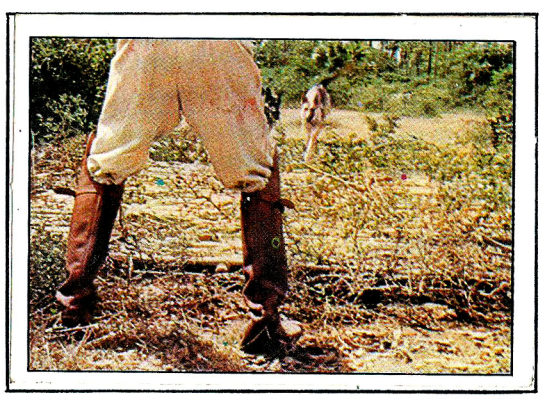

211 — . . .ili neznanje? Ni jedno, ni drugo. Janez dobro zna da se između njega i pasa nalazi dobro maskirana jama za slonove u koju će upasti progonitelji: psi i ljudi!

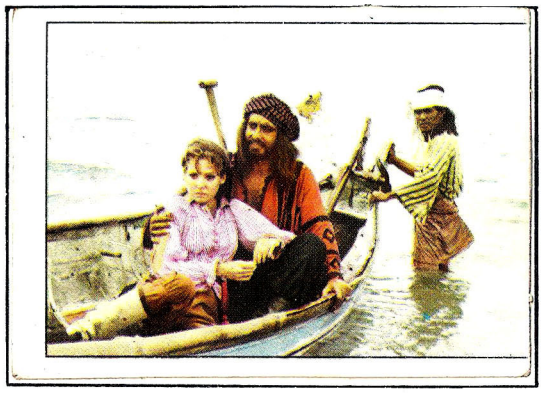

212 — Sandokan i Marijana su stigli do plaže. Tu se ukrcavaju u čamac koji će ih odvesti do jedrenjaka. Umorna, Marijana se naslanja na Sandokana dok on gleda prema obali.

213 — Najzad, Marijana može da se odmori u kabini jedrenjaka. Pored nje je Sandokan i prepušta se uspomenama: Tragične noći, kada su Sikari upali u njegovu kuću i pobili čitavu porodicu...

214 — ...od toga dana on je posvetio svoj život osveti... »Mora da postoji neki on. »I ja ću ti ga pokazati!« odgovara Marijana.

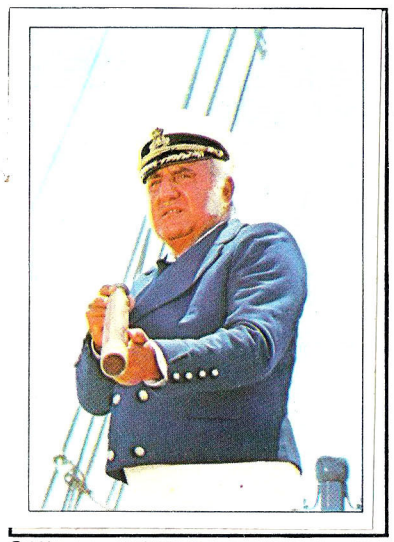

215 — Ali, njihova sreća kratko traje. Velika krstarica plovi prema jedrenjaku. Na komandnom mestu je Džems Bruk.

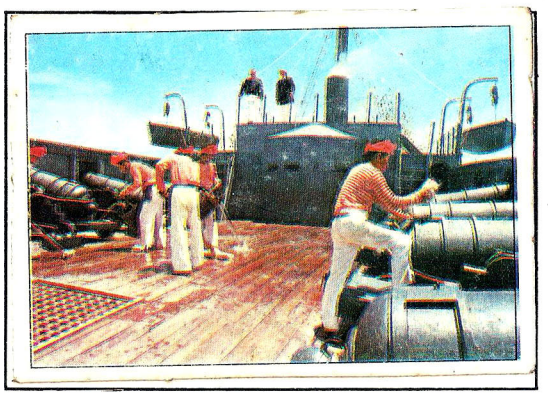

216 — Brod je prava ploveća tvrđava. Vrlo je brz i naoružan teškim topovima velikog dometa. Stavljen je Bruku na raspolaganje sa ciljem da se uhvati Sandokan.

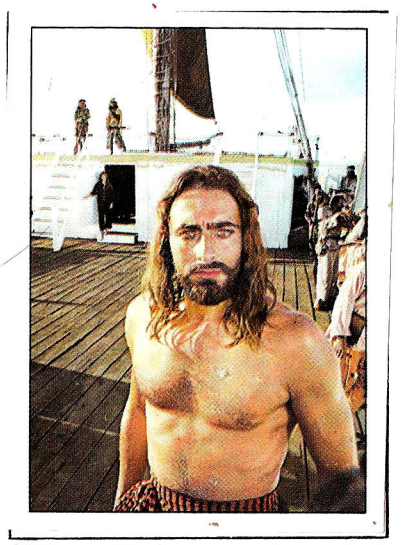

217 — Već na prvi pogled Sandokan shvata da je svaki pokušaj otpora uzaludan. Čvrstim glasom naređuje: »Signalizirajte da se Tigar predaje!«

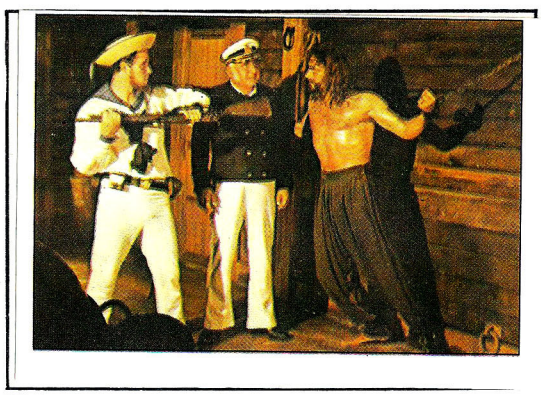

218 — Na krstarici, okovani Sandokan se sreće licem u lice sa Džemsom Brukom. Prvi put se dva ogorčena neprijatelja gledaju u oči... kao da mere mržnju koja razdvaja njihova dva sveta.

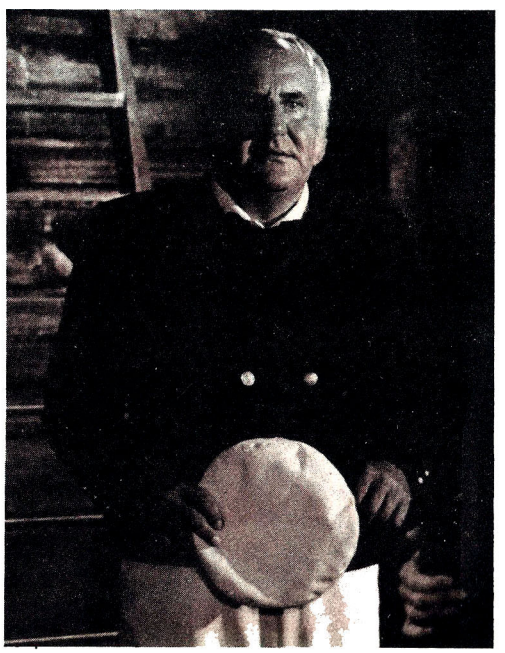

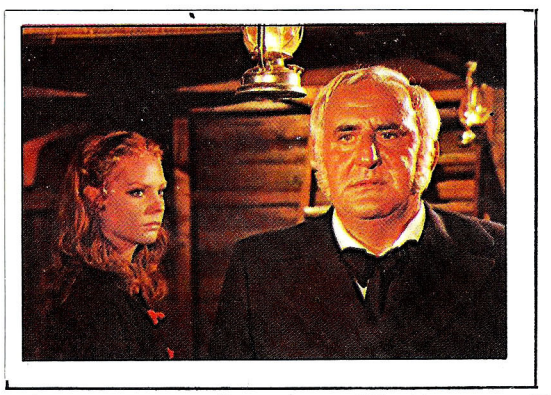

219 — Pogazivši ponos, Marijana moli za dozvolu da poslednji put vidi Sandokana. Bruk joj to dozvoljava, ali ne shvata kako je ledi Gvilonk mogla da se veže za jednog gusara.

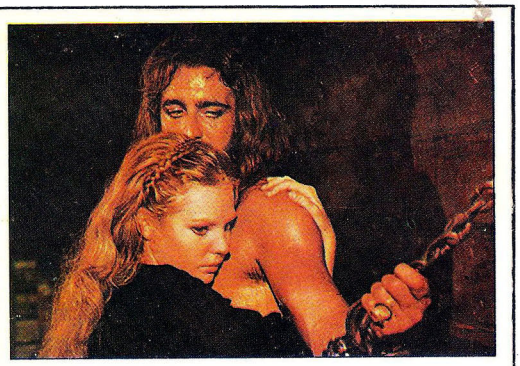

220 — Čim su ostali sami, Sandokan upoznaje Marijanu sa svojim planom: u njegovom prstenu je prah koji izaziva san sličan smrti. Takvo stanje traje tri sata.

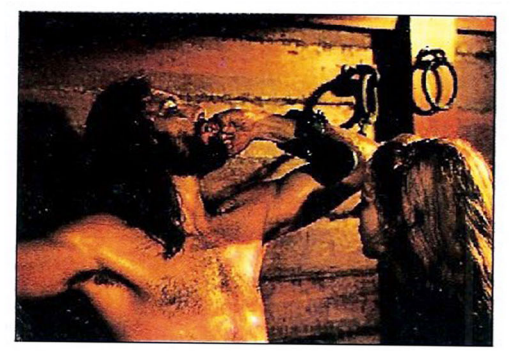

221 — Marijana treba da se pobrine da se njegovo telo baci u more u zoru, to jest, tri sata posle »smrti«. Rekavši to, pre nego što je Marijana uspela ma šta da učini, Tigar proguta...

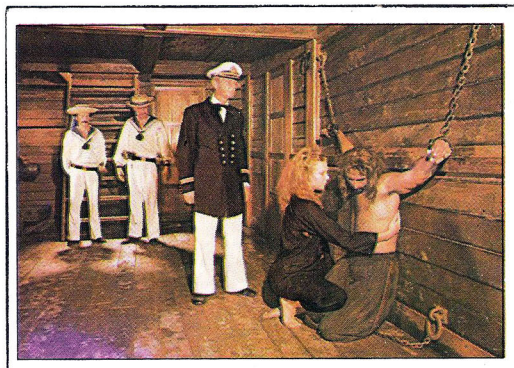

222 — ...prah i skoro trenutno izgubi svest. Devojka nije mogla da zaustavi krik na koji u prostoriju utrčava kapetan. Sandokanovo telo je nepomično, bez znakova života.

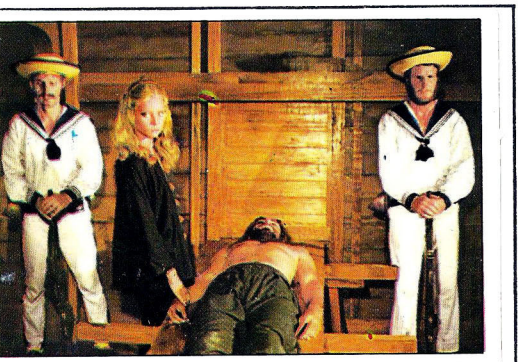

223 — Pošto je brodski lekar utvrdio »smrt«, kapetan postavlja dva mornara kao stražu pored Tigrovog tela. Marijana neko vreme stoji pored voljenog čoveka, a zatim zahteva...

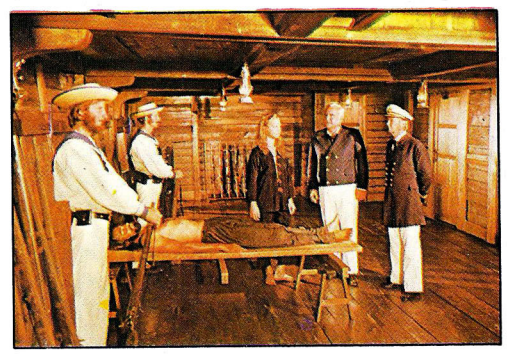

224 — ...da razgovara sa komandantom kome iznosi svoju molbu: da se Sandokanovo telo u zoru baci u more. Oficir pristaje, jer je to pravo svakog čoveka koga smrt zadesi na brodu.

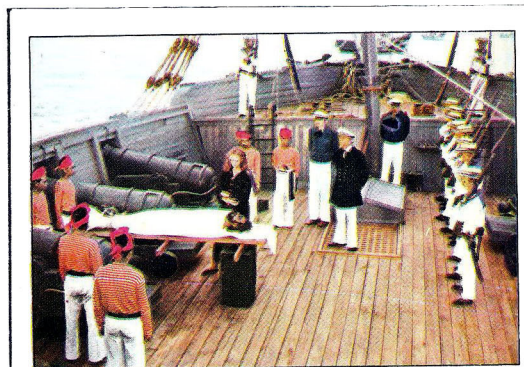

225 — Tigrovo telo je prekriveno čaršavom i za Marijanu počinje dugo čekanje, puno neizvesnosti: greška od nekoliko sekundi, i Sandokan će se još na brodu probuditi iz sna ili će se udaviti u moru...

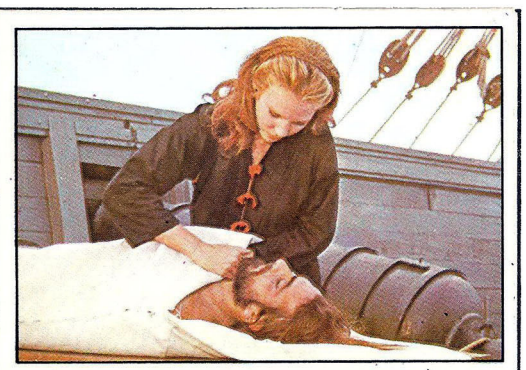

226 — Vreme polako protiče. Najzad, sunce izlazi. Marijana oseća pravi dah života u Sandokanu i neprimetno mu u šake stavlja nož kojim će se osloboditi prekrivača.

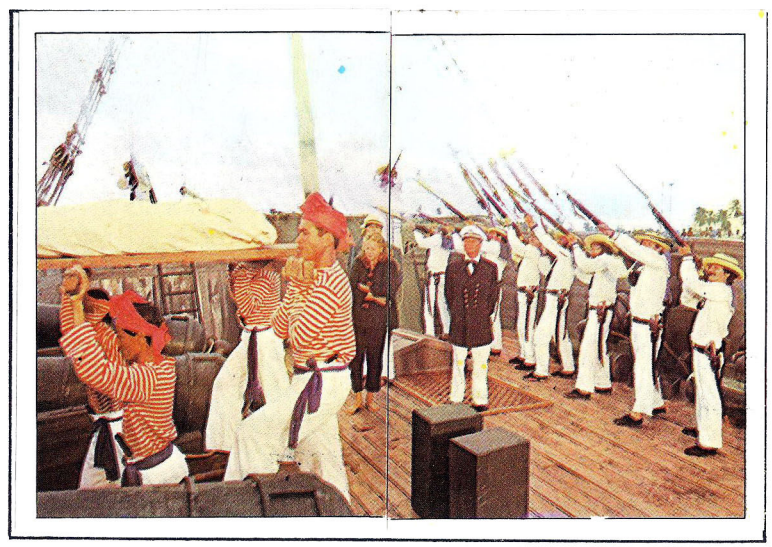

227—228 — Kapetan broda prilazi i naređuje da se lice »umrlog« pokrije. Uz izraz saučešća sa Marijaninom tugom, komanduje »U more!« I dok Sandokanovo telo pada preko ograde, vod mornara ispaljuje počasni plotun.

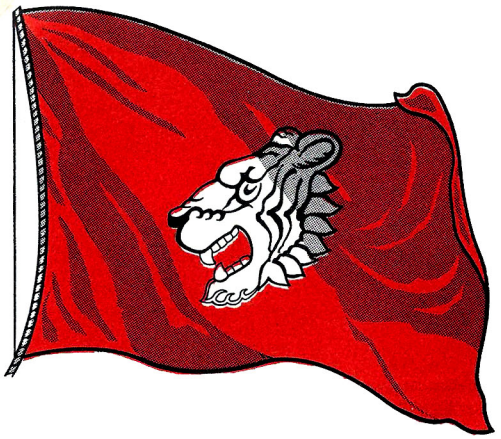

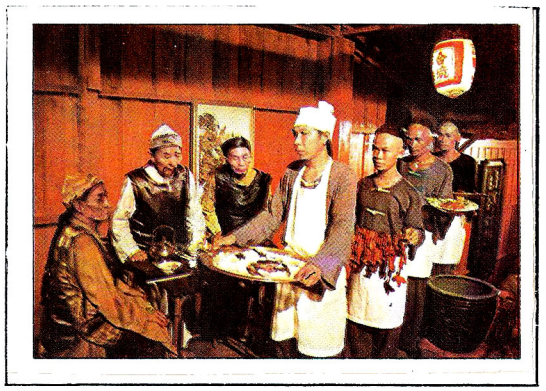

229 — Evo nas u jednoj krčmi pored pijace u Labuanu. Čitava četa kuvara trudi se da ispuni svaku želju bogatog škotskog lorda Velkera.

230 — U pomoć mu pristiže čudan i ugledan Kinez koji kuvarima naručuje dugu listu jela za stranca. Istini za volju, ovaj neobičan Kinez. . .

Škotlanđanin u Gvilonkovoj kući

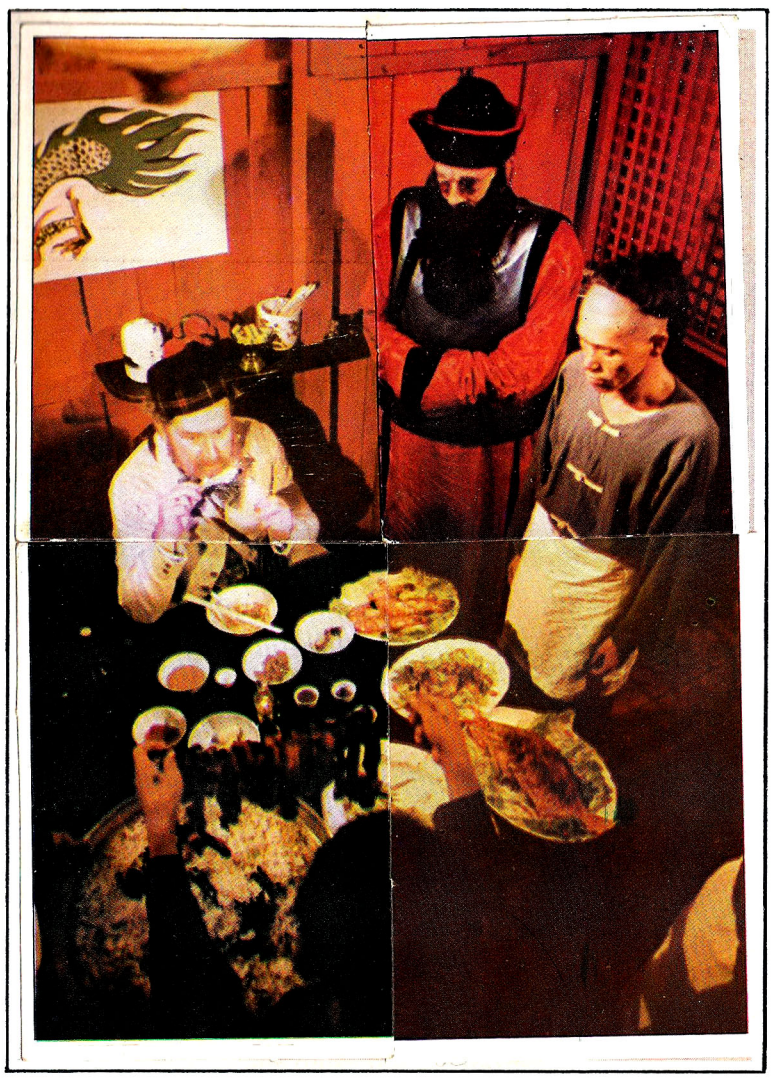

231/234 — . . .nam izgleda nekako poznat. Tačno, to je upravo on, Janez! Ovde je potrebno da malo pogledamo unazad. Vraćajući se u Mompračem, pošto je omogućio Sandokanovo bekstvo, našao je u moru svog prijatelja, koga su kao »umrlog« bacili sa krstarice.

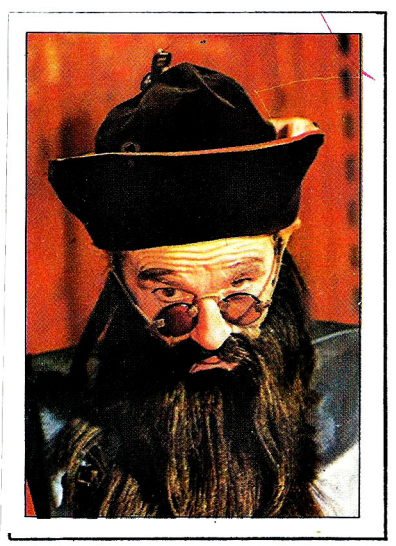

235 — Sada, vrativši se u Labuan, traži način da se približi Marijani — zatvorenoj u stričevoj kući — i da joj predloži novi plan za bekstvo.

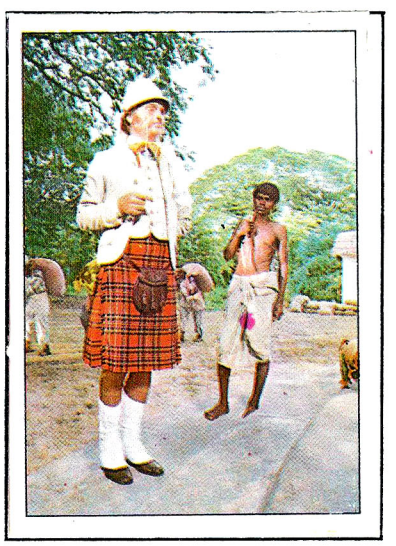

236 — Lord Velker, koji je stigao u Labuan da se sastane sa Gvilonkom, je pravi dar sudbine . . . i evo Janeza u ulozi . . . čistokrvnog Škotlanđanina!

237 — Uz pomoć nekoliko čaša vina, nije bilo teško saznati od Velkera da se on i Gvilonk nisu nikad videli. Sada Janez hladnokrvno sedi pred . . .

238 — . . .Marijaninim stricem, pregovarajući o ugovoru za prevoz robe, koji bi obavila indijska kompanija. . . Ček sa pozamašnom sumom kao akontacija, poslužiće da odagna svaku sumnju kod lorda Gvilonka.

239 — U očekivanju da se ugovor pravno uobliči, Gvilonk poziva lažnog Velkera u svoju kuću, gde ga upoznaje sa Marijanom. . . Našavši se pred Sandokanovim prijateljem. . .

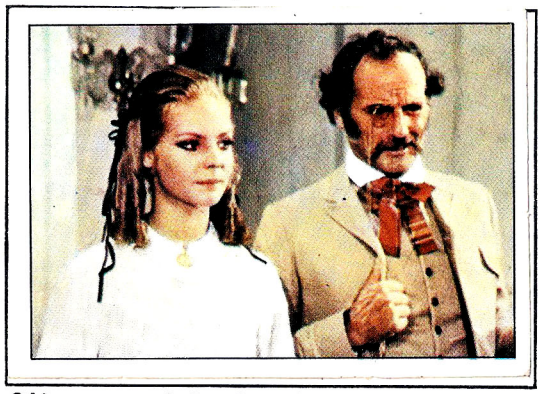

240 — . . .mlada devojka ničim ne odaje svoja osećanja. Dovoljan joj je jedan pogled na Janeza da se umiri u pogledu Sandokanove sudbine. Zatim, ravnodušnim tonom saopštava Janezu. . .

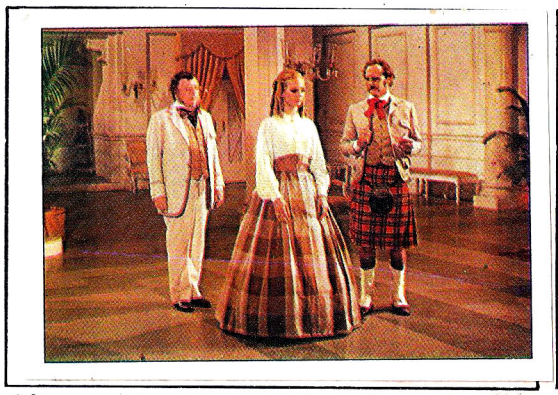

241 — . . .da sutra putuje u Saravak, zbog povratka u Englesku. Janez upravo i želi da sazna kada će Marijana izaći iz vile, pa makar i pod stražom.

242 — Uveče dolaze i drugi gosti da se pozdrave sa Marijanom: Lusi, Ficdžerald, lord Bruk, doktor Kirbi. Marijana sluša Kirbijevu zdravicu: »Šta znači odlazak? Kraj nečega . . .«

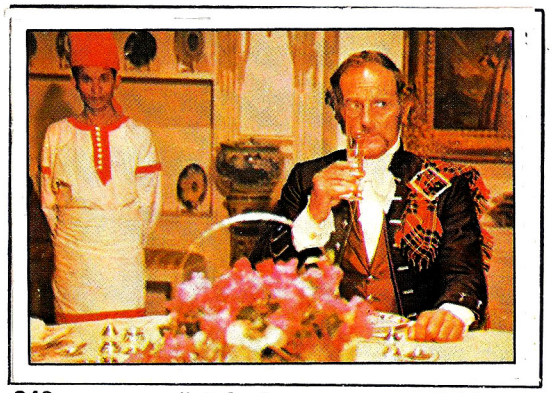

243 — ». . .početak drugoga — prekida ga Janez, gledajući Marijanu. — Hteo bih i ja da nazdravim: za daleku otadžbinu, za dobru staru Englesku, za čežnju za njenim maglama. . .«

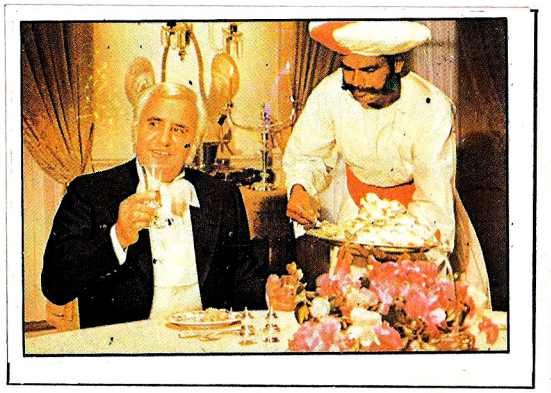

244 — »Vrlo poetično, lorde Velker — uzvikuje Bruk podižući čašu — ali ja ne verujem u njenu čežnju: ona tuguje za čovekom koji je proživeo dosta godina u ovom delu sveta!«

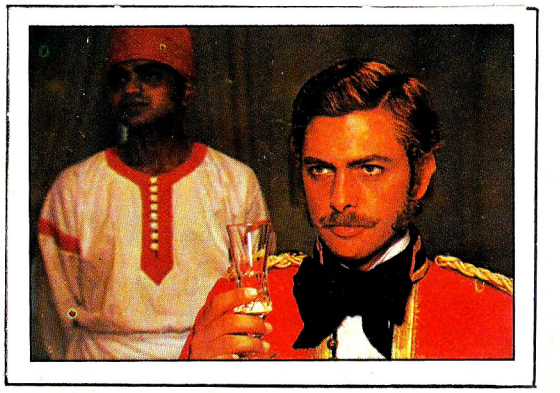

245 — Da bi prekinuo neprijatan dijalog, interveniše ser Vilijam: »Ja sam ubeđen da će ledi Marijana radosno pozdraviti naše ostrvo, njegove pitome, iako kišovite pejzaže. . . koji smiruju. . .

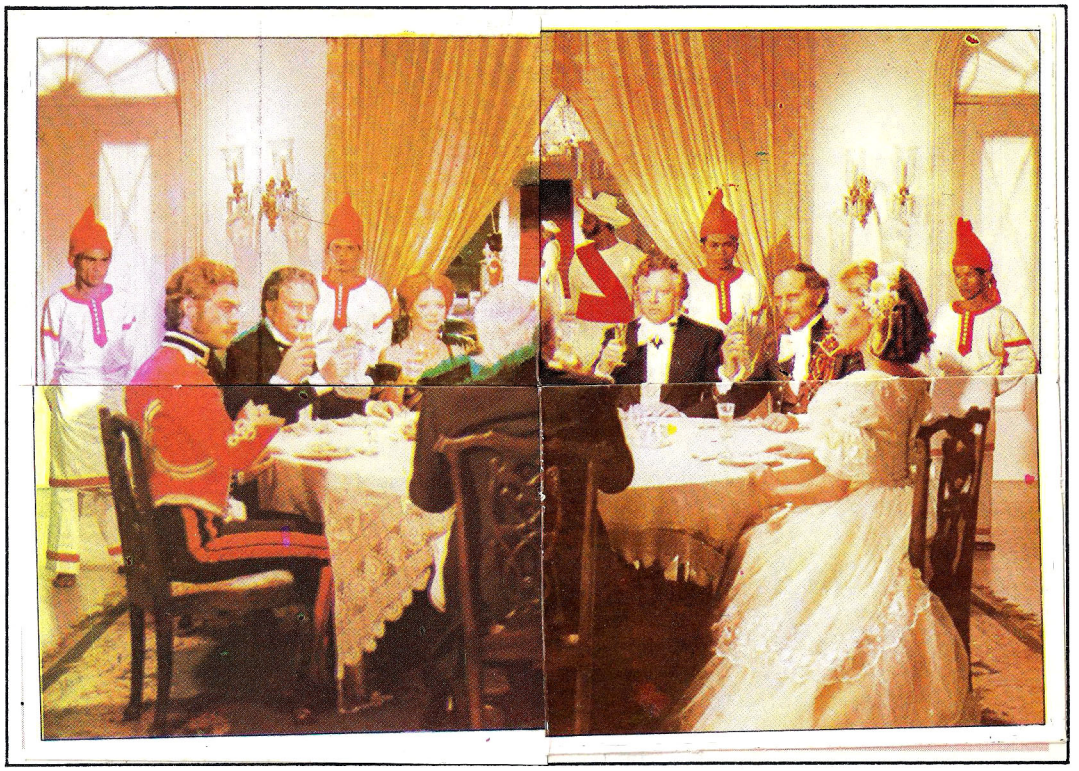

246/249 — . . . koji ne bljeste jakim jutarnjim sjajem, niti gore večernjim crvenilom!« Janez i lord Bruk se netremice posmatraju, kao da se proučavaju; svako od njih u onom drugom oseća neprijatelja podjednake inteligencije: »Došao sam u Maleziju da između ostalog — kaže Janez — upoznam Vas; U Engleskoj se mnogo govori o »Belom radži« i njegovim postupcima. Sa svim našim licemerstvom, ti postupci se cene prilično loše. To je naša nacionalna mana: to licemerstvo! Slažete li se?« »Mana, koje ste vi, izgleda, potpuno pošteđeni« odgovara Bruk. »Biću iskren ako kažem da sam zadovoljan što sam se sreo licem u lice sa Vama, lorde Bruk!« zaključuje Janez.

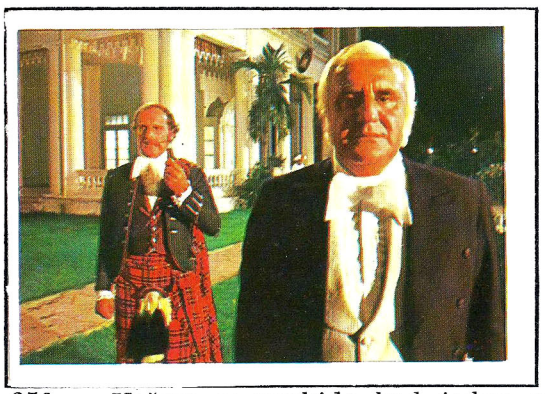

250 — Večera se prekida kad jedan od sluga izveštava lorda Gvilonka da su Ficdžeraldovi vojnici uhvatili tri gusara skrivena u pećini. Svi izlaze napolje da vide zarobljenike.

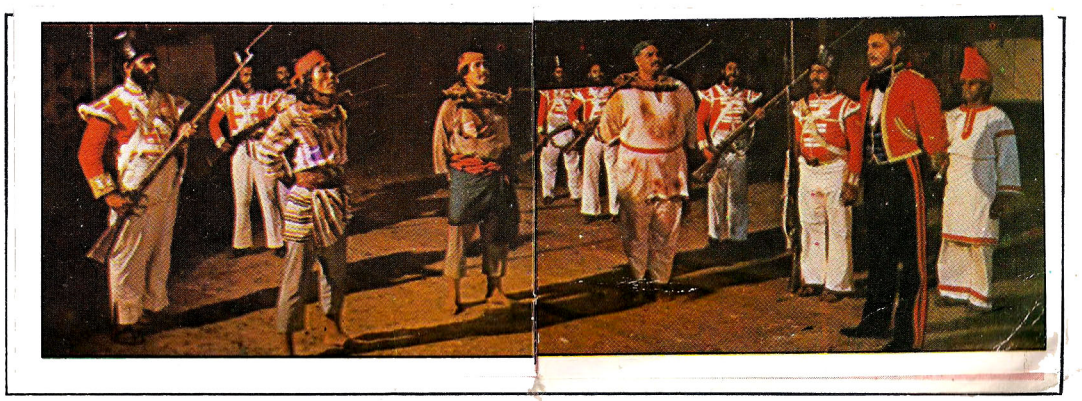

251/252 — To su Sambiliong, Džiro Batol i Morski pauk, koji nisu uspeli da isplove sa Janezom, pa su se sklonili u šumu. Oni ničim ne pokazuju da su među zvanicama poznali Janeza.

253 — Noć odmiče i u vili su najzad svi zaspali. Svi, izuzev jedne senke koja se nečujno šunja prema zgradi gde su zatvoreni zarobljenici: to je Janez kome polazi za rukom da iznenadi stražu i da oslobodi drugove.

254 — Kasnije, kada je bekstvo otkriveno, Janez obučen u kućni ogrtač, sreće se sa Brukom i Ficdžeraldom u vrtu vile. Pravi se kao da se tek sad probudio, ali ga Bruk sumnjivo posmatra . . .

255 — Došao je čas Marijaninog polaska. Prva se sa njom oprašta Lusi, čiji osmeh ne može da sakrije tugu.

256 — Pozdrav sa Lordom Gvilonkom je mnogo hladniji. On se oprašta sa sinovicom poljupcem u čelo i željom za srećan put.

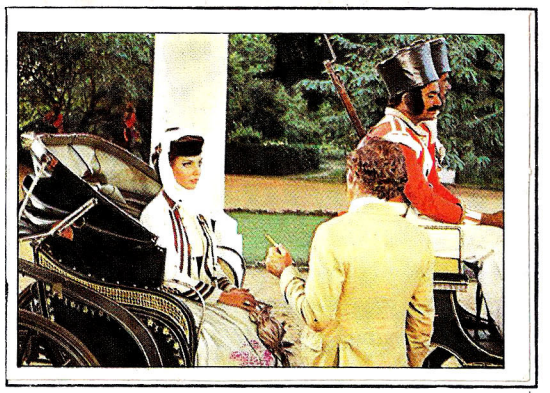

257 — »Siguran sam da će to biti zanimljivo putovanje — mrmlja Janez ljubeći Marijaninu ruku — pozdravite naše ostrvo!« »Jedva čekam da ga vidim« osmehuje se devojka.

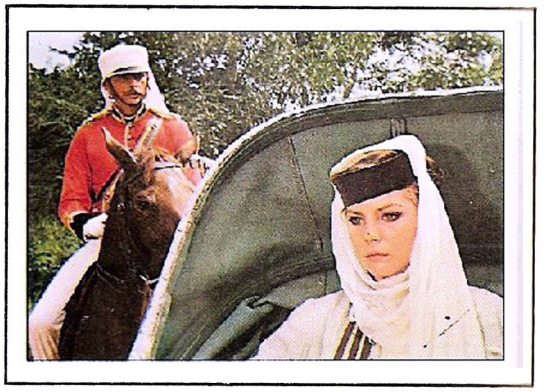

258 — Za vreme puta, Ficdžerald koji komanduje pratnjom, prilazi Marijaninoj kočiji: »Kada se vratim u Englesku, potražiću vas . . . za sve to vreme, strpljivo ću čekati Vaš odgovor«.

259 — Za to vreme u Gvilonkovoj vili Bruk poziva Janeza na piće. »Beli radža« je u piće lažnog lorda Velkera nasuo jednu jaku drogu koja kod čoveka izaziva slabljenje volje.

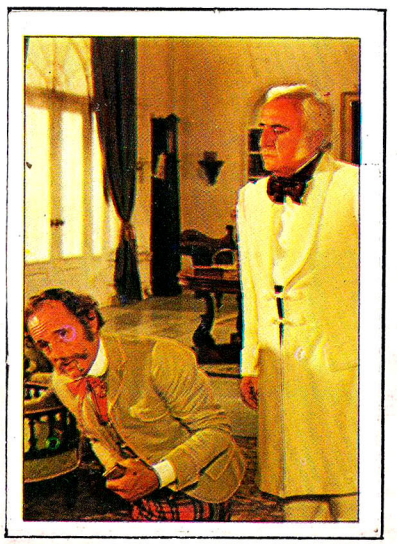

260 — Janez se bori sa drogom, ali uzalud. Ubrzo pada bez svesti na pod. Osvestio se sa lisicama na rukama, dok lord Bruk stoji iznad njega.

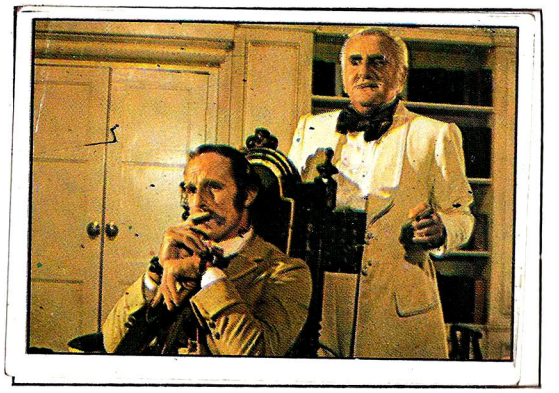

261 — »Ti si Janez de Gomera, siguran sam — govori Bruk — samo ne znam šta tražiš ovde, kad je Sandokan mrtav!« »Nije mrtav — odgovara Janez pod dejstvom droge — ja sam ga izvukao iz mora!«

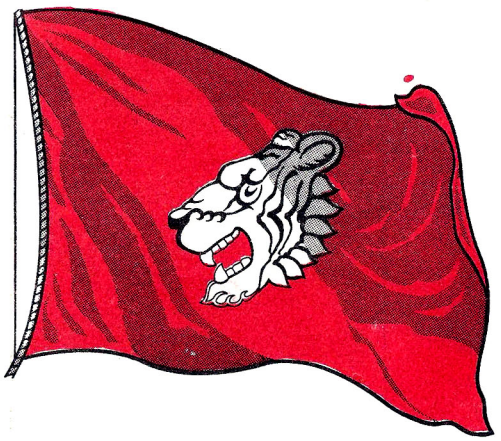

Ficdžeraldova smrt

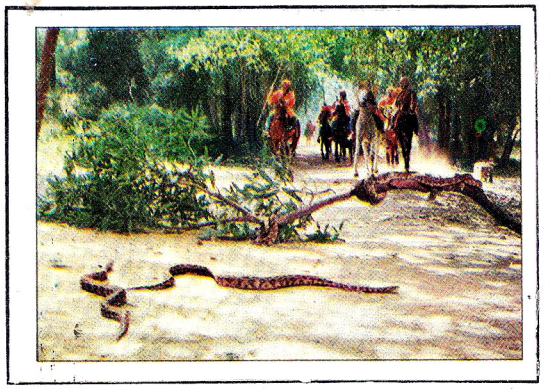

262 — Kolona koja prati Marijanu prinuđena je iznenada da se zaustavi. Pred njom na stazi leži oboreno stablo sa koga šišteći silaze zmije. Konji su podivljali od straha.

263 — Sa drveća iz okolnog žbunja iskaču desetine gusara, Ficdžerald poteže pištolj i prilazi karucama spreman da brani Marijanu po cenu života. U jednom trenutku . . .

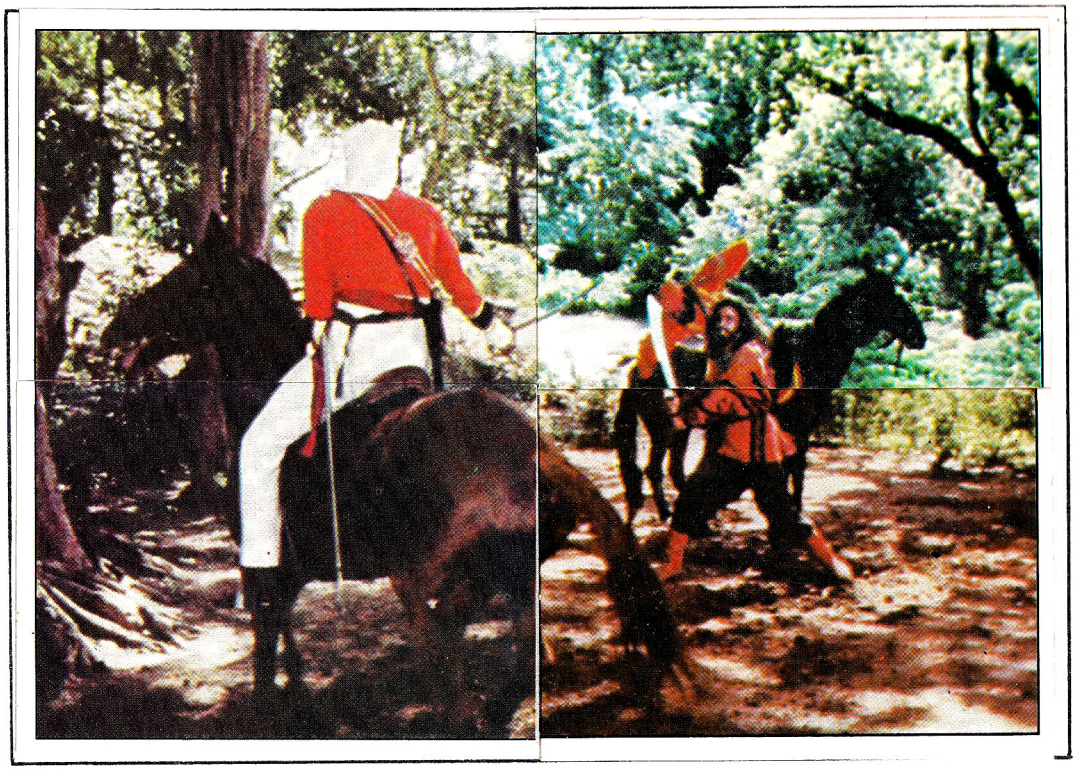

264/267 — . . . do njegovih ušiju dopire dobro poznat urlik: Sandokanov bojni poklič! Pošto je sprečio Marijanu da iskoči iz kola, Ficdžerald sa izrazom gneva i bola na licu, poziva svog smrtnog neprijatelja »Malezijski Tigre, moraćeš da se boriš sa mnom. Dobićeš Marijanu samo preko mene mrtvog!
»Predaj se, Englezu, ne želim tvoju smrt«, odgovara Sandokan, koji ne shvata bes mladog oficira. On ne zna da je Ficdžerald dobio naređenje da u krajnjem slučaju ubije Marijanu, kako ne bi pala gu-

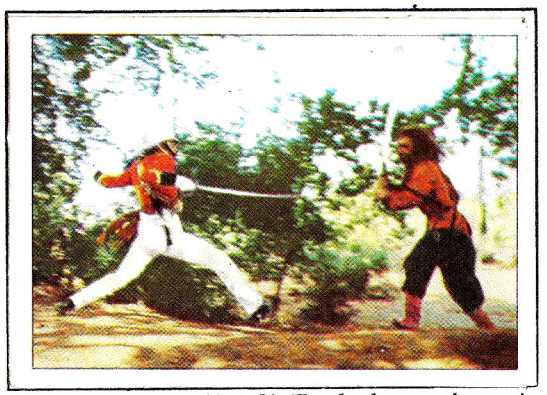

268 — . . . neprijatelj Engleske, već onaj koji mu otima najdraže biće; za obojicu, ovo je dvoboj do poslednjeg daha, i oni to dobro znaju.

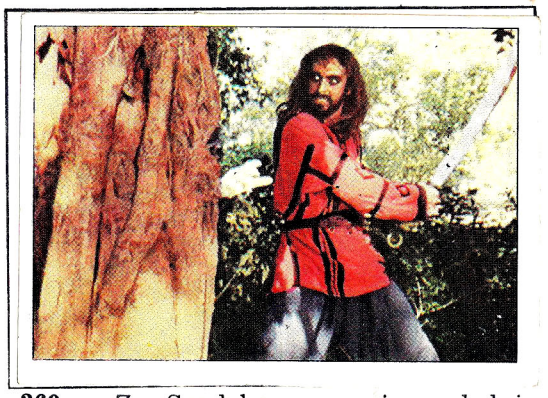

269 — Za Sandokana ovo je poslednja prilika da oslobodi Marijanu i, na kraju pobeda pripada njemu. U senci velikog drveta, Vilijam nalazi časnu smrt, koju je kao oficir, uvek želeo.

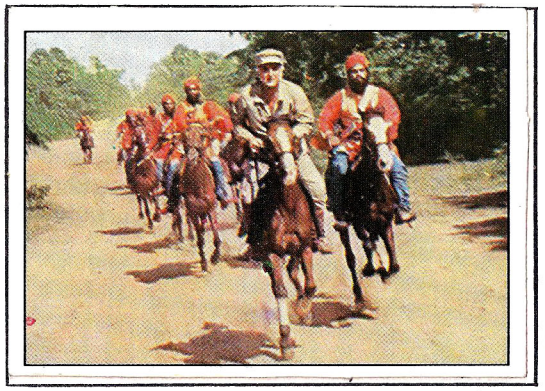

270 — Putem iz Labuana za Saravak juri nova kolona vojnika, koju predvodi lord Bruk. Zahvaljujući delovanju droge, on je od Janeza saznao za Sandokanov plan.

271 — U prvom momentu Bruku se čini da je stigao na vreme, ali ga u karucama, gde treba da je Marijana, očekuje strašan prizor: tela nekoliko vojnika . . .

272 — . . . leže unutra na gomili, bez uniformi, a dvojica od vojnika koji sede napred su Sandokan i Sambiliong!

273 — Našavši se pred uperenom Sandokanovom puškom, Bruk u trenutku shvata da je igra izgubljena . . . Da bi sprečio uzaludno prolivanje krvi, naređuje svojim ljudima da polože oružje.

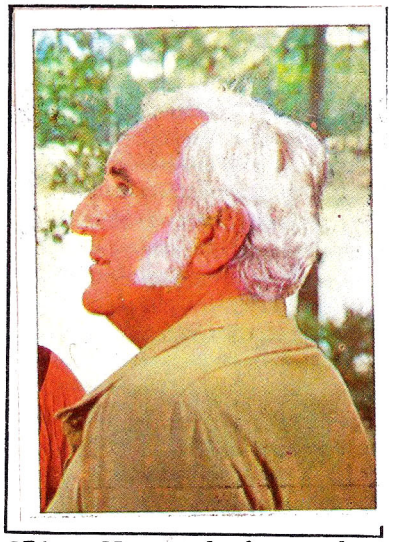

274 — Na proplanku, na kome je improvizovana sudnica, Džems Bruk sluša sa izrazom krajnje ironije . . .

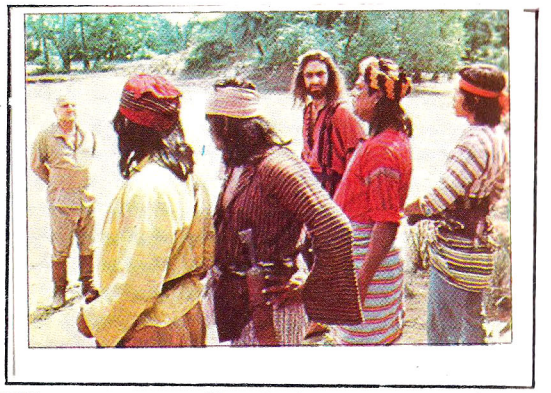

275 — . . . optužbu koju izgovara Sandokan: »Poznato vam je da ovakve probleme rešavam sam — govori Sandokan pošto je nabrojao Brukove zločine — ali o sudbini ovog čoveka . . .

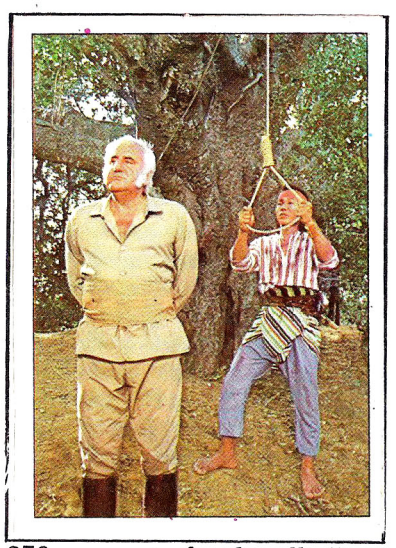

276 — . . . treba da odlučimo svi zajedno«. I »Tigrovi«, jedan za drugim, izriču: smrt! Jedan od gusara već prilazi Bruku . . .

277 — . . . da izvrši presudu. Osuđeni želi da popuši poslednju cigaretu. Sandokan uzima kutiju koju »Beli radža« ima u džepu i zastaje kao ukopan: prepoznao je Janezove cigarete!

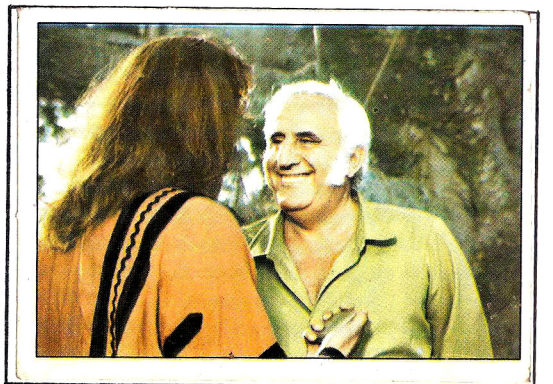

278 — »Tvoj prijatelj je hrabar i pametan čovek — govori trijumfalno Bruk — i sa zadovoljstvom sam naredio da ga ubiju večeras i to u slučaju da se ja ne vratim . . . !«

Kraljica Mompračema

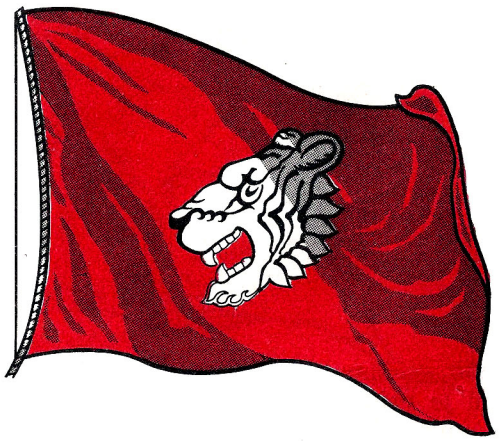

279 — Sutradan, na jedrenjaku koji plovi pučinom, odvija se neobična svečanost. »Kao kapetan ovog broda — govori Janez — pitam te, Sandokane, i tebe, Marijana Gvilonk: želite li . . .

280 — . . . da stupite u brak?« Na ovo pitanje i potvrdan odgovor dvoje mladih, prolama se pljesak i oduševljeni poklici: »Tigrovi« se raduju zajedno sa svojim vođom.

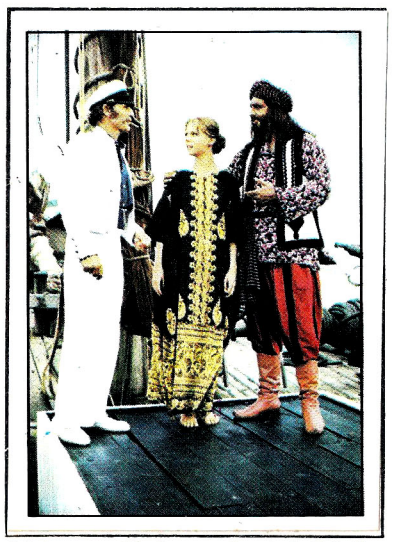

281 — »Naša radost bi bila veća — vajka se Janez — da nismo bili prinuđeni da oslobodimo Džemsa Bruka, ali, imajte strpljenja!«

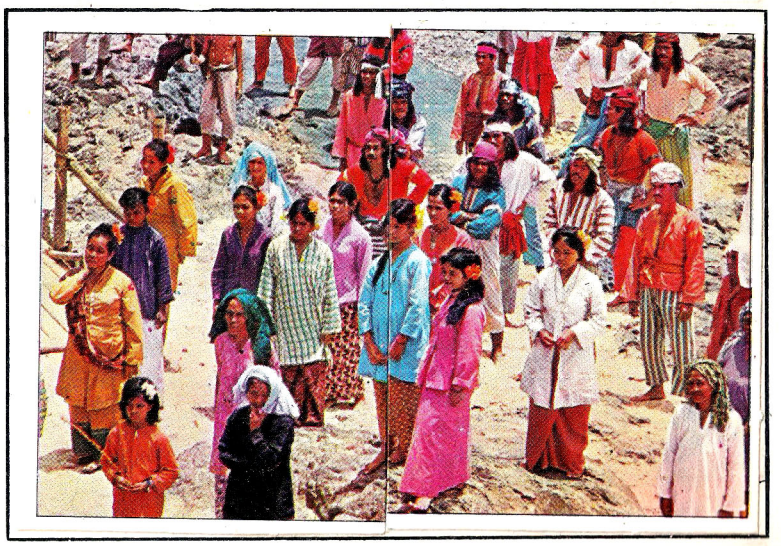

282/283 — Dolazak broda u Mompračem pozdravljen je mnoštvom barki prepunih cveća kao dobrodošlica novoj kraljici koja je prosto zatrpana cvećem. Sada Marijana stoji na pragu svoje kuće da bi prvi put videla svoje sugrađane.

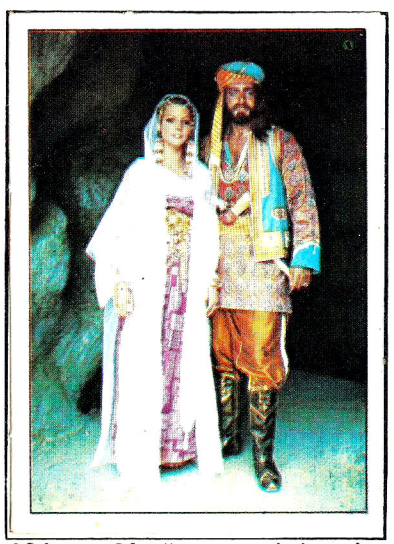

284 — Obučena u sjajnu istočnjačku odeću, Marijana se privija uz Sandokana: oduševljena je prizorom, ali i uznemirena.

285 — Jedna od devojaka predaje joj neobičan dar: pojas ispleten od kose najmlađe devojke sa ostrva. Marijana gleda sa nemim uzbuđenjem, nesposobna da kaže ijednu reč . . .

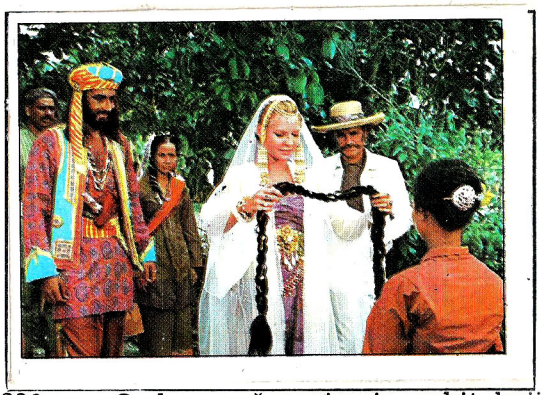

286 — »Ovde sve žene imaju nakit koji bi usrećio svaku Evropljanku, ali su poželeli da ti poklone nešto više, deo sebe . . . »kaže joj Sandokan. Marijana shvata i prima poklon.

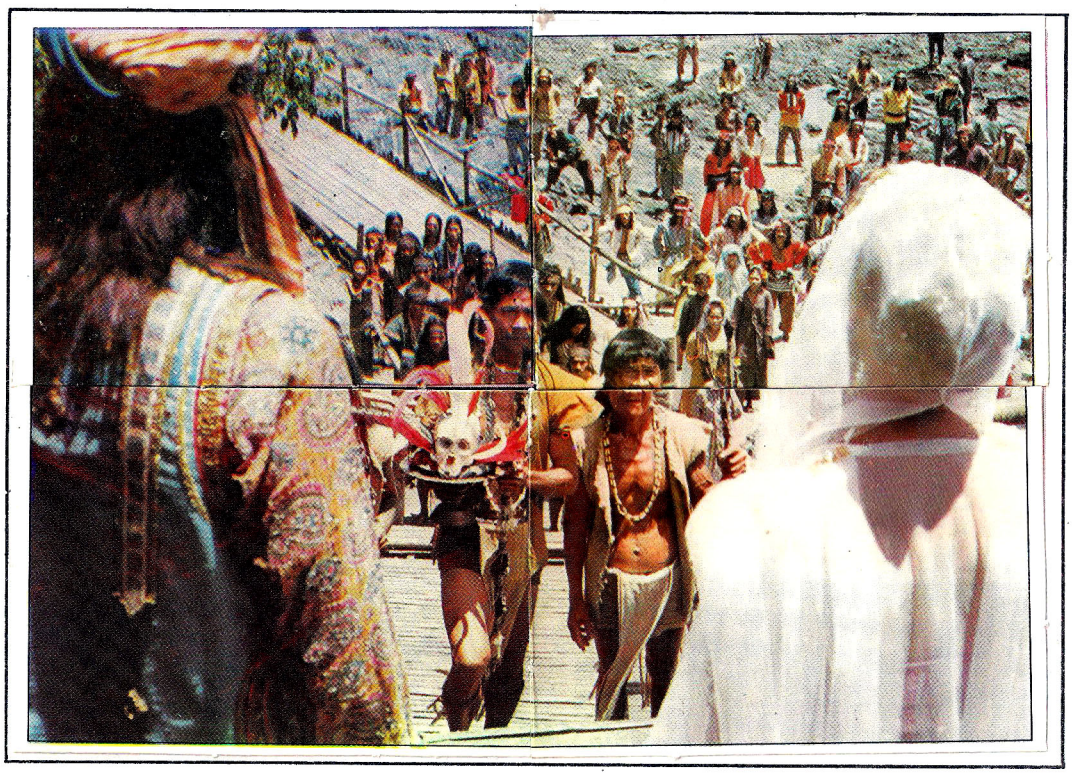

287/290 — Marijanin osmeh, gracioznost kojom je primala pletenicu i okačila je o vrat oduševili su gusare i njihove žene. Mlada žena ih je odmah osvojila. Pogođena Sandokanovim rečima, dirnuta Janezovom pažnjom koji kao jedini prisutni Evropljanin ne shvata u potpunosti smisao ceremonije, Marijana shvata smisao i uzrok uzbudljivih osećanja koja je obuzimaju: pripadnost jednom čistom, neiskvarenom svetu koji je spreman da je prihvati bez trunke licemerja. Sem toga, ponosna je što je Tigrov izbor pao baš na nju.

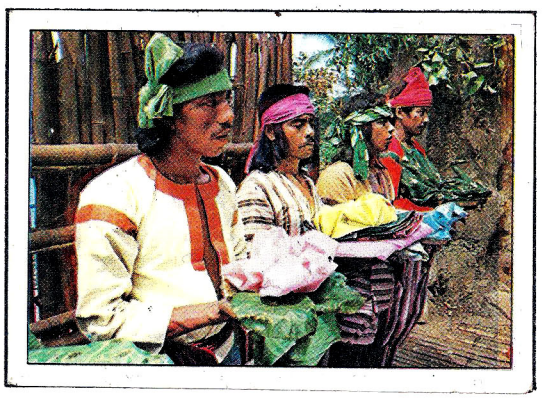

291 — Slavlje se nastavlja brojnim poklonima za Marijanu: skupocenim tkaninama, nakitom, slikama, amforama, krznom. Zatim, u čast mladenaca . . .

292 — »Tigrovi« simbolično predstavljaju prizore borbi, kojim se rekonstruišu njihove prave bitke i pobede iz prošlosti.

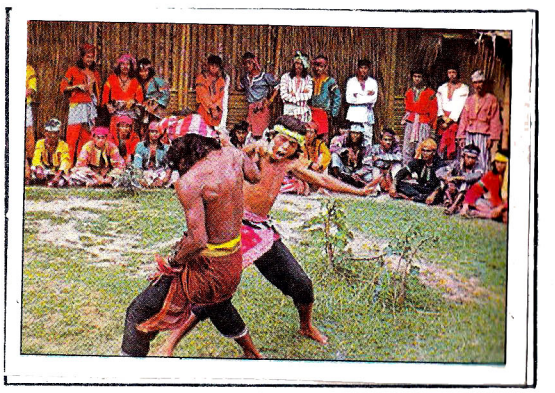

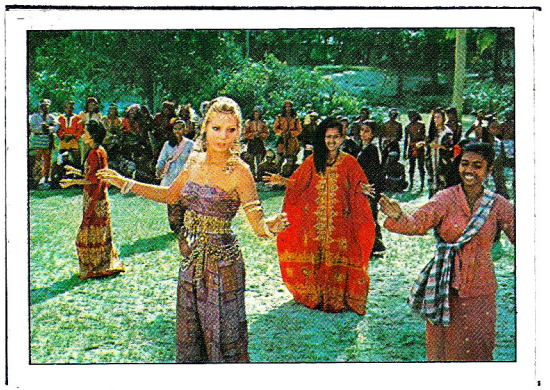

293 — Žene počinju da igraju po taktu lepe tugovanke: čudna igra, puna tihih ritualnih pokreta. Marijana im se pridružuje.

294 — Veče je. Gusari se odmaraju u kolibama. Povukli su se Marijana i Sandokan i mlada žena svira na harmonijumu želeći da produži ovaj dugi, nezaboravni dan.

295 — Sutradan Marijana odlučuje da osnuje školu za decu gusara. Tim postupkom ona počinje nov život uz Sandokana

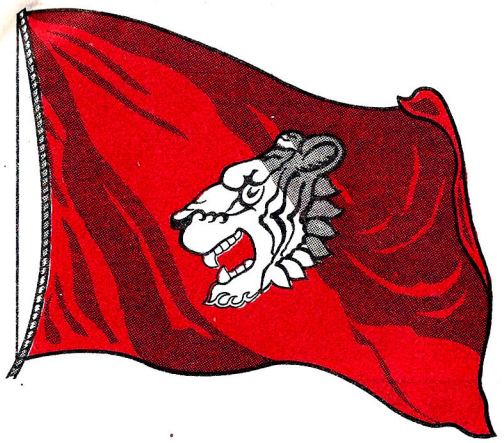

Epidemija na ostrvu

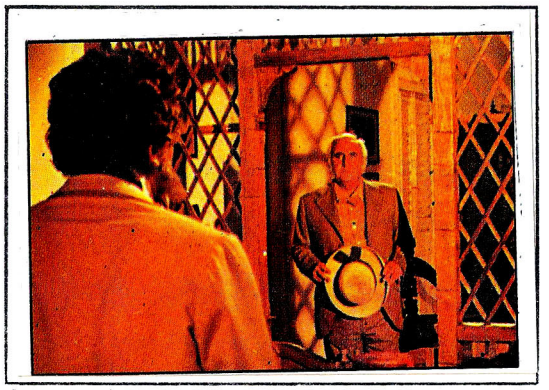

296 — Prošlo je godinu dana od Marijaninog odlaska. Život lorda Gvilonka teče nepromenjeno. Jednog dana u sedište indijske kompanije, neočekivano dolazi Džems Bruk.

297 — Predmet o kome Bruk želi da razgovora sa Gvilonkom je Mompračem. Ostrvo je dostiglo takav procvat i snagu da je opasno za čitavu Maleziju. Samo njegovo postojanje...

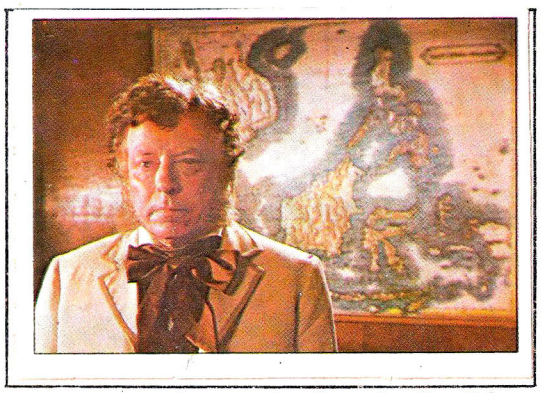

298 — ... dokazuje da se može živeti bez engleske, holandske ili portugalske vlasti. »Uz takav primer — slaže se Gvilonk — može se očekivati rađanje novog Mompračema, a to bi bio kraj...«

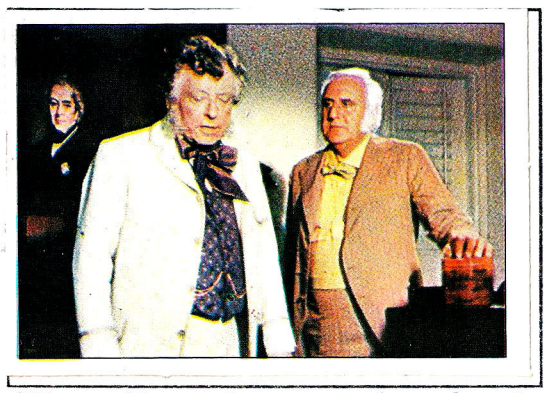

299 — »Mompračem mora da padne — nastavlja Bruk — ali da pri tom ne postane simbol i mit. To treba da bude prirodna smrt: ne sme da se nasluti da mi imamo s tim veze.

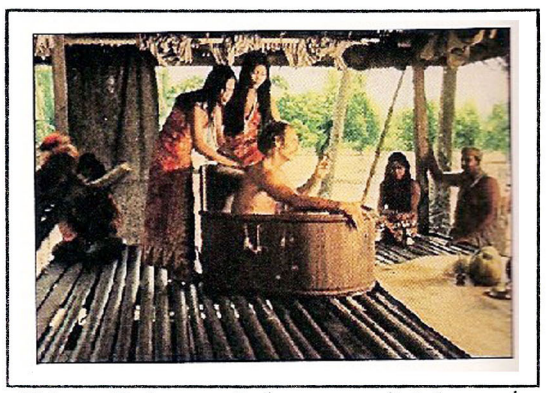

300 — Dok se u Labuanu vodi takav razgovor, u Mompračemu život mirno teče dalje. Što se tiče Janeza, on baš uživa u toplom kupanju.

301 — U poslednje vreme na ostrvu pristaju mnoge lađice sa čitavim porodicama, koje beže iz oblasti okupiranih od Engleza. Jednog dana stiže i princ Batu koji donosi poklone.

302 — Ali, on nije došao u Mompračem s dobrim namerama: samo nekoliko sati posle dolaska vidimo ga kako se sa svojim ljudima muva oko jednog bunara na ostrvu u koji sipa neku nepoznatu tečnost!

303 — Batu se nada da ga niko ne vidi, ali njegovo sumnjivo ponašanje otkriva Džiro Batol. Iako malog rasta, Džiro Batol odlično poznaje borilačke veštine. On se hrabro suprotstavlja podlom princu i njegovim slugama...

304 — ... i na početku zadaje teške udarce dvojici slugu. Borba se u tišini nastavlja svom žestinom. Udarci se ne štede, ali su snage suviše nejednake.

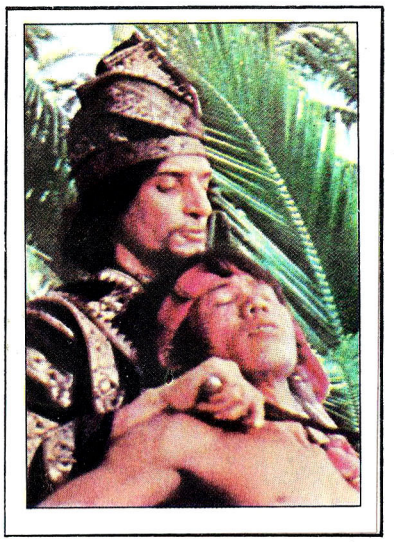

305 — Prikravši se s leđa, princ Batu hvata Džira Batola i zamahuje nožem. Gusar hrabro očekuje kraj...

306 — ... ali dva pucnja prekidaju tišinu i prinčeve sluge padaju na zemlju. Pojavljuje se Janez, sa pištoljima koji se još uvek puše. Batu se pravda da je Džiro Batula...

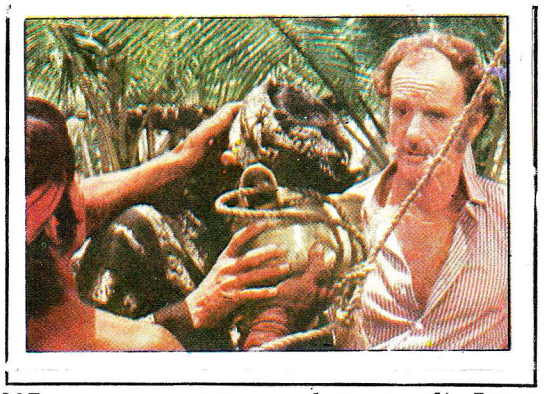

307 — ... smatrao za lopova, ali Janez više veruje mladom gusaru. Uostalom, neka princ dokaže svoju nevinost pijući vodu iz bunara! Ovaj to isprva odbija, ali je na kraju prinuđen da pije.

308/309 — Batu provodi noć sedeći ravnodušno pod jednom nastrešicom. Pošto mu nije poznat otrov koji ima tako usporeno dejstvo, Janez dozvoljava da stanovnici ostrva piju vodu iz bunara i naređuje da osumnjičenog **zatvore** kako bi ga kasnije saslušao Sandokan i odlučio šta će s njim.

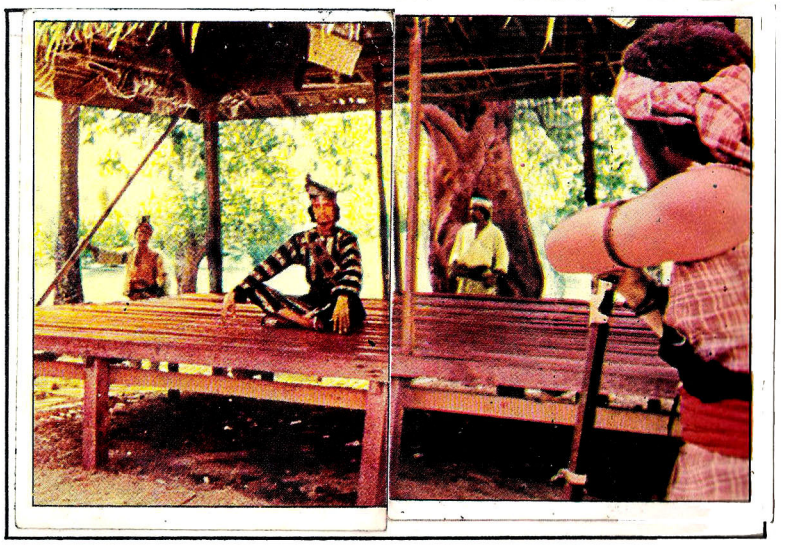

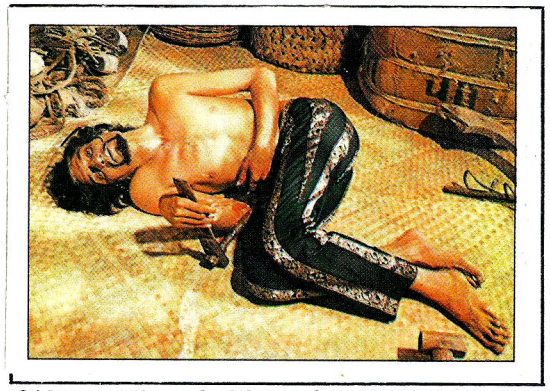

310 — Ali, u kolibi u kojoj je Batu zatvoren, Sandokana i Janeza očekuje strašan prizor: Batu je u ropcu jer je sebi rasporio stomak.

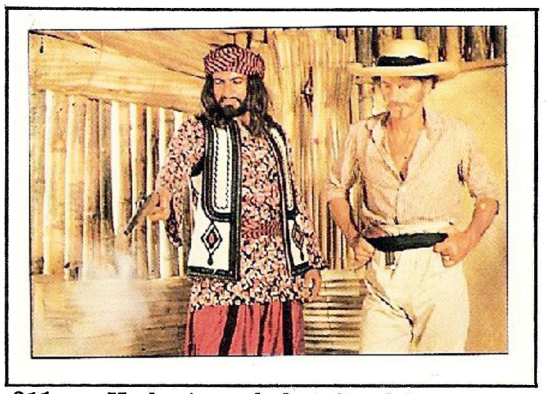

311 — Kada je ugledao Sandokana promrmlja: »Nasuo sam u bunar vodu zaraženu kolerom... Evropljani su mi obećali da će mi vratiti moje posede ako uništim Mompračem...«

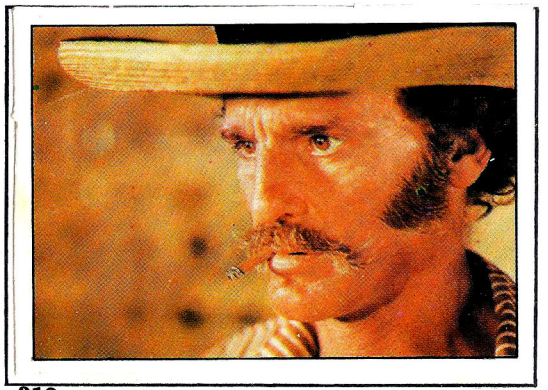

312 — »Molim te, ubi me, mnogo patim!« Sandokan bez reči puca u princa a potom naređuje da se koliba spali. Janez stoji kao skamenjen: »Suviše kasno...!«

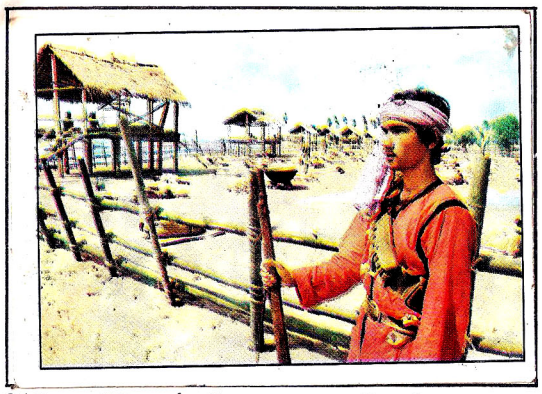

313 — Mompračem ne može da se prepozna! Vesela vreva, kretanje ribarskih barki po moru, dečje igre: svega toga više nema. Ograda koju čuvaju naoružani stražari . . .

314 — . . . zatvara prostor improvizovane bolnice u kojoj leže zaraženi kolerom: žene, deca, starci, ali i mladi ljudi u punoj snazi. Bolest desetkuje stanovništvo.

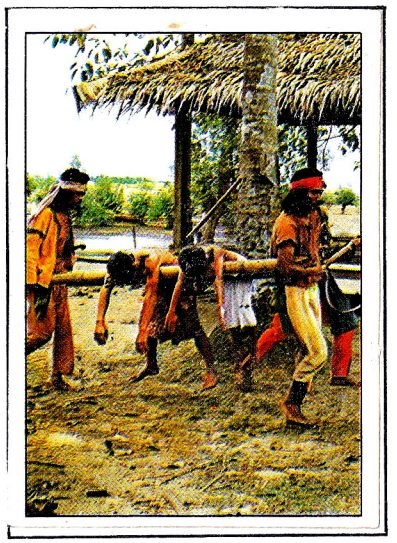

315 — Ljudi određeni za prenošenje bolesnika nemaju ni trenutak predaha; svakog časa javljaju se novi bolesnici.

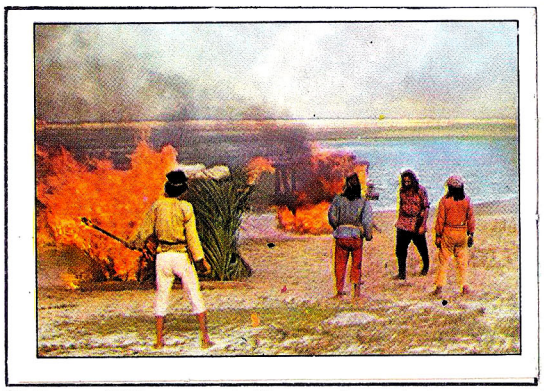

316 — Sliku pustoši upotpunjuju mnogi požari koji svakog časa niču na raznim mestima po ostrvu, to su kolibe bolesnih od kolere, zapaljene po Sandokanovom naređenju.

317 — U samoj bolnici gori nekoliko vatri: tu se spaljuju odela i predmeti koje su bolesnici doneli sobom.

318 — Neumorno, iako na kraju snage, Marijana pokazuje čvrstinu duha i fizičku izdržljivost, koja se kod nje ne bi mogla ni zamisliti pre godinu dana.

319 — Od zore do duboko u noć mlada žena je među bolesnicima: neguje ih, donosi im vodu, brine o deci čije je roditelje zahvatila epidemija.

320 — Jedino noću, kada ostane sama sa Sandokanom, dozvoljava sebi da se prepusti žalosti zbog zla koje je zadesilo Mompračem.

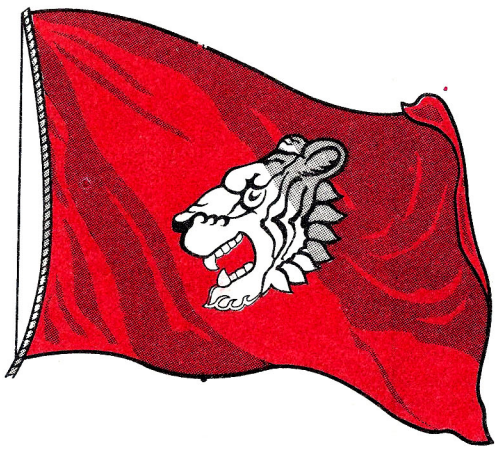

Opasnost dolazi s mora

321 — Zora je. Jedno od prvih vedrih svitanja posle bure: kolera je odnela mnogo žrtava, ali se epidemija stišava, a preživeli ponovo počinju da grade domove, ne vodeći računa o novoj pretnji . . .

322 — . . . koja dolazi sa mora. Mala četa gusara postavljena kao straža na obali ostrva je suviše malobrojna i niko ne primećuje maskirane ljude . . .

323 — . . . koji lako likvidiraju nekoliko stražara. Odmah potom počinje pravo iskrcavanje Džems Brukovih vojnika. Oni stižu brodovima posebno opremljenim za iskrcavanje.

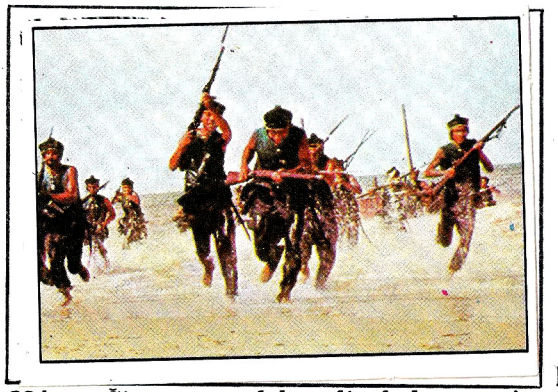

324 — Čim su se dokopali obale, neprimećeni hitaju kroz šumski čestar, da bi što pre opkolili naselje čiji stanovnici spavaju ne sluteći zlo.

325 — Tamo gde nema šume, napadači se koriste stenama kao zaklonom. Onim istim stenama koje su u srećno vreme služile gusarima kao osmatračnica.

326 — Kao poslednji stižu najokrutniji neprijatelji: Dajaci, lovci na ljudske glave, inače vazali »Belog radže«. Divljački ratnici, bez osećanja časti; sobom donose pustoš i smrt.

327 — Nemaju obzira čak ni prema svojim sunarodnicima koji su napustili svoju domovinu — planine Bornea, da bi živeli u slobodi, među Sandokanovim gusarima.

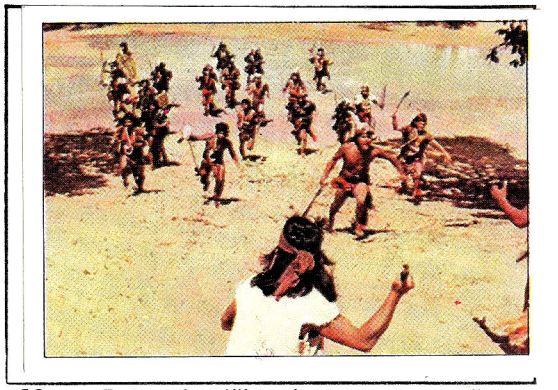

328 — Jutarnja tišina je surovo narušena napadom na naselje, pucnjavom, kricima žrtvi, vriskom žena koje pokušavaju da spasu svoju decu.

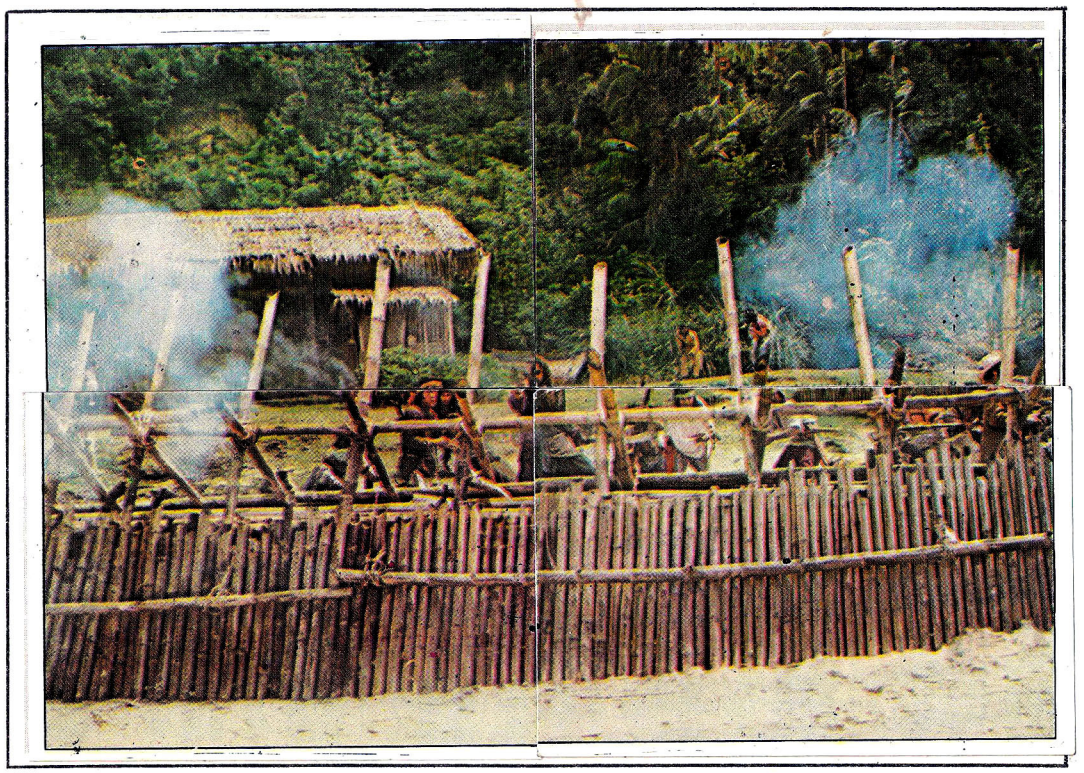

329/332 — Sandokanu i Janezu polazi za rukom da prikupe grupu tigrova i da se organizuje odbrana na jednoj od još neporušenih barikada. Puca se na obe strane. Malobrojni i uhvaćeni na prepad, gusari se bore kao lavovi, ali su njihove snage pri kraju. »Neka se svako brine za sebe: to je moje poslednje naređenje!« viče Sandokan. U isto vreme iz redova neprijatelja se čuje: »Vodite računa o naređenju »Belog radže«: zarobljenika nema! »Prepustite ih Dajacima!« Ime najljućih neprijatelja daje »tigrovima« novu snagu, novi besni borbeni zanos.

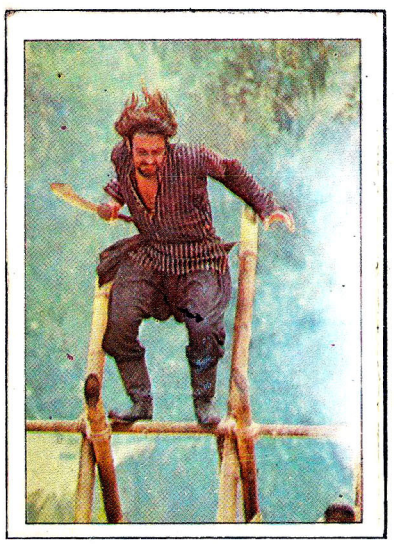

333 — Pobesneli Sandokan odbacuje ispražnjene pištolje, preskače barikade i trči prema malom topu.

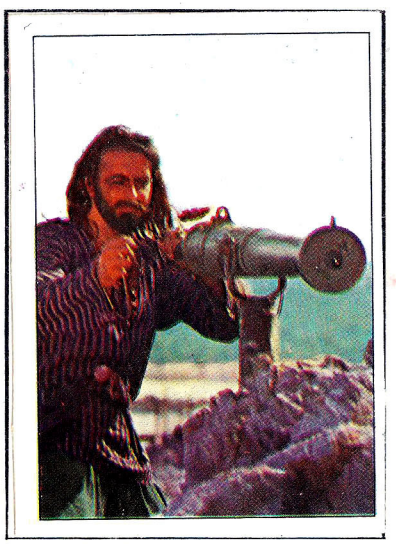

334 — Domogavši se ovog oružja postavljenog na dominirajući položaj, Malezijski Tigar seje pustoš u neprijatelskim redovima.

335/336 – Za to vreme Janez neumorno sipa vatru na neprijatelja koji je već sasvim blizu barikade. Redovi branilaca su sasvim proređeni i on pokušava da nađe put za povlačenje nekolicine preživelih.

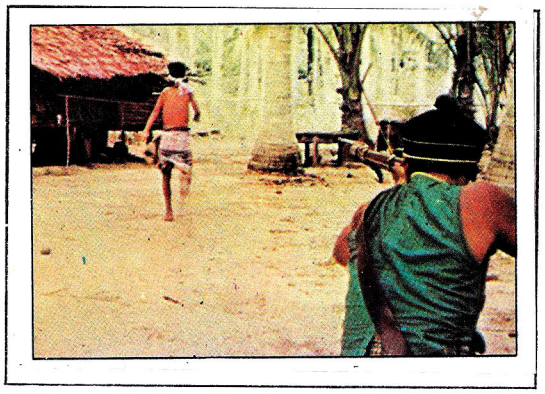

337 — »Beli radža« je naredio: nema milosti za pobeđene. Njegovi vojnici pucaju na decu koja beže u neredu, na starce koji ne mogu...

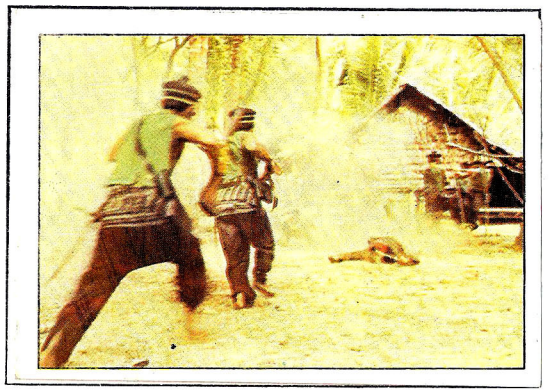

338 — ... da napuste svoje kolibe, na žene koje se sa nečuvenom hrabrošću bore uz svoje muževe. Iz daljine, nadjačavajući huk bitke...

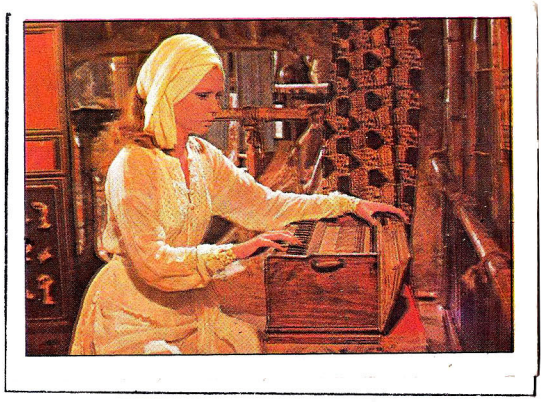

339 — ... dolaze zvuci muzike toliko prisni stanovnicima Mompračema. To su zvuci sa Marijaninog harmonijuma na kome ona u mirmin noćima svira svom Sandokanu.

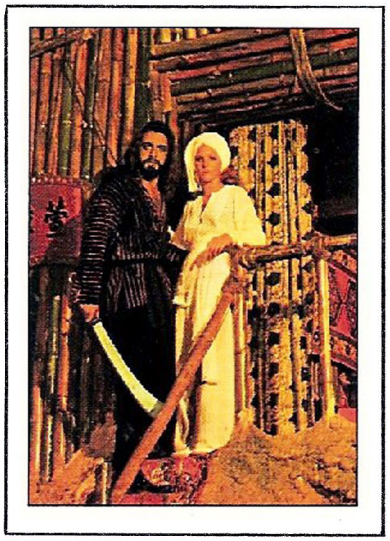

340 — Ispalivši poslednji put iz topa, Sandokan napušta poprište i odlazi Marijani.

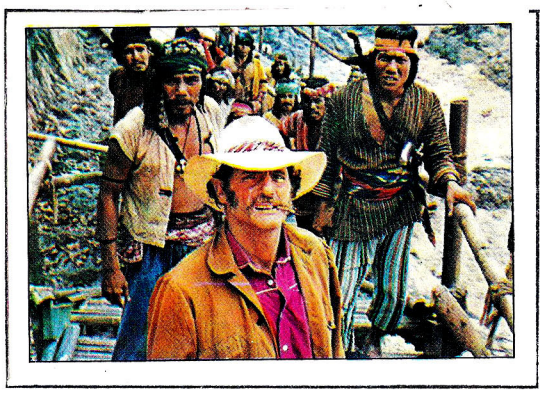

341 — Odmah stiže i Janez sa preživelim »tigrovima« i savetuje Sandokanu da zajednički nastave povlačenje. Nema ni trenutka za gubljenje: vojnici su im već za petama.

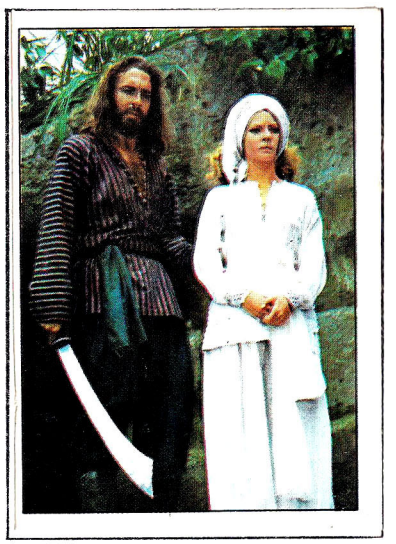

342 — »Pokušajmo da se probijemo preko ostrva — odlučuje Sandokan — i da se dokopamo stena na zapadnoj obali. Tamo nisu mogli da se iskrcaju!«

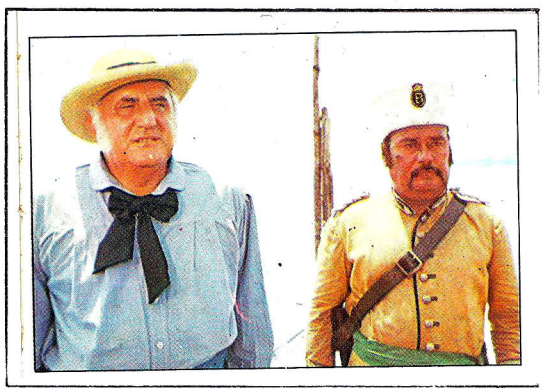

343 — Bitka je završena. Jedna šalupa pristaje u luku Mompračema. Na njoj je Džems Bruk koji želi da izbliza posmatra spuštanje gusarske zastave.

344 — Odmah po iskrcavanju Bruk je obavešten da su se Sandokan, Janez i nekolicina preživelih povukli u džunglu, posle dugog, beznadežnog otpora.

345 — Naši ljudi su im na tragu [illegible] jedan od oficira.« Hajdemo i mi — odgovara Bruk dok posmatra kartu ostrva — ne bih želeo da propustim završetak ovog lova!«

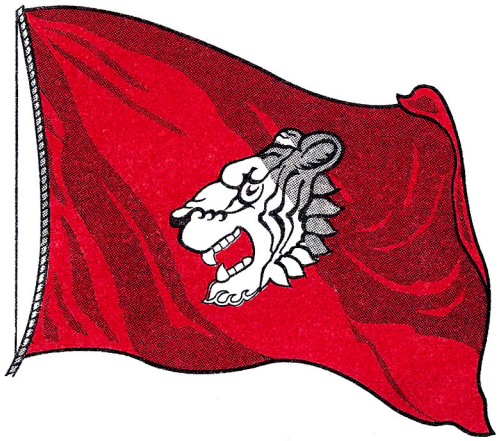

Zbogom Marijana

346 — Počinje »lov na ljude«. Sandokan, Marijana, Janez, Džiro Batol, Sambiliong i šačica preostalih tigrova, provlače se kroz džunglu, prelaze brda, gaze potoke . . .

347 — . . . progonjeni kao životinje od Brukovih vojnika. »Beli radža« je podelio svoje vojnike u manje patrole da bi pretražio celu džunglu.

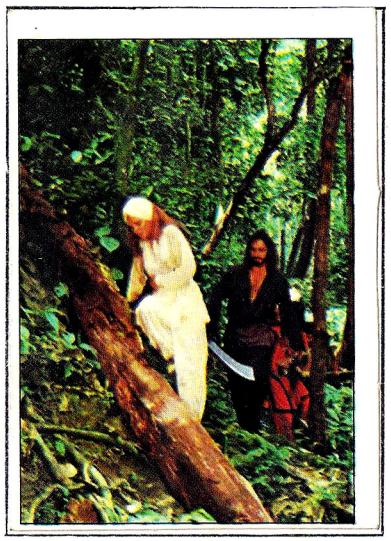

348 — Napore kretanja kroz šumu najlakše podnosi Marijana, dokazujući tako svoju izuzetnu čvrstinu i izdržljivost.

349 — S vremena na vreme begunci su prinuđeni da se zaustave: u neposrednoj blizini čuje se buka koju prave pojedine patrole, pa je potrebno mnogo veštine . . .

350 — . . . da se one izbegnu. Prinuđeni da se kreću van malobrojnih staza, Sandokan i njegovi prijatelji krče put kroz šumski čestar rukama i sabljama.

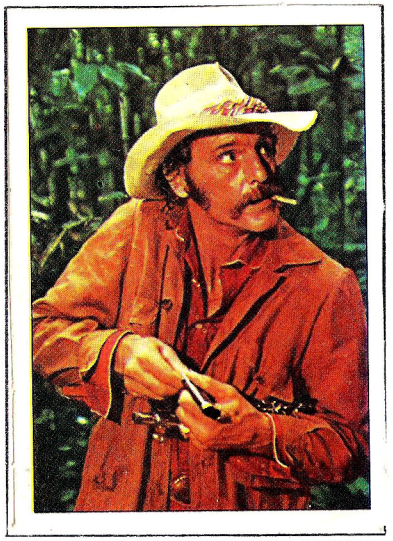

351 — Patrole su već tako blizu da je sukob neizbežan. Janez koristi svoj pištolj i obara nekoliko vojnika.

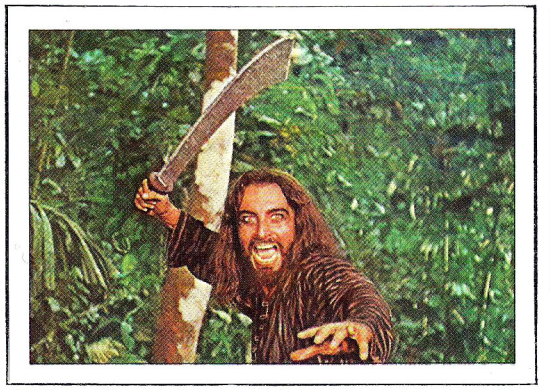

352 — Sandokan se obara na progonitelje vitlajući sabljom: njegov napad je tako iznenadan i žestok, da vojnici nemaju vremena ni da upotrebe svoje puške.

353 — Najbliži među njima padaju pod udarcima Sandokanove sablje. Ali, ova pobeda ne raduje mnogo gusare: preostalo je još mnogo neprijateljskih vojnika.

354 — Evo nove patrole pred begunci-ma! Nju predvodi lično Bruk — Džiro Batol je prvi primetio »Belog radžu«. Pla-men strašne mržnje blesnuo je u mladi-ćevim očima.

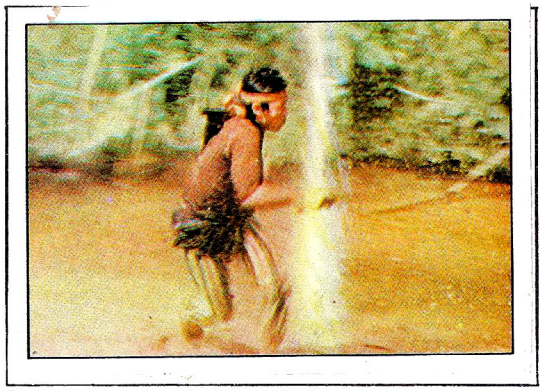

355 — Zaslepljen mržnjom i slepim be-som, on beznadežno juri prema Bruku. Tanad zvižde svud oko njega. Jedno ga pogađa, mladi gusar . . .

356 — . . . posrće, pada i ponovo se diže. Rastojanje od neprijatelja se smanjuje . . . sad ih deli samo nekoliko metara i kada Batol podiže sablju. Bruk hladnokrvno puca. Blizina je takva da je pogodak si-guran.

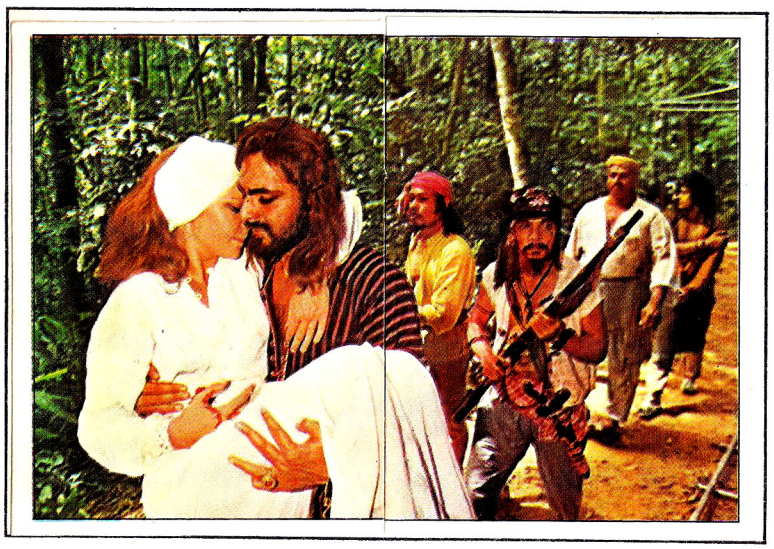

357/358 — Sanda-kanova grupa na-stavlja povlačenje, ali je ubrzo prinu-đena da se zausta-vi: Marijana posr-će . . . lice joj je bledo. Rukom se drži za grudi. Po-kušava da se os-mehne Sandokanu koji je zabrinuto gleda. Za vreme poslednje pucnja-ve jedan metak je pogodio Marijanu u grudi.

359 — Prikrivanje da je ranjena, da ne bi usporila povlačenje, poslednji je izraz Marijanine ljubavi prema voljenom čo-veku. »Zašto mi nisi odmah rekla?« pita Sandokan. »Nisam želela da se zbog mene zaustavljate . . .«

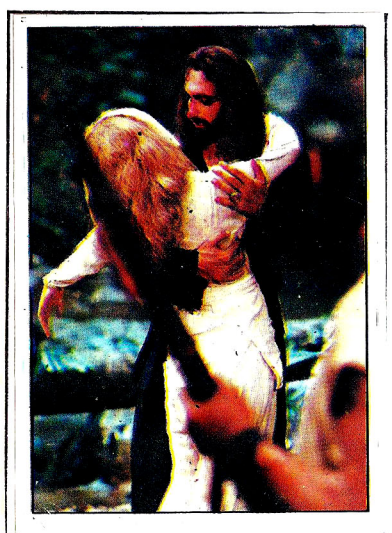

360 — Dok je život napušta, Marijana isprekidano govori »Kako te volim . . . . ovo ma-lo vremena provedeno s to-bom, vredi više od sto godina života bez tebe!«

361 — Skrhan bolom Sandokan skide ma-ramu sa Marijanine glave. Voleo sam samo tebe . . . i voleću te do kraja života«, tiho jeca, dok devojčina glava beživotno pada.

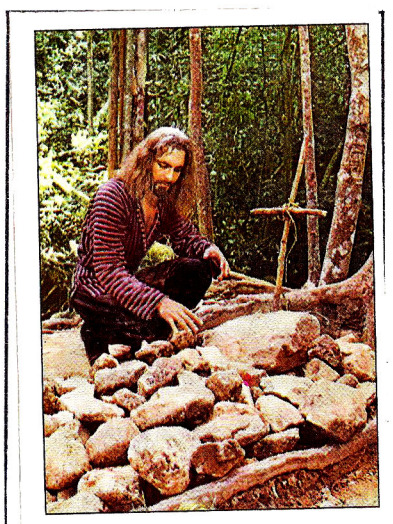

362 — Plitka jama, iskopana na brzinu i zasuta kamenom, označava Marijanin grob. Po-treseni i tužni . . .

363/368 — ... Janez i ostali, posmatraju Sandokanov oproštaj od voljene žene. Sambiliong sabljom urezuje u kamen Marijanino ime. Svi nemo stoje oko groba, svako sa svojim bolom. Sandokan smrvljen tugom, Janez jer je poštovao devojku zbog hrabrosti da raskine sa starim načinom života; Sambiliong je voleo Marijanu kao bogatstvo ... Ali Brukovi vojnici su već sasvim blizu i Janez je prinuđen da svog prijatelja odvuče sa ovog tužnog mesta.

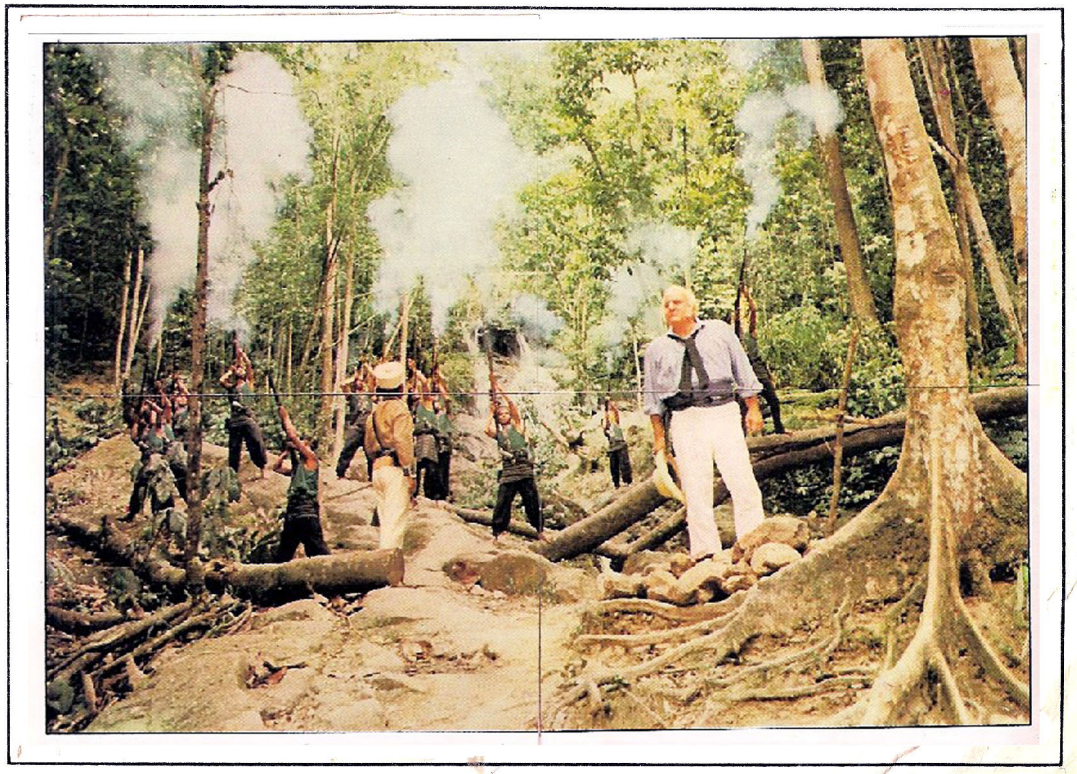

369/372 — Bio je poslednji trenutak za bekstvo. Bruk i njegovi ljudi stižu odmah pošto su gusari zamakli u šumu. »Beli radža« posmatra grob: na kamenu je urezano jedno ime — Marijana. Pored njega, Sandokanov prsten koji je Bruk već ranije video.
Hladno i bespomoćno lord Džems naređuje oficirima: »Komanduj im da stanu i da vojnički pozdrave ovaj grob!« I dok odjekuje puščani plotun, nepomirljivi neprijatelj gusara skida kapu i govori polušapatom: »Laku noć, divna princezo, i neka ništa ne remeti tvoj večni san ...«

Tigar je živ

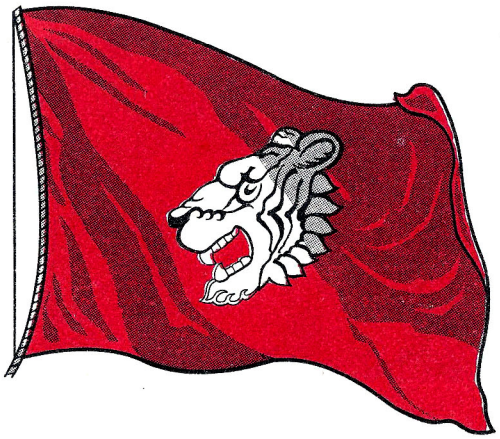

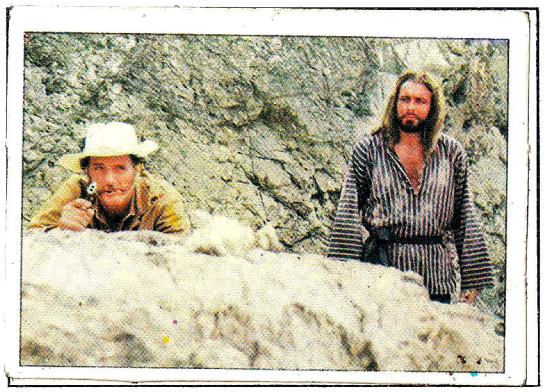

373 — Sandokan, Janez i ostali gusari stižu na obalu i, dok se barka sprema za pokret, Janez puca na prve gonioce među stenama. Pored njega Sandokan . . .

374 — . . . stoji kao oduzet: »Uzalud je . . . nije ostalo ništa za šta se vredi boriti Svemu je kraj!« »Nije — ubeđuje ga Janez, gurajući ga prema obali — ostao je Mompračem, a on je sad ceo u ovoj barci!«

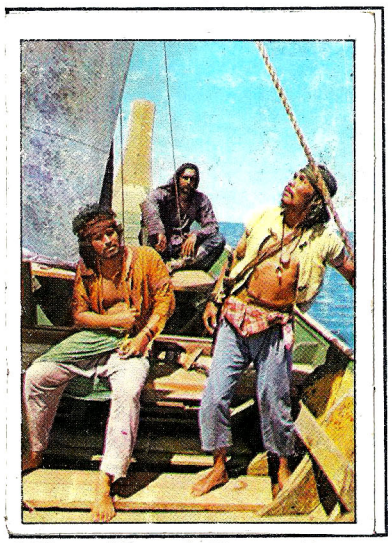

375 — Uhvativši povoljan vetar, barka brzo odmiče dok je sa obale bespomoćno posmatraju Bruk i njegovi vojnici.

376/377 — Brodić je već van dometa vojničkih pušaka. Primitivnim sekstantom, Janez, koji izgleda umoran i klonuo, pokušava da odredi pravac plovidbe. »Tako se završava legenda o Mompračemu« misli jedan čovek na obali, skidajući šešir s glave. To je Džems Bruk: »Ko zna, da nisam rođen. . .

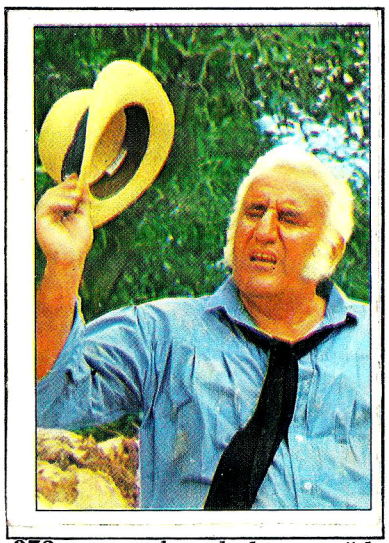

378 — . . . kao belac, možda bih i ja bio na njihovoj strani. . . Da nisam »Beli radža«, voleo bih da budem Sandokan. U svakom slučaju, drama je završena!«

379 — Janez upisuje u brodski dnevnik: Prvi dan plovidbe: 2. juni. 1852. . . posada, pet ljudi. . . za prva četiri časa, nismo nikoga sreli. . . Umorni. Bez trunke hrane. . .«

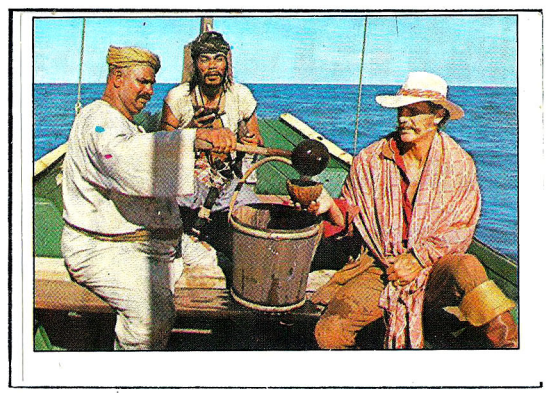

380 — Rezerve vode se smanjuju i Sambiliong je brižljivo deli u sve manjim porcijama. Sa svojim nepotrebnim dnevnikom Janez održava jedinu aktivnost na baraci.

381 — Od početka plovidbe Sandokan se nije pomerno s mesta. Bez reči neprekidno gleda u pravcu Mompračema, pa čak odbija i vodu koju mu nudi Janez.

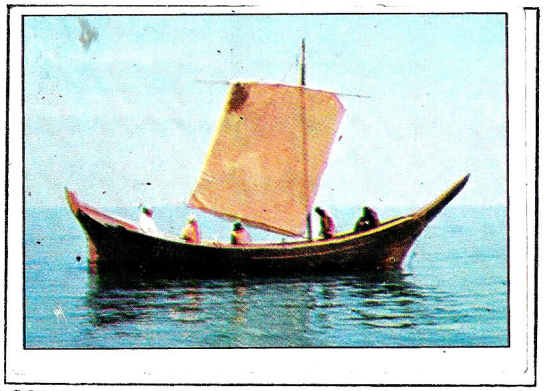

382 — Posle nekoliko sati plovidbe, vetar iznenada staje. Barka leži nepokretno na moru, pod vrelim, podnevnim suncem. Toplota i nedostatak vode kao d su slomili i Janeza koji leži...

383 — ... nepomično na podu. Sambiliong primećuje da je on u groznici. Na to Sandokan ustaje, prilazi prijatelju, i na svoj užas otkriva..

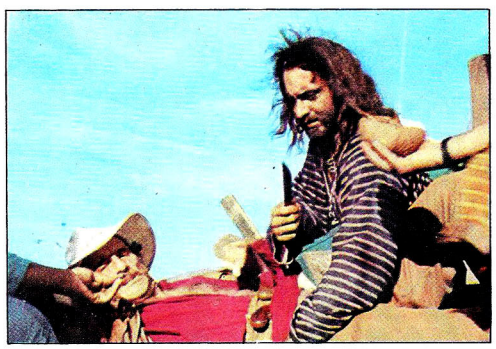

384 — ... da ovaj ima na grudima veliku ranu. »Poslednji ispaljeni metak... Prokleta sreća!« mrmlja Janez. Sandokan ne gubi vreme: oštrim nožem vadi metak iz rane.

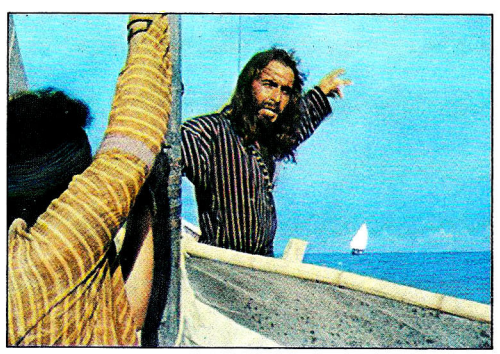

385 — Posle višečasovnog odmora Janezu je bolje. Ovaj događaj kao da je trgao Sandokana iz letargije. Naređuje da se plovi prema velikoj džunki koja se pojavila na horizontu.

386 — Sa džunke pozivaju Sandokana da dođe. Po drugi put, u dramatičnim okolnostima, on sreće starog prijatelja. To je Daro!

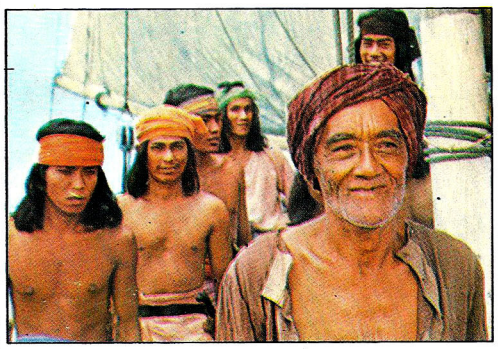

387 — Sa njim su prijatelji koji su krenuli u pomoć Tigru na vest o napadu na Mompračem, koja se brzinom vetra pronela od sela do sela. »Zakasnili ste— mrmlja...

388/391 — ... Sandokan—naša zastava je u rukama »Belog radže.« »Naše žene prekida ga starac, Daroov prijatelj—sašile su novu«. To govoreći, pokazuje veliku zastavu...

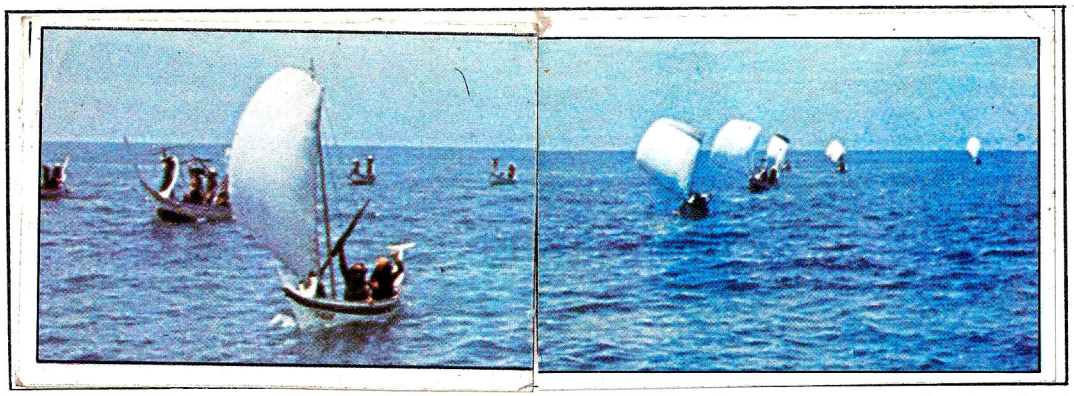

392/393 — Sandokan i Janez posmatraju zastavu. Hteli bi da kažu nešto, ali ih prekide čudan zvuk... u blizini je mali ribarski brodić: jedan čovek svira u veliku školjku, a ostali, do zuba naoružani, mašu u pozdrav. Iza ove barke je još jedna... i još jedna... kao mađijom, horizont se puni belim jedrima! Stotine ljudi iz cele Malezije...

394 — ...dolaze da ponovo nasele Mompračem, okupljajući se oko svog vođe. Blistavih očiju, Sandokan podiže zastavu i gromkim glasom uzvikuje: »Razapni jedra kapetane! Tigar je živ!«

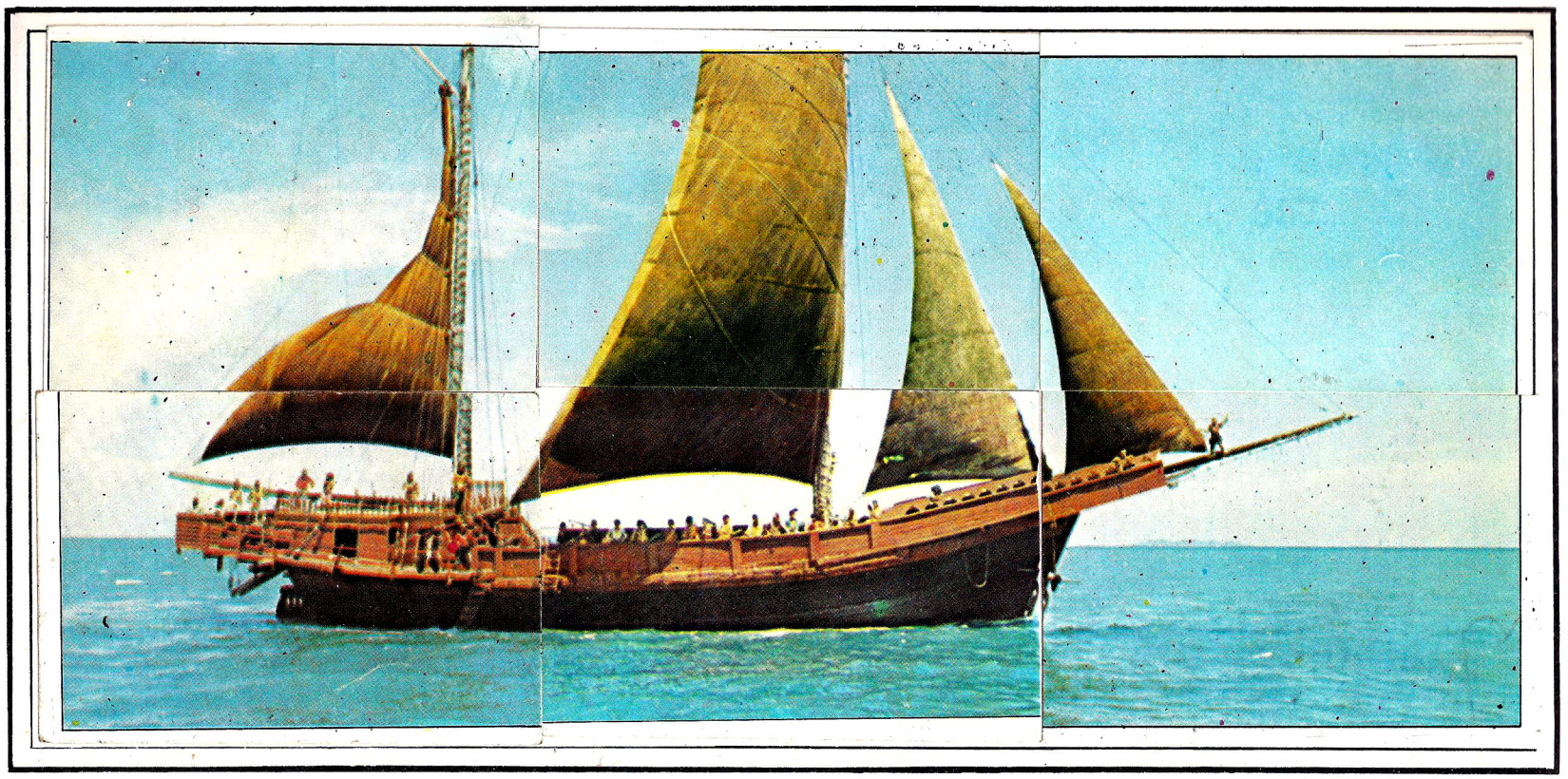

395/400 — Tigar je živ! Ova vest je prohujala brzinom munje duž obala i kroz džunglu, kroz siromašna ribarska sela, po kolibama zbijenim na ivicama kolonijalnih plantaža, po pirinčanim poljima i duž reka. Jedna bitka je izgubljena i veliki bol je pretio da uništi Tigra, ali je Sandokan povratio svoj ponos, želju za borbom, želju da Mompračemu povrati ulogu ostrva nade i neuništive legende. Da, Sandokan je spreman da se lati borbe pored svog prijatelja Janeza i novih »tigrova.« Protekli događaji promiču pred njegovim očima: njegov uništeni veliki jedrenjak; nezaboravni dan kada se vratio na Mompračem dovodeći mu novu kraljicu; Vilijam Ficdžerald koji je pao kao pravi vojnik, braneći neostvarljivi san, Lord Gvilonk, nesposoban da shvati voljenu sinovicu, sada zatvoren u Labuanu sa svojim bolom i ponosom; Lord Bruk, odan svojim principima do kraja, slično kao i sam Tigar. I na kraju jače i bolnije od svega, sećanje na devojku, lepu koliko i hrabru, čije ime je već sad postalo legenda, neraskidivo povezana sa sudbinom Malezijskog Tigra: »Biser Labuana«!

Kraj

SAKUPLJAČIMA SLIČICA SANDOKAN

I ovoga puta pripremili smo iznenađenja za sakupljače sličica. Pored toga što na ovaj način možete popuniti jedan lep album, koji će vam koristiti, možete takođe dobiti i vrednu nagradu. Kao i ranije, svaki kolekcionar koji nam dostavi:

100 kesica dobija četiri sveske i olovku.
300 kesica dobija Pikado-zabavu za strelce.
500 kesica dobija šah garnitru.

Kesice treba dobro spakovati, obeležiti na poleđini koverta koliko ih ima u pošiljci i poslati ih na adresu:

DEČJE NOVINE — KLUB KOLEKCIONARA 32 300 GORNJI MILANOVAC

Prema tome, sakupljajte sličice, popunjavajte svoj album i kada sakupite dvoljan broj kesica, pošaljite našem klubu.

Želimo vam mnogo uspeha u sakupljanju i nagradnoj igri.

KLUB KOLEKCIONARA

SANDOKAN. Izdaje NIP »Dečje novine« — Gornji Milanovac, Takovska 6

Emilio Salgari: SANDOKAN (c) 1976. BY EDIZIONI PANINI — MODENA. Urednik: Slobodan Lukić. Tehnički urednik: Jovan Petković: Prevod: Dušan Jovanović. Recenzenti: Ljiljana Novaković i Jelena Jerković.

Štampa: »Litopapir« — Čačak. Tiraž: 100 000 primeraka.

Oslobođeno plaćanja poreza na promet, rešenjem republičkog sekretarijata za kulturu SRS, broj 413-43/77-02a

FRANCE
DIFFUSEUR EXCLUSIF POUR LA FRANCE
FRANCE-IMAGES
63, Rue Pasteu - 95410 GROSLAY
Dépot légal 2ème Trimestre 1976
2F.

DIFFUSEUR POUR LA SUISSE/ALLEINVERTRIEB FÜR DIE SCHWEIZ
G. GRÜNENFELDER
Fr.1

JUGOSLAVIJA
Izdavač za Jugoslaviju:
NIP „DEČJE NOVINE"
32 300 Gornji Milanovac
5 D.